МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова

І. А. ЖАБОРЮК О. А. ЖАБОРЮК

МОВНИЙ ТА МОВЛЕННЄВИЙ АСПЕКТИ АНГЛІЙСЬКОЇ СТРУКТУРИ be + – ed

Посібник з граматики сучасної англійської мови

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (Лист № 14/18-Г-641 від 03.08.2006 р.)

Одеса "Астропринт" 2007 ББК 81.432.1-2я73 Ж 12 УДК 811.111'36(075.8)

Пропонований посібник присвячується англійській структурі be +- ed, її характеристикам. У відповідності до цього, посібник складається з двох основних частин: теоретичної та практичної.

Теоретична частина висвітлює цілу низку проблем, пов'язаних зі структурою be +- ed, її омонімічним характером. Це, зокрема, такі проблеми, як проблема розмежування у структурі be +- ed граматичних омонімів, граматичне значення кожного з омонімів, процес еволюційного набуття структурою be +- ed омонімічного характеру тощо. Теоретична концепція, крізь призму якої розглядаються ці проблеми, є результатом багаторічного дослідження цієї структури авторами посібника і визначається науковою новизною. Ця частина супроводжується методичними вказівками, містить комплекс вправ з теорії граматики англійської мови, а також рекомендований список тем курсових і дипломних робіт.

Практична частина посібника представлена циклами вправ, матеріал та принцип організації яких відтворює комплекс таких важливих функціональних рис структури be + — ed, як частотність вживання дієслів, які цю структуру утворюють, лексико-граматичні особливості цієї структури та її безпосередне синтаксичне оточення. Ця частина призначається для використання на заняттях з практичної граматики англійської мови. Вона також може бути використана як довідник зі структури be + — ed, її мовленнєвих характеристик.

Посібник розраховано, передусім, на спеціалістів з теорії англістики: аспірантів, викладачів та студентів спеціальних вузів та факультетів, а також для всіх тих, хто цікавиться теорією граматики сучасної англійської мови та практикою її викладання у вищій школі.

Репензенти:

- В. Г. Таранець, доктор філологічних наук, професор кафедри української та іноземних мов Одеського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України;
- **В. Я. Мізецька**, доктор філологічних наук, професор, зав. кафедрою іноземних мов Одеської національної юридичної академії;
- *Т. М. Корольова*, доктор філологічних наук, професор, зав. кафедрою теоретичної і прикладної лінгвістики Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського

Рекомендовано до друку Вченою радою Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова.

Протокол № 8 від 25 квітня 2006 р.

Пропонований посібник є результатом багаторічної праці над всебічним дослідженням англійської структури be + — ed як граматичного явища. Теоретичним підгрунтям посібника є захищені кандидатська та докторська дисертації, присвячені цій структурі. Посібник призначається передусім для викладачів та студентів спеціальних факультетів, а також аспірантів-філологів, які бажають на професійному рівні підвищити свій рівень знань з граматики англійської мови та теорії і практики лінгвістичного аналізу. Практичною частиною посібника, яка містить багато нового і цінного матеріалу, систематизованого не лише граматично, але й лексикографічно, можуть скористатися викладачі гімназій з поглибленим вивченням англійської мови.

Конкретні задачі посібника полягають у тому, щоб:

- (a) допомогти студентам розібратися у складних проблемах, пов'язаних з омонімічною сутністю англійської структури be +- ed;
- (б) ознайомити студентів з основними методами лінгвістичного аналізу на прикладі застосування їх до структури be +- ed;
- (в) привити студентам навички вживання структури be +- ed, максимально наближених до природних;
- (г) створити більш-менш повний банк лексико-граматичних даних зі структури be +- ed, подавши їх у зрозумілій і доступній для користувача формі.

Особливістю посібника ε те, що у ньому висвітлюється не лише мовний, але й мовленнєвий аспект цієї структури.

Перша частина посібника присвячена мовним характеристикам структури be + — ed і містить у собі декілька теоретичних розділів, у яких розглядається низка проблем, пов'язаних з її омонімічним характером, а саме:

- а) проблема еволюційно-історичного становлення структури be +- ed;
- б) проблема розмежування граматичних омонімів у структурі be +- ed;
- в) проблема граматичного значення категорії стану та її омонімічного протичлена категорії результативності тощо.

Оскільки пропонований підхід до з'ясування названих проблем є

абсолютно новим, виклад теоретичного матеріалу подекуди супроводжується рекомендаціями методичного характеру.

Перша частина посібника містить також комплекс вправ з теорії структури be +- ed, список рекомендованої літератури, теоретичних джерел, а також перелік пропонованих тем курсових і дипломних робіт.

Друга частина посібника присвячена мовленнєвим характеристикам структури be +- ed і ε , власне, збірником вправ із вживання структури be +- ed для практичних занять з граматики сучасної англійської мови. За обсягом ця частина посібника ε домінуючою. Матеріал у ній представлено 25 циклами, укладеними за лексичними одиницями, задіяними у структурі be +- ed, у порядку їх низхідної частотності. Вправи відкриваються циклом "Структура be + done" (дієслово do ε найчастотнішим в утворенні структури be +- ed), за ним йде цикл "Структура be + gone (дієслово go друге за частотністю вживання) і т. д. У кожному з циклів вправи будуються за принципом відтворення в них чотирьох основних дистрибутивних моделей структури be +- ed та їх варіантів.

Така репрезентація матеріалу, на відміну від традиційної (за ступенем збільшення складності), ϵ , на наш погляд, більш об'єктивною, оскільки відтворює вживання структури be +- ed у її найбільш частотних і найбільш типових лексико-граматичних умовах, характерних для реального функціонування її в ареалі сучасної англійської мови.

Специфіка подачі практичного матеріалу за принципами частотності та дистрибуції, а також те, що обсяг його в кілька разів перевищує статистично достатній, відкриває можливість використовувати посібник ще й як лексико-граматичний довідник зі структури be +- ed, що збільшує коло його потенційних користувачів.

Завершується посібник списком джерел, з яких відбирався практичний матеріал для вправ та ключами до їх виконання.

Завершуючи передмову, висловлюємо глибоку подяку рецензентам за цінні поради та зауваження, спрямовані на удосконалення посібника.

Частина I

MOBHI ХАРАКТЕРИСТИКИ CTPУКТУРИ BE + – ED

Розділ І

ЕВОЛЮЦІЙНО-ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ОМОНІМІЧНОГО ХАРАКТЕРУ АНГЛІЙСЬКОЇ СТРУКТУРИ be + – ed

Англійська структура be + – ed, поза всяким сумнівом, належить до найскладніших і найменш з'ясованих явищ в ареалі сучасної англійської мови. Складність цієї структури зумовлена її омонімічним характером, витоки якого сягають у глибінь віків і найтіснішим чином переплітаються зі становленням такого складного явища, як стан (voice), основним носієм якого є досліджувана структура.

Структурі be +- ed присвячені численні дослідження та, на превеликий жаль, ученим так і не вдалося проникнути в омонімічну сутність цієї структури. До цього часу залишається без відповіді, зокрема, те, як саме формувалася ця структура, що стояло у витоків її омонімічного характеру. А тим часом відповідь на це запитання могла б пролити світло й на цілу низку інших аспектів цієї структури, пов'язаних з її омонічним характером. Спробі з'ясувати цю **актуальну** проблему, виявити, які саме еволюційно-історичні чинники зумовили розвиток структури be +- ed як омонімічного явища, і присвячений цей розділ посібника.

Теоретичним підґрунтям нашої розвідки ε **якісно новий** підхід у трактуванні такої основоположної для лінгвістики проблеми, як проблема взаємовідношення між мовою та мисленням.

Новизною відзначається і практичний підхід до досліджуваної проблеми. Він полягає у спробі реконструювати та перевірити за допомогою мовного експерименту механізм тих мисленнєвих процесів, які лежать в основі формування омонімічного характеру структури to be + ed.

Формування категорії стану, з яким тісно пов'язана станова структура be +- ed, - це яскравий приклад того, як саме Мислення долає свій одвічний конфлікт з Матерією, сутність якого можна сформулювати (у прикладенні до категорії стану) як суперечність між готовністю мислення до здійснення у межах судження-відношення інверсії думки та нездатності Мови, з її ще не на той час до кінця розвиненою системою, матеріально (тобто за допомогою вербальних засобів) оформити цей процес.

Подолання цього конфлікту йде, як і у багатьох інших випадках, шляхом вторинної "обробки" мисленням існуючого мовного матеріалу — мовної "руди".

У випадку з категорією стану таким матеріалом для мислення слугують два вже існуючі на той час типи присудка: простий дієслівний $(P(Vt))^1$ та іменний складений $(P(Vlink + N))^1$. На основі цих двох структурних утворень і формується станова структура be +- ed.

Спробуємо реконструювати процес переосмислення цих двох типів присудка у напрямку до категорії стану. Для цього проаналізуємо декілька прикладів з сучасної англійської мови, доповнюючи аналіз прикладами з німецької та української, структурно відмінних від базової мови дослідження, — англійської.

Найперше, з чого слід розпочати реконструкцію — це встановити ті чинники, які блокують виконання інверсії думки на мовному рівні, попередньо зробивши два необхідних застереження. По-перше, під інверсією думки розумітимемо обопільну заміну логічного статусу суб'єкта та об'єкта думки на зворотний за умови збереження самої думки. По-друге, безпосереднім втіленням судження у мові (мовленні) є речення, інакше кажучи, висловлення з первинною структурою предикації. З другого застереження випливає, що будь-які зміни у структурі судження неминуче тягтимуть за собою і відповідні зміни у висловленні, його структурі (обґрунтування теоретичних засад, які лягли в основу висунутих застережень, можна знайти в наших попередніх публікаціях) [5, 92-100; 4, 39-44].

Перейдемо до аналізу конкретного мовного матеріалу, зокрема англійського висловлення *The boy ate the apple*. Вибір цього висловлення зумовлений його співвідносністю з судженням-відношенням, яке є базовим при здійсненні логічної операції інверсії думки. Відзначимо, що структурною особливістю висловлень-відношень, до яких належить розглядуваний нами приклад, є наявність у ньому простого дієслівного присудка (P(Vt)) у сполученні з прямим додатком (Od) у постпозиції.

З огляду на фіксований порядок слів у англійському реченні, можна припустити, що найкоротшим шляхом до виконання операції інверсії у межах цього висловлення є проста лінійна перестановка

¹ Р – присудок;

Vt — транзитивне дієслово;

Vlink – дієслово-зв'язка;

N – предикатив.

іменних компонентів останнього *the boy* та *the apple*. У результаті отримаємо: *The apple ate the boy*. — граматично бездоганне, проте змістовно абсолютно безглузде речення. Причиною комунікативної невдачі, як показує аналіз, ϵ лексична несумісність між новопородженим в результаті експерименту підметом *the apple* та дієсловом-присудком *ate*, наслідком чого ϵ нездатність останнього передати у відповідності до базової думки специфіку буття цього підмета, тобто, фактично, нездатність *ate* бути в новоутвореному висловленні присудком.

Отже, експеримент з лінійною перестановкою іменних компонентів у цьому висловленні зазнає невдачі. "Рух" мислення блокується "лексичною застиглістю" дієслова-присудка "ate", його семантичною зорієнтованістю виключно на попередній підмет "the boy", результатом чого ϵ , як вже вказувалось, нездатність його у новопородженому висловленні виконувати функцію присудка.

Звернімося до іншого прикладу: *The dog bit the boy*. Проведемо з ним аналогічний експеримент. У результаті отримаємо: *The boy bit the dog*. — граматично бездоганне і змістовно цілком допустиме речення. Однак інверсією думки новопороджене висловлення не може бути вже за самим визначенням, адже воно не зберігає базової думки, як того вимагає ця логічна операція, а повністю перекручує її зміст, породжує нову, протилежну за змістом, думку.

Отже, експеримент з лінійною перестановкою іменних компонентів і в цьому випадку не вдається. І хоча на мовному рівні іменник *the boy* та дієслово *to bite* є лексично цілком сумісними (що підтверджується фактом породження адекватного за змістом речення), на мовленнєвому — підмет *the boy* та дієслово-присудок *bit* лексично не суміщаються. Дієслово-присудок *bit* залишається лексично зорієнтованим на попередній підмет *the dog* і, як такий, функцію присудка, яка полягає у передачі специфіки буття підмета адекватно до базової думки, у новопородженому висловленні не забезпечує.

Порівняймо результати проведеного експерименту з аналогічним експериментом у мовах іншого структурного типу — німецькій та українській, особливістю яких є відносно вільний порядок слів, порівняно з англійською, та розвинена флективна система. (Давньоанглійська мова, як відомо, була саме такою).

Матеріалом для експерименту нам слугували висловлення-переклади першого англійського прикладу. З метою економії місця, а також з огляду на певну структурну відповідність німецької та української мов, розглядатимемо приклади з цих мов паралельно.

 Нім. мова:
 Der Junge aß den Apfel.

 Укр. мова:
 Хлопчик їв яблуко.

Провівши у цих висловленнях лінійну перестановку іменних компонентів, отримаємо:

Den Apfel aß der Junge.

Яблуко їв <u>хлопчик</u>.

Порівнюючи пари висловлень (базове та новопороджене) у кожній з мов, бачимо, що "лінійний рух" мислення є при виконанні операції інверсії для цих мов нерелевантним: синтаксичний, а отже і логічний, статус іменних компонентів порівнюваних висловлень залишається тим самим (підмет підкреслено прямою, додаток – виділено курсівом). Натомість, між морфологічним оформленням цих компонентів та їх синтаксичним статусом у реченні простежується пряма залежність. Звідси випливає, що основний шлях до здійснення інверсії думки у цих мовах пролягатиме не "по горизонталі", як в англійській, а "по вертикалі": через заміну, відповідно до вимог мислення, відмінків іменних компонентів висловлення — знахідного на називний, а називного на орудний. При цьому слід звернути увагу на те, що найчастіше вказані морфологічні перетворення супроводжується лінійними перестановками відповідних іменних компонентів висловлення. Це, на наш погляд, є цілком закономірним, адже і в цих мовах, попри відносно вільний порядок слів, перша позиція в реченні все ж тяжіє до підмета (а в судженні – до суб'єкта думки). У процесі нейтралізації флективних закінчень в англійській мові ця позиція остаточно закріпилася за підметом (суб'єктом судження), що, природно, не могло не позначитися на характері виконання інверсії думки, а разом з цим — і на характері станової структури be + - ed.

З'ясувавши особливості "руху мислення" в цих мовах, спробуємо визначити, що саме є причиною блокування в них операції інверсії. Спробуємо для цього провести в аналізованих реченнях відповідні відмінкові перетворення. Отримаємо:

Der Apfel aß von dem Jungen.

<u>Яблуко</u> їло (← їв) *хлопчиком*.

Аналіз цих висловлень показує, що, хоча операція інверсії в них частково і відбулась, повної інверсії думки все ж досягти не вдалося. На заваді стала, як і в англійський мові, неспроможність дієсловаприсудка (попри належне дієвідмінювання) лексично переорієнтуватись на новий підмет (Der Apfel, хлопчик), що не дає можливості

дієслову <u>ав</u> ($\overline{\text{іло}}$) забезпечити функцію присудка в новопороджених висловленнях.

Отже, цей експеримент показав, що, незважаючи на структурну відмінність від англійської, причина блокування інверсії думки у розглядуваних мовах одна і та сама: лексична "застиглість" дієсловаприсудка у плані сполучуваності його (синтаксичної чи морфологічної) з іменними компонентами свого безпосереднього оточення.

Цю, на перший погляд, нерозв'язну проблему мислення вирішує, звертаючись за допомогою до іменного складеного присудка — "антипода" дієслівного. Адже саме іменний складений присудок, доповнюючи дієслівний, здатний наділити його тими властивостями, яких бракує останньому. Це, зокрема, така властивість іменного складеного присудка, як розподіл присудкової семантики між дієсловомзв'язкою та предикативом. Перший компонент є носієм загальної ідеї буття (існування) підмета, предикатив — специфіки (способу) буття підмета (суб'єкта-думки). Не менш важливим є й те, що внаслідок лексичної абстрактності дієслово-зв'язка є лексично нейтральним по відношенню до свого безпосереднього синтаксичного чи морфологічного "оточення", предикатив же, навпаки, внаслідок своєї лексичної наповненості (конкретності) є завжди лексично зорієнтованим на пілмет.

Отже, першим кроком мислення на шляху подолання лексичної "застиглості" дієслова-присудка, яка блокувала інверсію думки, стало розщеплення його семантики, на зразок іменного складеного присудка. На ментальному рівні це означало вилучення з семантики дієслова семи "буття", на вербальному — введення у "висловленнянапівфабрикат" (напівінвертовані висловлення, які можна отримати в результаті вищеописаних експериментів) дієслова-зв'язки "буття". З вилученням же семи "буття" відбувається граматична руйнація й самого дієслова як частини мови, наслідком чого є неминуче оформлення залишкової семи — семи специфіки, способу буття — в "антипод" дієслова, тобто, в іменну частину мови. У випадку категорії стану такою частиною мови, у яку оформляється залишкова сема, стає дієприкметник минулого часу — частина мови, яка, вочевидь, на той час вже існувала і яка ідеально вписалася у структуру, що перебувала у процесі свого становлення.

Факт залучення дієприкметника минулого часу до формування структури be +- ed аж ніяк не є випадковим. Справа у тому, що ця частина мови у процесі свого формування зазнає тих самих мислен-

нєво-вербальних перетворень, що і структура be +- ed, до складу якої вона згодом увійшла.

Зупинимось на процесі формування дієприкметника минулого часу детальніше. У основі утворення цієї частини мови лежить висловлення-відношення типу S+P(Vt)+O, а точніше, — та його частина, яка є структурою комплементації: P(Vt)+O. На певному етапі когнітивного розвитку людини структура комплементації починає переосмислюватись у структуру модифікації. У символічному записі це можна передати наступними формулами:

$$Vt + O \rightarrow Vt O$$

complementation modification

Це, вочевидь, зумовлено, асоціативним усвідомленням певної структурно-смислової подібності між цими структурами: їх двокомпонентністю, наявністю в обох іменника, а, головне, — наявністю в останньому семи субстанціальності, а в дієслові — семи специфіки (способу) буття. Не останню роль у цьому процесі відіграє й позиційнаблизькість дієслова та додатка.

Процес переосмислення комплементації в модифікацію передбачає, як відомо, переосмислення дієслова в іменну частину мови. Цей же процес полягає у вилученні з семантики цього дієслова семи "буття": V — be = Vbase. Залишкова сема специфіки буття (Vbase) переосмислюється на зразок прикметника — частини мови, основною синтаксичною функцією якої є функція означення. У мовній практиці це означає оформлення дієслівної основи (Vbase) прикметниковими флексіями (Adj ff). У результаті цих мисленнєво-вербальних операцій постає нова "симбіотична" частина мови — дієприкметник минулого часу (PII). Цей процес у формальному записі можна подати наступним чином:

Vbase
$$+$$
 Adj ff $=$ PII.

Увібравши в себе **лексичну специфіку** дієслова-основи та, водночас, позбувшись лексичної "прив'язаності" останнього до свого безпосереднього оточення (тобто до прямого додатка), дієприкметник минулого часу став саме тією частиною мови, яку потребувала структура модифікації.

Наступним етапом формування структури модифікації стало переосмислення іменного компонента структури комплементації (N), який виступав у останній у функції прямого додатка (O), із залежного члена цієї структури в головний член структури модифікації:

 $N(O) \rightarrow N$ (H.-W.) (H.-W. — head-word (головний член). А від структури модифікації, як відомо, — один крок до структури предикації іменного типу:

PII H.-W. (N)
$$\longrightarrow$$
: $S(N) + P(be + PII)$

Отже, як бачимо, формування дієприкметника минулого часу, структурно і семантично, майже повністю відповідає утворенню структури be +- ed, чим, власне, й пояснюється $\ddot{\text{ii}}$ введення в останню.

Отже, поступово, з двох прямопротилежних за якістю структур — простого дієслівного та іменного складеного присудків — формується третя структура — структура be + — ed — структура стану. З плином часу ця структура набуває все більше дієслівних ознак (зокрема, форми продовженого часу), зберігаючи, водночас, свої одвічні іменні властивості [5, 100-114]. Цим, власне, й пояснюється складний омонімічний характер сучасного зрізу цієї структури, який викликає стільки непорозумінь серед лінгвістів у її трактуванні.

Підсумовуючи аналіз, вважаємо за потрібне ще раз відзначити, що головним призначенням структури be +- ed ε забезпечення в рамках певного висловлення-відношення операції інверсії думки [5, 92-100; 3, 44-52].

Описані вище мисленнєво-вербальні процеси, які лежать в основі формування структури be +- ed та тісно пов'язаного з нею дієприкметника минулого часу, є не лише прикладом того, як саме мислення обробляє мовну руду, намагаючись вдовольнити запити свого розвитку. Ці процеси є також свідченням того, що мислення, а разом з ним і мова, не стоять осторонь загального процесу розвитку, а підпорядковуються одному із фундаментальних законів природи: закону безперервності плину матерії, який виявляється у одвічному перетіканні її з однієї форми в іншу.

Розділ II

ПРОБЛЕМА РОЗМЕЖУВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ OMOHIMIB У СТРУКТУРІ be + – ed

Підрозділ 1. ДО ТЕОРІЇ ПИТАННЯ

Основною проблемою структури be +- ed, навколо якої, як відзначалось у попередньому розділі, зосереджені дискусії лінгвістів, є проблема розмежування у цій структурі граматичних омонімів.

Сутність суперечностей, які породжує ця проблема, зводиться, в основному, до двох точок зору.

Перша полягає в тому, що структура be +- ed ε , вся без винятку, пасивним станом, хоча і представлена двома семантичним різновидами цієї категорії: пасивом дії (actional passive) та пасивом стану (statal passive). Останній різновид відноситься до стану на тій підставі, що стан, значення якого набуває структура be +- ed у цьому випадку, ε результатом попередньо скоєної дії, тобто ε не просто станом, а т. з. "результативним станом" [18, 313; 14, 98-107; 17, 85-86]. Граматично ж обидва різновиди трактуються однаково: як простий дієслівний присудок у формі пасивного стану [там само].

Згідно з другою точкою зору структура be +- ed виступає як пасивний стан (як дієслівна форма) лише частково: у тих випадках, коли семантичним наповненням її є дія. У інших випадках - у випадках т. з. "результативного стану" (ця група лінгвістів у визначенні семантики цього різновиду структури be +- ed нічим не відрізняється від представників першої точки зору) - цю структуру слід трактувати як граматичний омонім стану: як вільне синтаксичне сполучення дієслова-зв'язки та предикатива, тобто як іменний складений присудок [16, 156; 11, 200].

Таким чином, та частина структури be +- ed, яка асоціюється з дією (тобто власне пасив), жодних суперечностей серед лінгвістів не викликає; тоді як її частина, яка семантично пов'язується зі станом (т. з. "результативним станом), є "епіцентром" цих суперечностей.

Аналіз показує, що основною причиною вищеописаних непорозумінь стосовно структури be +- ed, семантичним наповненням якої

 ϵ т. з. "результативний стан", ϵ різне тлумачення лінгвістами самого поняття "стан".

Представники першої точки зору акцентують у понятті "стан" його попередній зв'язок з дією (вони наголошують на такому аспекті стану, як те, що він наступає в результаті попередньо скоєної дії); представники ж другої точки зору зв'язок стану з дією повністю відкидають, вважаючи поняття дії та стану несумісними. Звідси й відповідне тлумачення граматичного статусу цього проблемного різновиду структури be +- ed: або як підтипу пасивного стану (voice), або ж як утворення, яке не є дієслівної природи взагалі, і, як таке, нічого спільного з цією категорією не має.

Характер цих міркувань підводить нас до думки, що для того, щоб розібратися, чим насправді є проблемний різновид структури be +- ed, треба, передусім, визначитись зі змістом понять "дія", "стан" та "процес", які є основоположними для з'ясування омонімічної сутності цієї категорії. Це тим більше необхідно, що, як свідчить аналіз теоретичних джерел, переважна більшість лінгвістів послуговується при визначенні цих понять не науковим, філософським їх розумінням, а суто побутовим, зафіксованим у тлумачних словниках.

Відповідь на те, що саме, який зміст слід вкладати в поняття "дія", "стан" та "процес", дає нам філософія.

Найзагальнішим філософським поняттям ε поняття процесу. Це поняття лежить в основі визначення **світу**, під яким розуміється **процес** або **сукупність процесів**.

Зіставляючи це визначення світу з не менш відомим визначенням, згідно з яким **світ** тлумачиться **як матерія**, що перебуває у постійному **русі**, перетікаючи з однієї форми в іншу, доходимо висновку, що процес, на відміну від побутового ототожнення його лише з рухом, окрім останнього, має включати в себе й такий обов'язковий компонент, як матерія (субстанція).

Що ж до **стану**, то це поняття визначається в філософії як **певний спосіб** буття (існування) матерії. Зіставляючи визначення понять стану і процесу, бачимо, що **стан** — це, фактично, той самий процес, але процес, схоплений (призупинений) свідомістю людини в певний момент (або проміжок) часу у певній специфіці свого розгортання. Як бачимо, при визначенні стану акцентується саме суб'єктивний момент, пов'язаний зі сприйняттям процесу людиною, тоді ж як при визначенні процесу превалює об'єктивний момент.

У свою чергу, процес і стан корелюють із запропонованим нами розумінням таких понять, як **структура предикації** та **думка**.

Маючи здатність призупиняти процеси (рух матерії), свідомість не могла не виробити протягом півторамільйонного досвіду застосування цієї операції певного логічного засобу віддзеркалення дійсності.

Таким засобом, а точніше логічною формулою є, за нашим глибоким переконанням, структура предикації. Під структурою предикації розумітимемо логіко-мовний концептуально-структурований засіб віддзеркалення дійсності, першим компонентом якого є концепт субстанціальності, а другим — концепт буття (існування) першого концепту в часі та просторі [4, 40; 5, 95-96]. Як бачимо, обидва компоненти структури предикації перегукуються зі станом та процесом, однак основний акцент у визначенні цієї структурі робиться не лише на її ментальному характерові, як це зокрема має місце у стані, а на її ментальній структурованості, оформленості: вона є абстрактним відбитком, моделлю процесу об'єктивної дійсності, його структури. Інакше кажучи, структура предикації — це певна форма мислення.

Що ж до думки, то вона ε індивідуальним мисленнєво-мовленнєвим актуалізатором структури предикації (конкретним наповненням у певний момент світосприйняття та мовленнєвого акту).

Структура предикації та думка знаходяться між собою у відношенні діалектичної єдності, яка існує між сутністю та явищем, відповідно. Так, структура предикації є загальною (спільною) формою мислення; вона глибоко прихована у свідомості, як і сама сутність; думка ж, навпаки, індивідуальна та виражена (вербально-оформлена). Структура предикації стисла (її можна представити у вигляді формули: S + P), що є характерним для сутності, тоді як думка за змістом значно ширша, багатша від структури предикації. Та ж частина думки, яка у конкретному висловленні співвідноситься зі структурою предикації, є її ядром. Умовно назвемо це ядро елементарною думкою. Елементарна думка має, передусім, мовну (граматичну) вагомість, тоді як позаядерні компоненти думки є важливими з точки зору конкретної комунікативної ситуації.

Отже, як бачимо, співвідносність думки (через структуру предикації) зі станом та процесом є очевидною. Однак, незважаючи на спорідненість цих понять, між ними існує і суттєва різниця. Думка тісно пов'язана з конкретною мовою та має безпосередній вихід у мовлення; "стан" та "процес" виходу ані на мову, ані на мовлення взагалі не передбачають: вони є поняттями суто філософської площини.

Встановивши кореляцію між поняттями "процес", "стан", "структура предикації" та "думка", можна, нарешті, перейти до вирішення нашої основної проблеми — проблеми граматичних омонімів структури be +- ed.

Оскільки проблема розмежування граматичних омонімів структури be +- ed базується більшістю граматистів на поняттях дії та стану (на протиставленні цих понять), зупинимось на них детальніше.

Як відомо, одним із основних типів стану є дія. Наукове визначення дії вже давно існує у природничих науках. Спираючись на нього, визначимо дію як різновид стану, при сприйнятті якого свідомістю людини фіксується динамічний аспект розгортання певного процесу, пов'язаного з витратами енергії, переносом руху, переходом стану із одного виду в інший тощо. Отже, поняття дії є вужчим від поняття "стан", воно входить до цього поняття. Звідси випливає, що будь-яка дія може сприйматися як стан, тоді як далеко не всякий стан може розумітися як дія.

Прикладом дії, яка може бути витлумачена і як стан, є висловлення: *The boys are crying*: \rightarrow *The boys are in the process of crying (doing that).* (*Хлопчики плачуть*). За певних контекстуальних умов це висловлення може сприйматися і як стан: \rightarrow *The crying boys (Хлопчики, <u>які плачуть</u>).*

Натомість, прикладами стану, який у жодному разі не може бути сприйнятим свідомістю людини як дія, є наступні висловлення: *The other girl slept all night through without a sound* [1*, 26] (*Друга дівчинка тихесенько спала всю ніч*); *There was a big vase of flowers in the corner* [1*, 16-17] (Укутку стояла ваза з квітами). Цей тип стану умовно назвемо станом статики або станом спокою.

Зважаючи на наявність кореляції між станом та ядерним компонентом думки (елементарною думкою), виділені нами типи станів можна перевести у площину думок. На виході отримаємо два основні типи думки: думку-дію (динамічну думку) та думку-спокою (статичну думку).

Однак ця класифікація думок є неповною. Адже з визначення світу як сукупності субстанцій, відношень та властивостей можна зробити висновок щодо існування, як мінімум, ще двох типів стану, а значить і думок. Це стан властивості або думка-властивості та стан-відношення (думка-відношення).

Під **думкою-властивості** розумітимемо думку, у якій свідомістю фіксується певна субстанція та її ознака, а точніше — у якій субстан-

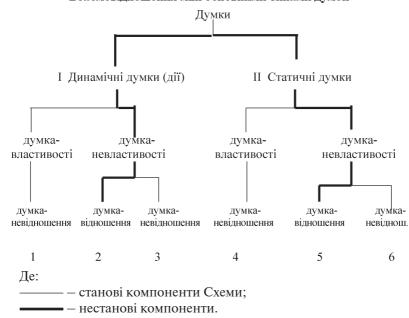
ція мислиться як така, що існує у часі та просторі як носій певної ознаки.

Під думкою-відношенням слід розуміти фіксацію у свідомості людини не однієї, а, як мінімум, двох субстанцій та певного відношення між ними. При цьому одна з субстанцій сприймається як основна, тобто як суб'єкт думки, тоді як інші субстанції — як другорядні, допоміжні. Їх призначення полягає в тому, що вони визначають специфіку існування основної субстанції — суб'єкта думки — як існування-відношення і, як такі, входять до складу предиката, комплементуючи в ньому дієслівний компонент.

З наведених вище визначень випливає, що думка-властивості не може бути думкою-відношенням у принципі, а виступає завжди як думка-невідношення.

Визначивши основні типи думок, спробуємо укласти їх у певну схему, яка б наочно передавала їх взаємовідношення між собою.

Схема 1 Взаємовідношення між основними типами думок



Проілюструємо наведену вище схему прикладами. (Номер приклада відповідає номеру компонента схеми "на виході"). Співвіднос-

ність вербальних компонентів із субстанціями підкреслено прямою лінією.

- I 1. *I got tired* [1*, 89].
 - 2. He produced a typed sheet [1*, 28].
 - 3. *The telephone rang* [1*, 89].
- II 4. *You are jealous* [2*, 147].
 - 5. What do you want? [1*, 22].
 - 6. *She* slept all night through. [1*, 22].

Встановлені нами типи думок цілком вписуються в парадигму когнітивної лінгвістики як аналоги гештальтів або фреймів.

Аналіз вищенаведених думок на трансформацію в пасивний стан засвідчує, що лише два типи з шести, а саме думки-відношення (приклади 2, 5) допускають цю трансформацію. Інші чотири типи думок (на виході вони позначаються як приналежні до думок-невідношень) цієї трансформації не допускають. Це свідчить про те, що **релевантною** для **категорії стану** є сема **відношення**, а не "дія" та т. з. "результативний стан", як це прийнято вважати в лінгвістиці. Цей висновок впритул підводить нас до вирішення проблеми розмежування граматичних омонімів у структурі be +- ed - основної мети цього розділу посібника. Єдине, що для цього лишається зробити, це перевести отримані нами висновки у мовну площину. Адже лише визначившись з релевантними ознаками стану на вербальному рівні, ми зможемо твердити, що критерії розмежування граматичних омонімів у структурі be +- ed встановлені.

Порівняльний аналіз думок дозволяє зробити наступне припущення: оскільки перший компонент у всіх думках є одним і тим самим — суб'єкт думки, то основну відмінність між "становими" та "нестановими" типами думок слід шукати у їх другому компоненті — предикаті. Для цього перегрупуємо відповідно приклади до Схеми 1 (стор. 17-18) та проаналізуємо їх предикати граматично.

- I **Станові думки** (думки-відношення)
 - 1. в динаміці:

He produced a typed sheet [1*, 28]

2. у статиці:

What do you want? [1*, 22]

- II **Нестанові думки** (думки-невідношення)
 - 1. думка-властивість
 - а) в динаміці:

<u>I got fired</u> [1*, 89]

- в) у статиці: *You are jealous* [2*, 147]
- 2. думка-невластивість
 - a) в динаміці: *The telephone rang* [1¹, 89]
 - в) у статиці:

She slept all night through [1*, 22]

Для більшої наочності представимо формалізований граматичний зріз аналізованих висловлень у порівняльній таблиці.

 $\begin{tabular}{ll} \it Tаблиця \end{tabular}$ Граматичні особливості станових // нестанових типів думок

Типи думок	Станові	Нестанові
	1. S + P (Vt + Od)	1. a) $S + P(v + N)$
Граматична	2. S + P (Vt + Od)	B) S + P (v + N)
формула		2. a) S + P (Vi)
		$_{\mathrm{B}})\mathrm{S}+\mathrm{P}\left(\mathrm{Vi}\right)$

Де: S - підмет;

P – присудок;

Vt – транзитивне дієслово;

v - дієслово-зв'язка;

Vi – нетранзитивне дієслово;

N – предикатив;

Od-oб'єктивний комплемент (прямий додаток).

Як показують результати аналізу мовного матеріалу, засвідчені в таблиці, висунуте нами гіпотетичне припущення щодо залежності між певним типом думки та специфікою його вербального оформлення повністю підтверджується.

Так, з таблиці досить чітко видно, що визначальною ознакою думок-відношень, які лежать в основі категорії стану (voice), є **простий дієслівний присудок** з обов'язково наявним у ньому об'єктним комплементом: -P (Vt + Od). Натомість, ознакою думок-невідношень, непричетних до категорії стану, є присудки двох типів: це — іменний складений присудок P (v + N) та простий дієслівний з дієсловом нетранзитивного характеру.

¹ Структуру предикації ми трактуємо як органічне поєднання логічного та мовного начал — точки перетину між мисленням та мовою. Це дає підстави для введення у присудок об'єктних комплементів (додатків).

Таким чином, основними критеріями розмежування граматичних омонімів у структурі be + — ed ε семантичний та формальний критерії. Перший полягає у визначенні типу думки з точки зору наявності в ній семи "відношення", другий — додатковий — у тестуванні розглядуваного висловлення на можливість застосування до нього певної трансформації.

Приналежність до думки-відношення, а значить — і до стану, передбачає можливість застосування до висловлення трансформації в активний (чи пасивний) стан. І, навпаки, у випадку кваліфікації думки як думки-невідношення (тобто нестанової думки), така можливість повністю виключається. Натомість, у цьому випадку цілком допустима трансформація номіналізації. Можливість цієї трансформації у випадку структури be + — ed сигналізуватиме про іменний характер останньої, тобто про те, що вона виступає як іменний складений присудок.

Слід також мати на увазі ще й те, що існують випадки, коли структура be +- ed ε думкою-невідношенням, проте трансформації номіналізації не допускає. Це історично-зумовлені випадки вживання структури be +- ed як форми, синонімічної перфекту (у німецькій мові зберігся до цього часу різновид перфекту з дієсловом "sein"). Підтвердженням близькості цих вживань структури be +- ed до перфекта ε можливість застосування до них трансформації у перфектну форму з дієсловом "have". Ці випадки умовно будемо називати "синонімами перфекта".

Підрозділ 2. ДО ПРАКТИКИ ПИТАННЯ

Спираючись на встановлені у попередньому розділі критерії, спробуємо проаналізувати той випадок структури be +- ed , який є найбільш дискусійним серед лінгвістів. Це випадок типу *The door on the left was closed.* [11, 199] (*We couldn't enter the room.* -I. X., O. X.).

Суть проблеми, як вказувалось на початку попереднього підрозділу, полягає в тому, що, попри однакове визначення семантичного наповнення цих вживань структури be +- ed (як т. з. "результативний стан"), граматичний статус структури be +- ed визначається порізному. Ще раз нагадаємо, що одні лінгвісти вважають цю структуру аналітичною формою дієслова у формі пасивного стану, інші — вільним синтаксичним сполученням дієслова-зв'язки та предикатива.

Спираючись на визначені у попередньому підрозділі критерії, спробуємо проаналізувати цей проблемний випадок. При семантичному аналізі послуговуватимемось схемою взаємовідношень між основними типами думок (Схема 1, стор. 17). Йтимемо за цією схемою зверху вниз.

Оскільки жодних ознак динаміки (руху, витрат енергії, переходу із одного стану в інший тощо) не спостерігається, розглядуване висловлення, безперечно, є носієм **статичної** думки. Розкладемо це висловлення на семантичні складові. Перший компонент *she* співвідноситься з субстанцією і є суб'єктом думки, компонент *closed* — з її певною ознакою, *was* означає існування субстанції *the door* у часі та просторі як носія цієї ознаки. Отже, аналізоване висловлення відповідає семантичній схемі думки-властивості. Остання ж, як відомо, завжди є **думкою-невідношенням**, тобто **нестановою** думкою.

Проведений семантичний аналіз повністю підтверджується формальним: допустимістю трансформації номіналізації (\rightarrow *The closed door*) та неприйнятністю трансформації в активний стан (\rightarrow *Somebody closed the door on the left*).

Таким чином, was closed у розглядуваному висловленні слід трактувати як структуру, яка нічого спільного з пасивом не має, а є іменним складеним присудком (вільним синтаксичним сполученням дієслова-зв'язки was та ад'єктивізованого дієприкметника минулого часу closed).

Таким чином, наш аналіз повністю підтверджує правоту тих лінгвістів, які вважають структуру be +- ed в подібних випадках граматичним омонімом стану. Точка зору, згідно з якою ця структура трактується як різновид пасиву (statal passive), ϵ , на наш погляд, хибною.

Відмінність між становим і нестановим вживанням структури be +- ed особливо чітко виявляється у випадках з одним і тим самим лексичним наповненням цієї структури. Проілюструємо це наступними прикладами:

She lay in the lower bunk very big under the quilt. Her head <u>was turned</u> to one side. In the lower bunk was her husband. (E. Hemingway) // Doors banged, keys were turned in flour and sugar bins. (K. S. Prichard).

Як бачимо, перший випадок ϵ аналогічним вище проаналізованому. Семантично він належить до статичних думок-властивостей, свідченням чого ϵ відсутність у його семантиці ознак динаміки та по-компонентний аналіз його складових частин (her head — співвідноситься з певною субстанцією, turned-to-one-side — з її певною ознакою, was

вказує на існування субстанції <u>her head</u> у часі та просторі як носія цієї ознаки). До того ж, це висловлення допускає трансформацію номіналізації (\rightarrow her <u>turned-to-one-side</u> head) і не трансформується в активний стан (\rightarrow She <u>turned</u> her head to one side).

Що ж до другого випадку, то семантично він суттєво відрізняється від першого. У ньому наявні ознаки руху, пов'язані з певними витратами енергії. Отже, його слід кваліфікувати як динамічну думку або як думку-дію. За своїм характером ця думка-дія є дією-відношенням, оскільки **специфіка** існування суб'єкта думки (\underline{keys}) were turned немислима поза безпосереднім відношенням його з іншим субстанціальним компонентом, який хоч і не виражений поверхневою структурою висловлення, проте досить чітко вимальовується в його глибинній (семантичній) структурі. Це компонент by the servants, який дорозумлюється з контексту. Отже, у завершеній редакції це висловлення матиме наступну форму: Keys were turned (by the servants) in sugar and flour bins. Семантичний аналіз цілковито підтверджується формальним, а саме: допустимістю трансформації в активний стан (\rightarrow (The servants) tarned the keys in sugar and flour bins) та неприйнятністю трансформації номіналізації (\rightarrow turned-in-sugar-and-flour-bins keys).

Отже, розглядувані висловлення є як семантично, так і граматично висловленнями-антиподами. Структура <u>was turned</u> у першому реченні нічого спільного з категорією стану не має, а є граматичним омонімом останньої: іменним складеним присудком. Щодо структури <u>were turned</u> у другому висловленні, то вона, поза всяким сумнівом, є приналежною до стану: її слід трактувати як простий дієслівний присудок у формі пасивного стану.

Однак лише вищепроаналізованими випадками проблеми структури be +- ed не вичерпуються. Чимало труднощів завдають лінгвістам і такі вживання цієї структури, як, зокрема, у реченні *The earth is surrounded by oceans*. Свідченням цього є, як на наш погляд, досить невдала спроба Л. Риндми проаналізувати цей приклад. У цьому висловленні, як стверджує ця дослідниця, "конструкція be +- ed може виражати і дію, яка сприймається як **процес** і є **пасивом**. Дія виступає як загальновідомий факт, для якої характерна продовженість, і цим вона наближається до **стану**" [10, 24]. Як бачимо, структура be +- ed визначається у цьому реченні одночасно як дія, як **процес** і як **стан**. Що стосується граматичного статусу цієї структури, то спочатку він визначається як пасив. Наступне ж речення ставить це твердження під сумнів. Отже, чим, власне, є ця структура за своєю семантикою

і яким є її граматичний статус, залишається з цього аналізу незрозумілим.

Насправді ж аналізоване Л. Риндмою речення з дією нічого спільного не має і, у принципі, мати не може. Адже жодних ознак руху, енергетичних витрат тощо у семантиці цього речення не спостерігається. Натомість у ньому йдеться про характер просторового розташування однієї субстанції (the earth) у відношенні до другої (the oceans). Отже, це висловлення за своєю семантикою належить до статичних думок-невластивостей, думок-відношень (Див. Схема 1, стор. 17). Приналежність же аналізованого висловлення до думок-відношень ϵ , як відомо, свідченням пасивного характеру вжитої у ньому структури be + – ed. Семантичний аналіз цілковито підтверджується формальним: можливістю застосування до цього висловлення трансформації в активний стан (\rightarrow The oceans surround the earth) і неприйнятністю трансформації номіналізації (\rightarrow The surrounded-by-oceans earth).

До цього слід додати, що здатність структури be +- ed виражати статичний стан жодною мірою не суперечить трактуванню цієї структури як приналежної до форм дієслова. Адже дієслово, згідно з одним із визначень (до речі, досить розповсюдженим), здатне виражати не лише дію, але й стан [6, 47].

Проілюструємо подібні вживання структури be +- ed ще декількома прикладами. У всіх цих прикладах структура be +- ed семантично виступає як статична думка-невластивість, думка-відношення. Граматично ці вживання структури be +- ed ε нічим іншим, як пасивною формою дієслова (простим дієслівним присудком):

- 1. He <u>is known</u> to be an influencial member of one of the most secret societies in the country [6, 217]. (\rightarrow People <u>know</u> him to be an influencial member...).
- 2. And when the scarf was taken off his eyes, the Star-Child found himself in a dungeon, that was lit by a lantern of horn [33, 191]. (\rightarrow A lantern of horn lit the dungeon).
 - 3. This is meant to be part of my hope chest [4, 182-183].
 - 4. He will be here when he is needed [11, 271].
 - 5. I guess it is supposed to be me [23, 224].
 - 6. You <u>are wanted</u> by half a dozen papers [17, 52].

В омонімічному складі англійської структури be +- ed ε ще один випадок, який заслугову ε на увагу. Це т. з. "перфектне вживання" структури be +- ed - рудимент давньоанглійської перфектної форми. Умовно його можна назвати "синонімом перфекта". (У німецькій

мові до цього часу збереглася повноцінна перфектна форма з дієсловом sein: ist genangen, ist geworden).

Проілюструємо "синоніми перфекта" прикладами:

- 1. When she <u>was</u> all <u>done</u> whispering and became cute as hell she'd sing some dopey song [26, 150].
- 2. You should've heard the crowd, though, when he <u>was finished</u> (playing the piano) [26, 99].

На рівні поверхневої структури обидва висловлення виглядають як думки-відношення. Таке враження створюється завдяки наявності герундіальних фраз після структури be + – ed . Однак насправді – на рівні глибинної структури – аналізовані висловлення нічого спільного з відношеннями не мають. Семантичний компонент, виражений герундіальною фразою, є не субстанціальним концептом, який утворює певне відношення з суб'єктом думки — він є смисловим продовженням присудка у формі be +- ed, а точніше - його смисловим завершенням. Свідченням цього є неможливість застосування до цих випадків трансформації в активний стан: \rightarrow whispering did her; \rightarrow playing the piano finished him). Отже, розглядувані висловлення не належать до думок-відношень, а раз так, то і структура be + – ed в них не є формою пасивного стану. Не можна вважати розглядувані випадки і думками-властивостями, що доводиться неможливістю застосування до них трансформації номіналізації: \rightarrow all-alone-whispering she; \rightarrow finished-playing-the-piano he. Єдиною можливою трансформацією до аналізованих випадків вживання структури be +- ed ϵ трансформація у форму перфекта: \rightarrow when she had all done whispering; \rightarrow when he *had finished playing the piano*. Звідси випливає, що структуру be +- ed у розглядуваних випадках слід кваліфікувати як форму, синонімічну перфекту, а присудок, який ця форма утворює, — як складений дієслівний присудок аспектуального характеру.

Оскільки синоніми перфекта фактично не розглядаються в підручниках з граматики, вважаємо за необхідне навести ще декілька прикладів.

- 1. And once when we <u>were gathered</u> in the yard around the boiling tub, I looked at Verena in a window watching us with uninterrupted fixity [4, 38].
- 2. When she <u>was seated</u> at her side and they were driving through the crowded road of home-going, he went on [18, 368].

Наявність в омонімічному складі структури be + – ed синонімів перфекта підтверджується й випадками типу "Indeed, the world <u>was grown</u> so dull that there was nothing to pray for – or against" [31]. Семантич-

но цей випадок належить до динамічних думок-властивостей (Див. Схема 1, стор. 17). Компонент dull співвідноситься з певною властивістю, носієм якої виступає суб'єкт думки the world. Компонент was grown (у цьому випадку він сприймається як неподільна семантична єдність) означає динамічне набуття суб'єктом думки властивості dull, тобто дію. Оскільки ж виразником дії в мові є дієслово, то *was grown* слід кваліфікувати як аналітичну форму дієслова. Семантичний аналіз підтверджується формальним: допустимістю заміни was grown на такі синтетичні дієслівні форми як grew, grows та на аналітичну форму перфекта *had grown*, синонімом якої аналізоване вживання структури be +- ed, власне, і виступає. Трансформація номіналізації та трансформація в активний стан у цьому випадку повністю виключаються: *→ the grown-so-dull world; → dull grew the world.* Таким чином, *was grown* є у цьому випадку формою, синонімічною перфекту. Що стосується присудка, то в залежності від точки зору, його можна розглядати або як складений змішаний (дієслівно-іменний) присудок або ж як складений іменний.

Окрім вищерозглянутих випадків, у структурі be +- ed спостерігаються також випадки змішаного характеру. Під останніми слід розуміти вживання структури be +- ed, які допускають подвійне семантичне і, відповідно, подвійне граматичне трактування цієї структури. З огляду на складну еволюцію be +- ed, наявність таких її вживань є цілком закономірною. Проілюструємо випадки змішаного характеру фактичним матеріалом:

- 1. a) Mr. Sugden <u>was surprised</u>. Obviously he had heard this before. [J. B. Priestly]. (думка-властивість-невідношення; іменний складений присудок: \rightarrow the <u>surprised</u> Mr. Sugden // думка-дія, думка-відношення; пасивний стан: Smb's words <u>surprised</u> Mr. Sugden).
- в) *He <u>was delighted</u> with Italy. It was a wonderful country, he said* [24, 187]. (Цей випадок аналізується аналогічно).
- 2. Come in, carino. The light <u>is gone</u>. We shall lose our way in the dark, if we stay longer [31, 23] (думка-властивість, думка-невідношення; іменний складений присудок: The light is absent (away) // синонім перфекта: The light <u>had gone</u>).

Серед граматичних омонімів стану зустрічаються й випадки, у яких компонент "-ed" повністю ад'єктивізувався: з плином часу втратив зв'язок з дієсловом і максимально наблизився до прикметника. Одним із критеріїв розпізнавання таких вживань є відсутність у словнику відповідного дієслова. Наприклад: His two sergeants were beside him

on the seat. They were unshaven but still military looking in the early morning [11, 181]. (Дієслово to unshave у словниках не зафіксоване). Іншим критерієм є зсув у лексичному значенні "ed-форми" відносно до значення дієслова, від якого вона утворена. Такі випадки часто, хоча й не завжди, позначаються у словниках як прикметники: "adj". Цей зсув добре видно з наступних прикладів: He was profoundly affected by the fact Tom was there [28, 103] // His manner is a lithe affected and irritating — I expect he has been too much lionized [31, 123].

Перший випадок — це випадок змішаного характеру, оскільки він допускає подвійне семантико-граматичне трактування: пасивна форма (\rightarrow this fact affected Tom) // іменний складений присудок (\rightarrow the affected-by-the-fact Tom). Другий випадок — це ніщо інше як ад'єктивізований дієприкметник affected — він має у словнику відповідну позначку: adj. Порівнюючи лексичне значення дієслова to affect (вражати) зі значенням ад'єктивізованого дієприкметника (манірний), бачимо, що лексично ад'єктивізований дієприкметник повністю відійшов від своєї праоснови — дієслова to affect, з якого він утворився.

Аналіз фактичного матеріалу (було проаналізовано біля 8 000 відрізків мовлення зі структурою be +- ed) засвідчує, що найбільш репрезентативними у складі структури be +- ed є випадки, коли ця структура є пасивним станом ($\approx 47\%$). Друге місце в омонімічному складі цієї структури посідають випадки змішаного характеру ($\approx 26\%$); третє — коли структура be +- ed є іменним складеним присудком ($\approx 24\%$). "Синоніми перфекта" зустрічаються надзвичайно рідко (3%).

Таким чином, при подачі теми "Категорія стану", вважаємо за доцільне попередньо зупинитися на проблемі розмежування граматичних омонімів у структурі be +- ed, оскільки становою ця структура виявляється за даними аналізу фактичного матеріалу лише в половині випалків свого вживання.

Розділ III

ГРАМАТИЧНА СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ СТАНУ. ПРИЧИНИ БЛОКУВАННЯ СТАНОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ. КАТЕГОРІЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

Оскільки категорія стану реалізується в надрах структури предикації і є більшою мірою категорією синтаксичною, аніж морфологічною, то для того, щоб з'ясувати сутність цієї категорії, необхідно передусім розібратися в такому основоположному для неї понятті, як поняття предикації.

Це поняття, як відомо, має різне, щоб не сказати суперечливе, тлумачення як у лінгвістиці, так і у філософії.

Спробуємо з'ясувати зміст поняття "предикація" з позицій діалектичної логіки.

Структура предикації, як і більшість інших лінгвістичних явищ, ε результатом розв'язання діалектичного конфлікту між мисленням та мовою, сутність якого ε , з одного боку, одвічне прагнення мислення до звільнення від матеріальної оболонки, а з другого — до злиття з нею. Причина цього конфлікту полягає в тому, що, звільнившись від матерії, мислення набуває безпрецедентної гнучкості, мобільності, одночасно втрачаючи можливість бути вираженим, тоді ж як набувши матеріального оформлення, мислення, навпаки, розширює свій виражальний діапазон, гублячи при цьому свою первісну гнучкість.

Циклічний характер світу, часткою якого є й сама людина, її діяльність та спостереження за його процесами, неначе величезна центрифуга, відділяє первісне мислення у формі предикативності від органічної матерії — нейрофізіологічного субстрату конкретного індивіда, з якою первісне мислення було поєднане. Процес відриву триває сотні і сотні тисяч років. Звільнене від матерії, тобто абстраговане мислення дає поштовх формуванню концептів. Процес формування концептів йде поступально: спочатку формуються пра-концепти, а за ними — концепти першого ступеня абстракції, на їх базі — більш складні ментальні конструкти — концепти другого ступеня і т. д. Одночасно з процесом відриву мислення від органічної матерії (процесом абстрагування) відбувається протилежний процес: процес злиття концептуально сформованого мислення з

матерією, але цього разу— з матерією якісно протилежного типу— з неорганічною матерією. Таким чином формується спільний мовний "код": передусім, лексичні одиниці, потім пра-іменники, а далі— й інші пра-частини мови.

Апогеєм абстракції мислення та одночасного набуття ним матеріальної форми є структура предикації, яка зародилась у надрах первісної предикативності і стала, свого роду, її "квінтесенцією".

Структура предикації — це логіко-мовне утворення, точка перетину сучасного типу мислення з мовою.

Непересічне значення цієї структури полягає у тому, що вона ε , по суті, ментальною моделлю світу — підсвідоме відкриття, яке людство зробило за декілька десятків тисяч років до того, як воно було здійснене у науці. Адже компоненти мовно-логічної предикативної структури — концепт субстанціальності та концепт специфіки буття першого концепту — корелюють з науково-філософським трактуванням процесу об'єктивної дійсності як матерії (субстанції) та її існуванням у часі та просторі.

Структура предикації, другий компонент якої є концептом **специфічного буття**, органічно переплітається з філософським визначенням поняття "**смисл**". "**Бути чимось означеним**", — справедливо стверджує С. О. Васильєв, — "це те ж, що **мати певний смисл**" [2, 85]. Та оскільки поняття "смисл", до того ж, за переконанням С. О. Васильєва, "може правити за **логічний еквівалент думки**" [там само, 19], ми маємо всі підстави для визначення **структури предикації** як мовно-логічного засобу формування та вираження **думки**.

Це визначення, однак, потребує деяких уточнень. Враховуючи конкретний характер процесу осмислення, а також те, що структурою предикації охоплюється лише ядро, сутність усвідомлюваного процесу об'єктивної дійсності, спробуємо уточнити характер та межі думки, означивши її як конкретну та елементарну.

Звідси випливає, що під **структурою предикації** слід розуміти мовно-логічну структуру, яка слугує засобом логічного формування та вербального вираження **конкретної елементарної думки**.

Таке розуміння структури предикації має принципове значення для лінгвістики, оскільки воно стверджує "єдність форми і змісту", єдність, яка виявляється у злитті логічних компонентів судження з відповідними компонентами мовної структури предикації, а точніше — у вербалізації суб'єкта та предиката як підмета та присудка певного речення.

Звідси один крок до визначення думки. Зважаючи на співвідносність структури предикації з процесом об'єктивної дійсності, під конкретною елементарною думкою ми розумітимемо конкретну концептуально-вербальну (повну або часткову) актуалізацію структури цього процесу.

Як бачимо, обидва поняття — структура предикації та думка — корелюють між собою, хоча і не ϵ тотожними. Характер відповідності між ними найточніше передається діалектикою взаємовідношень між сутністю та явищем відповідно. Структура предикації ма ϵ виключно логіко-мовну природу, тоді як думка — це логіко-мовленнєве явище.

З'ясувавши сутність структури предикації, можна перейти до розкриття сутності категорії стану.

Попередньо нагадаємо, що релевантними для категорії стану є думки-відношення (Див. Розділ II, Підрозділ 1, стор. 18-20).

Як відомо, у процесі структурних операцій, пов'язаних зі станом, структура предикації зазнає суттєвих перетворень. Формальні зміни полягають у взаємній зміні синтаксичного статусу підмета та додатка: додаток стає підметом, підмет, натомість, переходить у ранг додатка. Ці зміни, поза всяким сумнівом, зумовлені логічною переоцінкою субстанціальних концептів думки-відношення: субстанціальний завершувач (комплемент) думки переосмислюється як її суб'єкт, тоді як суб'єкт думки понижується до рангу завершувача думки, а часто-густо й зовсім з неї виключається. Це повністю погоджується з точкою зору Р. Г. Авояна, згідно з якою думка має певну направленість на той чи інший предмет. "Людська думка, — вказує Р. Г. Авоян, — завжди діє цілеспрямовано в якомусь певному ракурсі [1, 72]"... "направленість думки до об'єкта є те, що ми називаємо рухом думки. Саме націленість, направленість нашої думки до предмета (реального чи ідеального) робить речення осмисленим [там само, 73]. Це дає нам підставу для введення у визначення категорії стану поняття "інверсія".

Таким чином, під категорією стану будемо розуміти вербальний засіб здійснення інверсії думки у висловленнях, співвідносних з думками-вілношеннями.

Спираючись на це визначення, можна досить переконливо пояснити випадки категорії стану, які не допускають трансформації в пасивний стан і, навпаки, — з пасивного стану в активний. Ці випадки ϵ , як відомо, "каменем спотикання" серед лінгвістів. Саме навколо цих випадків зосереджується боротьба двох основних точок зору на стан — точки зору, згідно з якою "актив" та "пасив" ϵ взаємообер-

неними, та точки зору на стан, як на дві паралельно співіснуючі між собою мовні структури, невідповідні одна одній. Прибічники другої точки зору використовують наявність випадків, які не допускають станової трансформації, як основний аргумент у цій дискусії [6, 212].

Насправді ж, як граматично, так і семантично, ці т. з. "винятки" цілком вписуються в категорію стану.

Зупинимося спочатку на випадках, які не допускають трансформації пасивізації. Це, зокрема, такі випадки, як John resembles his father; The road followed the river; She married my brother тощо. Ці речення, дійсно, не трансформуються в пасивний стан. Однак пасивізації в них не відбувається не тому, що вона неможлива у принципі, а тому, що в ній просто немає потреби. Адже у всіх вищенаведених реченнях субстанціальні концепти, з якими співвідносяться підмет та додаток, виявляють по відношенню один до другого ідентичні властивості, внаслідок чого думка-відношення набуває характеру повної симетрії. Цілком зрозуміло, що в такій ситуації потреба в інвертуванні цієї думки відпадає. Замість цього, у разі потреби, "спрацьовує" механізм простого інвертування порядку слів: John resembles his father

The father resembles John; (

The father is resembled by John).

Симетричність відношень між правою та лівою частинами цих висловлень підтверджується також можливістю застосування до цих висловлень трансформації номіналізації: \rightarrow *John and his father are alike*; *The contours of the road and the river are the same*: \rightarrow *She and brother are married (are wife and husband)*.

Аналогічно пояснюються й випадки *The hall holds 1000 people* (\rightarrow *The size of the hall = (is equal) to 1000 number of people*; \rightarrow *The capacity of the hall is 1000 people*. Поодинокі випадки вживання пасиву в подібних висловлюваннях, які все ж відмічаються лінгвістами [18, 313], пояснюються тим, що думки-відношення в цих висловленнях не є абсолютно симетричними, а лише наближаються до таких. Про це свідчить хоча б той факт, що інвертування думки в цих висловленнях за рахунок простої інверсії порядку слів досягти неможливо (\rightarrow *1000 people hold the hall*).

Відсутністю потреби в інверсії думки пояснюється й відсутність пасивних трансформів у реченнях, у яких прямий додаток виражено взаємним або зворотним (рефлексивним) займенником. У цих випадках ідея зворотності (інверсії) думки-відношення закладена вже в самому лексичному змісті цих займенників, про що красномовно свідчить сама їх назва.

Що стосується випадків *She has blue eyes; The elephant had tusks in both jaws*, то в цих випадках суб'єкт та комплемент думки знаходяться у відношенні між собою як ціле та його невід'ємна частина. Це, власне, й затрудняє в них інверсію думки і, як наслідок, — їх пасивізацію. У такому ж відношенні між собою знаходяться й субстанціальні концепти у фразах типу *The other Waitress washed her hands*, прямий додаток у яких виражено іменною фразою з присвідним займенником *her* [18, 312-331]. Два перші висловлення можна розглядати як думки-відношення лише умовно — на поверхневому рівні, адже на глибинному рівні вони, по суті, є процесами-невідношеннями. Невипадково смисл дієслова *have*, який виявляється у розглядуваних випадках, ілюструється у словниках прикладами з іменним складеним присудком: *Has she blue or brown eyes? Are her eyes blue or brown?* [OSDCE, 20, 286]. А думки-відношення, як відомо, нічого спільного з категорією стану не мають.

Дещо по-іншому пояснюється відсутність пасивного трансформу у висловленнях, у яких дієслово *to have* вживається у смислі "володіння (обладання)": *He has a big house*.

Для того щоб зрозуміти, у чому тут справа, спробуємо пасивізувати це висловлення: $\rightarrow A$ big house is had by him. Аналізуючи семантику отриманого трансформа — теоретично цілком допустимого, бачимо, що його останні три компоненти had by him повністю накладаються за значенням на присвійний займенник his, вживання якого може замінити собою, у разі потреби інвертування, громіздку пасивну форму. Порівняймо: A big house is his. Таким чином відсутність пасивних форм у цього типу висловленнях ми пов'язуємо з фактором економії мовленнєвих зусиль.

Що стосується випадків, прямий додаток у яких виражений підрядним реченням, то відсутність прямого пасивного трансформу в цих реченнях пояснюється намаганням уникнути ускладнення громіздкою підрядною структурою і без того досить складного процесу інвертування думки. Однак це аж ніяк не означає, що інвертування думки у цього типу реченнях взагалі неможливе. Насправді ж пасивізація в цих реченнях цілком можлива — але за умови екстрапозиції. Це означає, що у висловлення додатково вводиться займенник *it*, який на рівні мислення є субстанціальним узагальнювачем підрядного речення (субстанціальним концептом другого порядку). Саме цей займенник і бере участь у процесі інвертування думки, тоді як підрядне речення залишається на своєму місці, не ускладнюючи цей процес.

У тих же випадках, де прямий додаток виражено інфінітивом та герундієм, причина відсутності пасивізації дещо інша. На нашу думку, причиною цього може бути те, що ці граматичні явища лексично пов'язані з підметом у такий самий спосіб, як дієслово-присудок, комплементами якого вони виступають. Інакше кажучи, інфінітив та герундій є органічним лексичним продовженням дієслівної форми присудка і цим самим вони обидва відрізняються від прямого додатка, який лексично і граматично протиставляється підмету. Порівняймо: І decided to go: І decided; І go // І like him: І like*1; І him*1.

У той же час інфінітив і герундій, маючи в собі певні номінативні властивості, виявляють готовність до інверсії думки. Для того ж, щоб

властивості, виявляють готовність до інверсії думки. Для того ж, щоо вона відбулася (при цьому, без порушення семантичної цілісності сполучення дієслівної частини присудка з інфінітивом та герундієм), мова "пропонує" вихід, аналогічний тому, який вона знайшла для висловлень із підрядним реченням: пасивізацію засобом естрапозиції.

Таким чином, результати нашого дослідження підтверджують точку зору тих лінгвістів, які вважають категорію стану **граматичною** категорією, а її опозиційні структури — актив та пасив — взаємоконвертованими. Певна асиметрія у вживанні цих структур, а також випадки, які не допускають трансформації пасивізації, не можна вважати такими, що виходять за межі категорії стану. Навпаки, ці випадки повністю вписуються у цю категорію. Вищезгадані ж відхилення від норми зумовлюються не мовними, а суто мовленнєвими чи екстралінгвістичними факторами.

Визначивши граматичне значення категорії стану як вербального засобу здійснення у межах думки-відношення інверсії думки, не можна, хоча б коротко, не торкнутися основного граматичного омоніму цієї категорії — випадків вживання структури be + — ed у функції іменного складеного присудка. Тим більше, що саме цьому граматичному явищу було присвячене наше кандидатське дослідження.

Аналіз практичного матеріалу показав, що диференціальною семантичною ознакою, якою охоплюються всі без винятку випадки вживання структури be + — ed у функції іменного складеного присудка і якою вони відрізняються від пасивного стану та думок-властивостей, утворених морфологічно іншими засобами, є значення результативності, а точніше: значення результату попередньо скоєної дії. Ані

¹ Зірка вказує на неграматичність розглядуваного приклада.

для пасивного вживання цієї структури, ані, тим більше, для думоквластивостей з предикативом, вираженим іменним компонентом чи іменною фразою, значення результату попередньо скоєної дії не є релевантним. З огляду на цей факт, а також на те, що основним формальним носієм значення результативності є функція іменного складеного присудка структури be + ed, ми, згідно з діалектичним законом єдності змісту й форми, маємо всі підстави для введення в ареал структури be + ed **синтаксичної категорії результативності**.

Таким чином, підбиваючи загальні підсумки, можна твердити, що основною рисою англійської структури be + — ed, зумовленою еволюційно-історичними факторами її виникнення та розвитку, є її граматична поліфункціональність. Ця структура є точкою перетину таких двох потужних граматичних категорій, як категорія стану та категорія результативності, які, окрім виконання своїх прямих функцій, збільшують виражальні властивості структури be + — ed, породжуючи, внаслідок певної протидії між собою, й досить значну кількість перехідних випадків — випадків подвійного семантичного та граматичного трактування. При аналізі структури be + — ed слід мати на увазі й те, що в її ареалі є також випадки залишкової форми перфекта та ад'єктивізованих дієприкметників. І хоча ці випадки становлять у загальному обсязі структури be + — ed досить незначну кількість, їх ігнорування може спричинити додаткові труднощі при встановленні граматичного статусу окремих випадків її вживання.

ДИСТРИБУТИВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СТРУКТУРИ ВЕ + — ED

 $\label{eq: Таблиця 1} \mbox{ Частотність видо-часових форм структури be $+-$ ed}$

N_0N_0	Видо-часова форма	%%
1	Past Indefinite (was done) / Простий минулий	60,12
2	Present Indefinite (is done) / Простий теперішній	19,74
3	Past Perfect (had been done) / Перфектний минулий	11,06
4	Present Perfect (has been done) / Перфектний теперішній	3,04
5	Future Indefinite (will be done) / Простий майбутній	2,28
6	Past Continuous (was being done) / Продовжений минулий	1,65
7	Future Indefinite in the Past (would be done) / Майбутній простий у минулому	1,54
8	Present Continuous (is being done) / Продовжений теперішній	0,51
9	Future Perfect (will have been done) / Перфектний майбутній	0,02
10	Future Perfect in the Past (would have been done) / Майбутній перфектний у минулому	0,01
		100,00

Таблиця 2 Основні синтаксичні моделі структури be-, -ed

NoNo		Синтаксичні моделі	%
1	$S + P_X + D$	My work's nearly done	37,88
2	$S + P_X$	<u>I'm done</u> , you know, sir	27,23
3	$S + P_X + O$	What was being done with the girl	20,73
4	$S + P_X + O + D$	That has been done already by an artist	14,14
			100,00

СПИСОК ЧАСТОТНОСТІ ПЕРШИХ 50 ДІЄСЛІВ, ЯКІ УТВОРЮЮТЬ СТРУКТУРУ be-, -ed

Do, go, leave, tire, marry, make, take, please, interest, bear, say, surprise, suppose, tell, give, worry, drink, dress, sell, finish, bring, kill, put, send, break, satisfy, scare, allow, close, turn, draw, hold, cut, concern, pay, fill, find, know, use, frighten, set, carry, lose, excite, expert, delight, prepare, engage, settle, write, etc.

- **І.** Проаналізуйте (письмово) нижченаведені визначення з точки зору наявності в них зовнішніх (між визначеннями) та внутрішніх (у кожному з них окремо) суперечностей. Встановіть невідповідність цих визначень їх науково-філософським аналогам та порушення законів формальної логіки.
- (а) "...під **дією** слід розуміти, передусім, багатосторонню діяльність людини: її дію на конкретні предмети, її різноманітне внутрішнє життя" [8, 56].

"під дією прийнято розуміти елемент динаміки, якій виражається в більшості випадків формою дієслова... Дія за своїм характером може бути різною. Під дією розуміється і діяльність людини, і **процес**, який протікає у предметі, і випадок (подію), і рух. А тому перехід предмета з одного стану в інший можна було б теж умовно іменувати "дією", оскільки тут відчувається елемент динаміки" [9, 98].

(б) "... у нашій свідомості уявлення про якийсь **стан**, у якому перебуває предмет, виникає лише у тому випадку, якщо ознака, яка передається присудком, мислиться як така, що існує протягом певного відрізку часу, тобто інакше кажучи, має певну часову тривалість" [7, 32].

"Стан — це ознака, безпосередньо притаманна предметові... Стан у нашій свідомості не пов'язується безпосередньо з часом (тривалим чи нетривалим), а з певним предметом" [9, 86].

II. Прочитавши відповідні розділи посібника, зокрема Розділ II, надайте відповідь на наступні запитання (письмово):

- 1. Чи можна дію одночасно трактувати як стан? Обґрунтуйте відповідь.
- 2. Чи можна стан одночасно трактувати як дію? Обґрунтуйте відповідь.
- 3. Чи ε поняття "тривалості у часі" релевантним для поняття "стан"? Обґрунтуйте відповідь.
- 4. Чи входить поняття "субстанції" у поняття "процес"? Обґрунтуйте відповідь.
- 5. Чи відрізняється поняття "стан" від поняття "процес"? Обґрунтуйте відповідь.

- 6. Як співвідносяться між собою поняття "предикація" та "предикативність"? Обґрунтуйте відповідь.
- 7. Як корелюють між собою поняття "предикація" та "думка"? Обгрунтуйте відповідь.

III. Орієнтовна тематика курсових робіт:

- 1. Дескриптивний аналіз структури be +- ed у публіцистичному функціональному стилі (науково-технічному стилі тощо).
- 2. Граматична сутність англійської структури be +- ed. Огляд теоретичних джерел.
- 3. Прагматичний аспект стану в сучасній англійській мові. Аналіз теоретичних джерел.

IV. Орієнтовна тематика дипломних робіт:

- 1. Контрастивно-дескриптивний аналіз структури be +- ed у різних функціональних стилях.
 - 2. Проблема омонімії англійської структури be + ed.
- 3. Структура семантичного поля стану (voice) в сучасній англійській мові.
 - 4. Проблема т. з. "медіопасиву" в сучасній англійській мові.
- 5. Прагматичний аспект категорії стану (voice) в сучасній англійській мові.
- 6. Проблема взаємооберненості станових трансформацій у сучасній англійській мові.

Список рекомендованої літератури

- 1. Жаборюк О. А. Еволюція категорії стану (на матеріалі англійської мови) // Записки з романо-германської філології. Одеса: Латстар, 1999. Вип. $4.-C.\,57-70.$
- 2. Жаборюк О. А. До питання про взаємодію між граматикою та лексикою (на матеріалі категорії стану) // Мова і культура. Наукове видання. Київ. Вип. 5. Том II/1. 2002. С. 148-154.
- 3. Жаборюк О. А. Категорія стану у контексті взаємодії між мисленням та мовою (на матеріалі англійської мови) // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Харків: Константа. 2004. N 635. С. 44-52.
- 4. Жаборюк О. А. Категорія стану в сучасній англійській мові та індоєвропейський синтаксичний процес. Одеса: Маяк, 1998. 206 с.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ТЕОРЕТИЧНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1. *Авоян Р. Г.* Значение в языке. Философский анализ. М.: Высшая школа, 1985. 98 с.
- 2. *Васильев С. А.* Синтез смысла при создании и понимании текста. К.: Наукова думка. АН УРСР. Інститут філософії, 1988. 238 с.
- 3. *Жаборюк О. А.* Категорія стану в контексті взаємодії між мисленням та мовою (на матеріалі англійської мови) // Вісник Харківського національного університету (ювілейний випуск). Харків: Константа, 2004. № 635. С. 44-52.
- 4. Жаборюк О. А. Комунікативно-когнітивна сутність мови та мовлення (філософські аспекти) // Мовознавство. Київ, 2004. N = 1. C. 39-44.
- 5. *Жаборюк О. А.* Категорія стану в сучасній англійській мові та індоєвропейський синтаксичний процес. Теоретичні спекти. — Одеса: Маяк, 1998. — 206 с.
- 6. *Иванова И. П., Бурлакова В. В., Почепцов Г. Г.* Теоретическая грамматика английского языка. М.: Высшая школа, 1981. 286 с.
- 7. *Коленько Е. А.* Конструкция sein с причастием II в современном немецком языке: Дис. ... канд. филол. наук. М.: 1951. 153 с.
- 8. *Краснов В. И.* Опыт семантического анализа функциональных синонимов пассива в современном немецком языке: Дис. ... канд. филол. наук. Горький, 1971. 156 с.
- 9. *Ноженко П. Н.* Конструкция sein с причастием II от переходных глаголов в грамматической системе немецкого языка: Дис. ... канд. филол. наук. Иркутск, 1962. 148 с.
- 10. *Рындма Л*. Выражение английского пассива в эстонском языке: автореф. дис. ... канд. филол. н. Таллин, 1968. 24 с.
- 11. *Blokh M. Y.* A Course in Theoretical English Grammar. М.: Высшая школа, 2003. 421 р.
- 12. *Close R. A.* A Reference Grammar for Students of English. M.: Prosvescheniye, 1979. 342 p.
- 13. *Gordon E. M., Krylova I. P.* A Grammar of Present-Day English: Practical Course. М.: Высшая школа, 1986. 429 р.
- 14. *Jesperson O.* A Modern English Grammar on Historical Principles. Copenhagen London, 1949. 387 p.

- 15. *Scheurweghs Y.* Present-Day English Syntax. A Survey of Sentence Patterns. London: Longmans, Green and Co., 1961. 434 p.
- 16. Svartvik J. On the Voice in the English Verb. The Hague-Paris Mouton and Co, 1966. 200 p.
- 17. *A University Grammar of English* / R. Quick, S. Greenbaum, G. Leech, J. Svartvik. M.: Visšaja škola, 1982. 390 p.
- 18. *Willis H.* Modern Descriptive English Grammar. San Francisco... Toronto: Chandler Publishing Company, 1972. 378 p.
- 19. *OSDCE* Oxford Student's Dictionary of Current English / A. S. Hornby. Moscow, Oxford: Prosveshceniye Publishers, Oxford University, 1983. 769 p.

Цикл I. Вживання у структурі be + ed дієслів, які традиційно вважаються непритаманними цій структурі

<u>Вправа 1</u>. Прочитайте, з'єднуючи за змістом мовленнєві відрізки у правій та лівій колонці. Перекладіть їх. Визначте за допомогою тлумачного словника смисли дієслова "hold" (це слово вважається непритаманним структурі be + ed).

•	13 31	,		
1.	The court-martial was		1.	in the past. I happen to disagree
	[31:329]			strongly
2.	I did not say that! I pointed		2.	by the red splash in the distance, and
	out that's a view which has			the clamour about him seemed to die
	<u>been</u> [10:263]			down to a very far-away whisper, like
3.	her legs were still [10:36]			the whisper of the sea
4.	The facts compel me.	held	3.	by any reference to his father and his
	The key positions were			death
	[18:381]		4.	on Tuesday morning
5.	Jester's attention was al-		5.	firmly, but Dixon's hand on her face
	ways [23:40]			was moving, another taking its place
6.	His eyes <u>were</u> [17:44]		6.	by a small group known as the liberal
				Imperialists

<u>Вправа 2.</u> Заповніть пропуски прислівниками, які необхідні за змістом (up, out, together, etc.). Визначте за допомогою тлумачного словника значення дієслова "hold". Перекладіть мовленнєві відрізки на українську мову.

- 1. The train took five days. Five times it <u>was held</u>... While the selection hands repaired the track ahead [7:273].
- 2. "Haven't you been in bitter distress once when a helping hand was held ... to you? You know how much it means" [22:106].
- 3. They shut the door in his face when he tried to negotiate, the management did, and so the luncheon party of the American Chamber of Commerce was held ... [18:69].
- 4. There was a short interlude during which the dress <u>was held</u> ..., pulled down, examined, and finally approved [25:308].

- 5. "That's the collapsible chair, young woman. It's held ... with a piece of wire and some liquid wood." [18:330]
- <u>Вправа 3</u>. Із 16 дієслів, що нібито "не вживаються у структурі **be + ed**" (become, cost, equal, fit, have, happen, hold, lack, mean, owe, possess, refrain, resemble, suit, want, weigh) відберіть за змістом ті, які все ж таки вжиті у наведених нижче мовленнєвих відрізках. Заповінть ними пропуски.
- 1. Dolly looked at Catherine; touched my hand, as though asking us to explain what was by the group glowering below like dogs gathered around a tree of trapped possums [4:52].
- 2. He threw himself without reservation into his work, and did not think of the doom that was to overtake him, for he was ... with his notion, and the things of the world had no power upon him [17:160].
- 3. "And because they're chiefly home-bred English, they say you have insight. You're ... by half a dozen papers. You're ... to illustrate books" [17:52].
- 4. There is nothing more precious than a human soul, nor any earthly thing that can be ... with it [33:138].
- 5. It had belonged to his mother, and the alcove opposite the window <u>had been ...</u> up during her illness as an oratory [31:52].
- 6. He ate with appetite, but was indifferent to what he ate; to him it was only food that he devoured to still pangs of hunger; and when no food was to be ... he seemed capable of doing without [22:89].
- 7. Why? To avoid the tedium of dining tete-a-tete, to give their servants a rest, because there was no reason to refuse, because they were ... a dinner [22:37].

Цикл II. Розмежування граматичних омонімів у структурі to be + ed

<u>Вправа 1.</u> Визначте семантичний зміст мовленнєвих відрізків, що містять структуру **be + ed.** Матеріал подається контрастово, однак знак протиставлення (/), не завжди "спрацьовує", у деяких випадках він є "пасткою".

- а) динамічний стан-відношення / статичний стан-відношення / стан властивості-невідношення:
- 1. "In my day it <u>wasn't considered</u> ladylike, it was thought to be demeaning" [7: 134]. / he had not the least doubt that his proposal <u>was being considered</u> seriously [10:192].

- 2. The kloofs in the hills <u>were covered</u> with dense bush, "Zidoro" bush as the natives call it [9:54] / It (the cloud) came very fast and the sun went a dull yellow and then everything was gray and the sky <u>was covered</u> and the cloud came on down the mountain and suddenly we were in it and it was snow [11:33]
- 3. "This is a clean and pleasant café. It is well lighted. The light is very good and also, now, there are shadows of the leaves" [15:154] / "Pack mud or hard-beaten snow around it so that it is firm. When the fuse is lighted you have a slow count of sixty before it explodes" [30:159].
- 4. Since livingness <u>is made up</u> of countless daily miracles, most of which are unnoticed, Malone, in that season of sadness, noticed a little miracle and was astonished [23:113] / "How <u>is</u> the deficit <u>made up</u>?" "Income tax," said the man. "Beer." "It <u>is made up</u> by loans from the USA." [18:225] / "It just came; it happened like the song a child might sing that was suddenly made up" [23:174].
- 5. The girl he talked to <u>was named</u> Gladys [7: 63]. / I was left in a church pew and therefore I <u>was named</u> Pew, in that somewhat Negroid and literal manner, according to the Negerian race [23:67]
 - б) дія / стан-властивості:
- 1. "I have been beaten before," he said, still in the same passionless voice; I have been beaten worse than you can ever beat me." [17:25]. / The snow was beaten down on the walks and in the street, but it piled up high on the fence and it puffed on the roof peaks [30: 120]
- 2. The other watched the old man with his slitted yellow eyes and then came in fast with his half circle of jaws wide to hit the fish where he <u>had</u> already <u>been bitten</u> [14:104] / She had a big nose and her nails <u>were</u> all <u>bitten down</u> and bleedy looking and she had on those damn falsies that point all over the place, but you felt sort of sorry for her [26:29].
- 3. He <u>was</u> washed, <u>brushed</u>, conscientiously shaved, and moved briskly [25:140] / They laid the penal flat, poored linseed oil over it, then dusted with a finely powdered whitening. The resulting paste <u>was brushed</u> well into mosaic, and finally the bead-face was wiped with a soft cloth [18:552]
- 4. But in time the silverware losses became so appalling that an internal incinerator <u>was built</u> and Booker T. Graham employed to hand feed it [10:60] / She had one of those strong semi-classical faces and <u>was built</u> like a lion-tamer [15:315].
- 5. "The coffin is burned and the new one put in. It's left for a year, then

the same thing happens" [10:295] / "All <u>burnt</u> she <u>was</u>, her wounds flyblown. Monty washed them out with Condy's for her" [23:228].

в) Динамічний стан / дія

- 1. There is one especially gross error in this report: she <u>was</u> not <u>arrested</u> in her "luxurious apartment". It took place in my own bathroom [26:174].

 / "Yes; he was one of the unfortunate young men who <u>were arrested</u> in '33 you remember that sad affair?" [2:114].
- 2. He began to read it and soon became so absorbed that when the door opened and shut he did not hear. He <u>was aroused</u> from his preoccupation by Montanelli's voice behind him [31:32] / Alice's curiosity <u>was aroused</u>. She joined the queue and after some difficulty secured a copy of what appeared to be more that a single sheet of slightly smudged typing [6:137].
- 3. Then the door <u>was closed</u> from the inside and the overhead light snapped on [10:38] / The window hung with old cretonne and owning green shutters that <u>were</u> never <u>closed</u> [26:56].
- 4. His appointment as British Ambassador <u>was confirmed</u> that evening [10:331] / "It's just been on the radio according to my chief, that this appointment <u>is</u> officially <u>confirmed</u>" [10:305].
- 5. ...ledges and petty cash boxes were locked up, typewriters <u>were covered</u>, noses were powdered...[25:36] / "I'<u>m covered</u> with fine gold," said the Prince [33:36].

г) дія / стан-властивості / подвійна інтерпретація

- 1. He <u>was connected</u> with the night manager who assured Peter that there had been no message during the night concerning anything found in the incinerator [10:348] / Doubtless those awful passages along which he had wandered the livelong night, <u>had been</u> originally in some way <u>connected</u> with the great diamond mine [9:198] / What is a criterion of a just strike? Everything's <u>connected</u> all the while. Every strike is just [18:364].
- 2. Noticing the platter of uneaten food, she wondered if a hair or a fly <u>had</u> <u>been cooked</u> in the candid jams of dressing [23:33] / They had meat loaf and double-trouble potatoes, but although the meal <u>was</u> well <u>cooked</u>, Malone did not taste it [23:119] / "If these bastards let them through we are cooked" [11:171].
- 3. At the same moment a curtain <u>was drawn</u>, cutting off the light from the garden [19:130] / I came to a small rectangle of light which I guessed was the pantry window. The blind <u>was drawn</u>, but I found a rift at the sill

- [25:146] / The sound of water running; a voice telling that a bath was drawn [10:42].
- 4. She had a debút after Armnistice, and in February she <u>was</u> presumably <u>engaged</u> to a man from New Orleans [28:78] / "<u>Had</u> you <u>been engaged</u> long?" "Eight years. We grew up together" [11:43] / While we <u>were engaged</u> in getting over our fright, and in examining the grisly wonders of the Place of Death, Gagool had been differently occupied [9:181].
- д) Визначте, у яких мовленнєвих відрізках структура **be** + **ed** ε синонімом перфекта:
- 1. We <u>were</u> all <u>done</u> making up the couch then [26:193] / She was pretty and young and neat. Her golden hair <u>was done up</u> on the top of her head and a blue bow was in her hair [30:122].
- 2. "I was within my rights", said Mrs Banting, "You said that if you was gone a week, you was gone for ever" [18:402] / Then the ambulance was gone; its flashing red beacon diminishing down the road ahead [10:251] / The major was gone taking hospital personell in the staff car [11:173].
- 3. Indeed, the world was grown so dull that there was nothing left to pray for or against [31:75] / They had her daughter's measurement now too. She was grown up and there was not much chance of their changing now [15:181].
- 4. "If mylords are rested we will journey on to Loo, where a hut is made ready for my lords tonight" [9:104]. The two were fitted with stone lids, the lid of the third was rested against the side of the chest, which was open [9:186].
- 5. His father <u>was seated</u> at the table writing [18:156] / When she <u>was seated</u> at his side and they were driving through the crowded road of home-going, he went on [18: 368] / She <u>was seated</u> by the window that overlooked the garden, gazing into the distance, her features sharpening by the hard light [6:187].
 - ϵ) стан властивості / випадки з подвійною інтерпретацією:
- 1. The snow was beaten down on the walks and in the street, but it piled high on the fences and it puffed on the roof peaks [30:120] / On the other hand, if he was beaten he took it with complete good humour. He was a bad winner and a good looser [22:127].
- 2. Afterwards, in the course of the morning, we had a short visit from Ignosi, on whose brows the royal diadem <u>was bound</u> [1:169] / The banker shook his hand. "I'm <u>bound</u> by my intentions" [10:282].

- 3. "You despise me", she mumbled. Her glasses <u>were blurred</u> with tears and she swerved leftward towards a stone wall [18:389] / She was as tall as Verena, as assured; nothing about her <u>was</u> incomplete or <u>blurred</u> [4:101].
- 4. "<u>Was</u> your complaint <u>complicated</u> and rare?" [23:59] / Everything <u>was complicated</u> by the act that all three of them were rather eccentric [25:173].
- 5. I sat down at the bar it <u>was</u> pretty <u>crowded</u> and had a couple of Scotch and sodas before old Luce even showed up [26:150] / They went to the meeting that <u>was crowded</u> with slender dark men in blue denim [7:280].

<u>Вправа 2.</u> Визначте, у яких з наведених нижче мовленнєвих відрізків другий елемент структури **be** + - **ed** ε прикметником, а в яких – ад'єктизованим прислівником.

- а) під час аналізу користуйтесь словником:
- 1. He <u>was</u> profoundly <u>affected</u> by the fact that Tom was there [28:103] / His manner <u>is</u> a little <u>affected</u> and irritating I expect he has been too much lionized [31:123] / "I hate people who cry over spilt milk. But when I think they might lose their only son, I certainly <u>am</u> very much <u>affected</u>." "You certainly are!" cried the Bengal Light. "In fact, you are the most <u>affected</u> person I ever met" [33:75].
- 2. Her eyes gleamed. She understood Hugh <u>was attached</u> to the Child; and he would like to look after him [24:136] / The mail-sail <u>was attached</u> to a graft that was clamped to the mast only about six feet up [2:60].
- 3. He had saidthat he would wait ten years for her, and that she was bound to come back sooner or later [17:186] / "Father, the man against whom I have thought an unchristian thought is one whom I am especially bound to love and honour." "One to whom you are bound by ties of blood?" [31:48].
- б) окрім словника. рекомендуємо також користуватися трансформаціями за моделлю:

is unsaid \rightarrow verb: to unsay (unsaid - adjective)

is unmade \rightarrow verb: to unmake (unmade – Participle II)

- 1. The Kukuanas <u>were</u> evidently <u>unacquainted</u> with the devine uses of to-bacco-smoke [9:101].
- 2. He has no ill-feeling towards you on account of anything that has happened. His love for you is unaltered [22:130].

- 3. "Now", he said. "I'm still an old man. But I am not unarmed" [14:101].
- 4. Strange, he reflected, that he, who a week ago <u>had been</u> resolutely <u>unattached</u>, should feel torn at this moment between two women [10:248].
- 5. A waiter knocked and came in with crushed mint and ice, but the silence was unbroken by his "thank you" and the soft closing of the door [28:129].
- 6. "And the letter was lost, unfinished, gone west" [18:257].
- 7. The door of the house where the boy lived <u>was unlocked</u> and he opened it and walked in quietly with his bare feet [14:45].
- 8. "It's done, William, it's done. Our fortunes <u>are made</u>, or <u>unmade</u>" [18:301].
- 9. His two sergeants were beside him on the seat. They <u>were unshaven</u> but still military looking in the early morning [11:181].
- 1. Against the wall of this recess were placed three stone chests each about two feet square. Two <u>were fitted</u> with stone lids, the lid of the third was rested against the side of the chest, which was open [9:186] / Two days out of seven I'<u>m</u> not <u>fit</u> to speak to [17:109].
- 2. "Why don't you use your nose? I'm rotted half way up my thigh now. What the hell should I fool with for? Molo bring whisky-soda" [15:290]. / "Well, as I was saying," Goath continued, "things are rotten. I've been in the trade thirty years, and I've never known 'em worse" [25:37].
- 3. The man looked at Nick and smiled. In the fireplace Nick saw that his face was misshapen. His nose <u>was sunken</u>, his eyes were slits, he had queer-shaped lips [15:54] / "For God's sake!" Nye gave a short explosive laugh which caused the others in the bar to look at him. "We <u>were sunk</u>. And now, with a bit of luck, we're home" [6:174].

<u>Вправа 3.</u> Визначте граматичний статус структури **be** + **ed** у наведених нижче мовленнєвих відрізках (пасивний стан, іменний складений присудок, синонім перфекта).

- 1. Then when she <u>was</u> all <u>done</u> whispering and being cute as hell, she'd sing some dopey song [26:150] / Her hair, brown and abundant <u>was</u> plainly <u>done</u>, her face was very pale [22:8] / The work <u>was done</u> at night so that every morning when Janey came in, she found something changed [7: 293].
- 2. In the morning I <u>was dressed</u> and gone before it was light [11:166] / Rinaldi was sitting on the bed with a copy of Hugo's English grammar. He <u>was dressed</u>, wore his black boots, and his hair shone [11:41].

- 3. You should've heard the crowd, though, when he <u>was finished</u>. You should've puked [26:99] / We began to play. We were both absorbed in the game. When it <u>was finished</u> I said to him... [22:97] / Two of these were by a well-known London firm. Most excellent makers, but I do not know by whom mine (gun), which <u>is</u> not so highly <u>finished</u>, was made [9:49].
- 4. Verena seemed to let the matter die; yet very often, sitting at the supper table, her eyes paused ponderingly on Dolly, and once, when we were gathered in the yard around the boiling tub, I looked up and saw Verena in a window watching us with uninterrupted fixity [4:38] / A searching party of deputies was gathered; telegrams were hurried off to sheriffs in other towns [4:49].
- 5. A hotel maid was entering. She had towels on her arm and <u>was headed</u> for the Duchess's bedroom [10:343] / "Well, I'<u>m headed</u> for Duluth myself. That's where folks are..." [7:53] / It was as though neither of us had known where we <u>were headed</u> [4:118].

<u>Вправа 4.</u> Визначте граматичний статус структури **be + ed** у наведених нижче мовленнєвих відрізках. Визначте, чи впливає видо-часова форма структури на її граматичний статус.

- 1. Plenty of refinancing are arranged at short notice [10:143] / "Now everything is arranged. I've seen you Tenente. We will take over the two cars." [11:73] / "I'm covered with fine gold," said the Prince [33:36]. / "Where is the other fifteen thousand?" "Still in the small suitcase which is locked in my bedroom." [10:336] / "Find out is anyone's seen him today or if he's expected." [10:268] / "That's all I remember. It is gone away from me" [30:182].
- 2. ...where the wounded and sick <u>were sorted</u> by their papers and the papers <u>marked</u> for the different hospitals [33:53] / There were many cars standing on tracks...; the cars <u>were marked</u> Paris-Rome [15:181] / And you know I asked you specially to come to church this morning. Your absence <u>was</u> very <u>marked</u> [19:224] / Here he <u>was known</u> to most of the staff [6:127] / "Come over here please", Catherine said. The flatness <u>was</u> all <u>gone</u> out of her voice [11:144].
- 3. I've been offered some editorial work on the Republic Ledger in Philly [7:182]. / "Ye have the sign of the snake," I answered. "My lord, it is not enough. The snake may have been placed there since the man's birth" [9:125].
- 4. "I wish my wife's portrait had been painted by Sir Joshua Reynolds or

one of the great makers." [23:50] / Probably Swinton's illness had upset things; probably the letter and the editorial were all that <u>had</u> ever <u>been intended</u> [18:361] / Those years of boyhood were good for the forty-year-old Malone to dwell on. He <u>had</u> not <u>been lost</u> then [23:148]. ...he decided to carry out his joke, which <u>had been meant</u> only to annoy Joice [23:212].

- 1. Phyl recognized by the tone of his voice that all these remarks about the wine were being quoted from someone else... [18: 312] / For a moment she felt that her thoughts were being read. Then Blanche flushed, shifted in her chair, and returned to her book... [19:138] / A twelfth-floor operating room was being readied [10:403]. Already, waiters were being reassigned: some smoothly withdrawn from the smaller banquet of Gold Crown Cola, where those remaining must do extra work [10: 313].
- 2. "Ah, you're a doubter and a carper," said Old Andy, who had gone up in the pit's delegation to the House of Commons when the Bill was being passed [18:342] / Sherman's suspicious mind was wondering what trick was being played on him, and he was very much on guard [23:67] / "What's the matter with you, Turgis, is that you don't see how your leg's being pulled, you're not properly class-conscious yet" [25:158] / "You can't hurry it. If Hal feels he's being pushed, he'll blow the roof off Downing Street" [10:99] The Director explained, "The patient is being resuscitated first" [10:401].
- 1. Together with the rest of the party, he had been overawed by our white appearance and by our magic properties; but it seemed to me that, on discovering that we ate, drunk, and slept like other mortals, his awe was beginning to wear off... [9:101] / On top of this the printers' wages were a week overdue, and some of the delivery staff hadn't been paid for a fortnight [6:126] / Although she apparently found little to admire in her own sex, from the beginning she had been predisposed in Cora's favour [6:202] / Her manner was quite normal again, and no one could have told that so shortly before she had been shaken by such a great emotion [22:106] / The Judge had noticed Ellen Malone going to her father's pharmacy in overalls and he had been shocked and embarrassed on Malone's behalf [23:172] / Nothing between them had been settled yet. But he knew it would be [10:405] / But Phyl had been too stupefied with cold to see or hear anything [18:510] / He had often been tempted to ask the chap why he wore these formal collars and fronts and yet no tie, but somehow he had never dared [25:57] / "Poor little Hans was very

- anxious to go and work in his garden, for his flowers <u>had</u> not <u>been watered</u> for two days, but he did not like to refuse the Miller, as he was such a good friend to him" [33:62].
- 2. She remembered how Hugh had warned her, "Be careful when you go down to the store. It hasn't been opened for a long time, and sometimes a stray snake or two goes to sleep down there" [24:115] / "How lousy England is with ill-gotten gains, the loop of a world, even though it's been badly shaken by the war and we don't see the rentier here as the southern countries do" [18:372] / "Perhaps I too shall be killed. As yet I have been spared, because I am skilled in war..."[9:113] / "You're right there. That girl of mine doesn't – the willful, artful little devil. She's been spoilt all her life, and always will be. Too good-looking, that's her trouble." [25:86] / "For years you've been practically swindled, and you'll never get another penny from them now" [6:116] / as I listen, I cannot believe that I ever heard it before or that it has ever been so beautifully timed and co-ordinated in single voice and bursting chorus, all moving to a sustained point of thanksgiving [19:215] / We've all been tinkered-about by the horrible professor; we've lost our sense of natural time and the direction of spring [19:216] / "The spleen is much enlarged. Have you been troubled with any lumps and swellings?" [23:4] / "You are young and you got good decorations and you look nice. You been wounded a couple of times" [15:98].

<u>Вправа 5.</u> Визначте граматичний статус структури **be + ed**, що містить у постпозиції один і той самий прийменник. Визначте, чи впливає прийменник на граматичний статус структури.

1. **by**

The work of the place <u>was done</u> by blacks as it had always been [24:230] / This letter was not anonymous — it <u>was signed</u> by Harold Smith [6:197] / He wore a rumpled suit, a lavender shirt... . His left hand <u>was damaged</u> by a srtoke and he rested it cautiously on the counter edge [13:12] / And when the scarf was taken off his eyes, the Star-Child found himself in a dungeon, that <u>was lit</u> by a lantern of horn [33:191] / As always he <u>was accompanied</u> by an odor of stale cigar smoke, and a line of fat cigars, like unfired torpedoes, filled the pocket of his suit [10:44].

2. with

Then he fondled her hands again, and she felt ashamed. Her hand $\underline{\text{was}}$ reddened and roughened with work in the frost [18:550] / He $\underline{\text{was}}$ delighted with Italy. It was a wonderful country, he said [24:187] / Everyone $\underline{\text{was}}$ eaten

up with anxiety about his job... [18:501] / The supper started with oysters. This was followed with a chicken [23:53] / There were bits of old brocade on the walls, and the piano was covered with a piece of silk,... [22:142].

<u>Контрольна вправа.</u> Розмежуйте граматичні омоніми структури **be + ed** у таких мовленнєвих відрізках:

- 1. "He went unexpectedly last night and left a note, saying he'<u>d been called</u> away" [6:216] / It (the book) <u>was called</u> Mass, Length and Time and had probably been left by Arthur on a previous visit [19:168] / My name's Hedler, and my friend's called Torpenhow [17:148].
- 2. His soft collar <u>was crumpled</u>, his tie a little <u>frayed</u> and there was a pulpy look about his shoes [25:28] / As a result the nerves of both the Duke and Duchess <u>were</u> excessively <u>frayed</u> when the muted buzzer of the outer door eventually sounded [10: 120].
- 3. He had not shaved for a couple of days. His face <u>was</u> deeply <u>lined</u>, burned down by long exposure to the sun [22:168] / The bar <u>was lined</u> with men drinking [7:106].
- 4. ...plans <u>are made</u>, a little schedule drawn and this is the all important point... [6:60] / "Alas! I have no ruby now," said the Prince; "My eyes are all that I have left. They <u>are made</u> of rare sapphires, which were brought out of India" [33:33].
- 5. "No politics here, gentlemen. You <u>are paid</u> to use your brains not your tongue!" [18:201] / "It is much too late for that and there are people who <u>are paid</u> to do it" [14:101].

Цикл III. Граматичне значення основних омонімів структури be + ed: пасивного стану та іменного складного присудка

<u>Вправа 1.</u> Перевірте релевантність для пасивного стану наступних "значень": спрямованість дії на граматичний підмет, пасивність граматичного підмета. Перевірте на цих же прикладах релевантність граматичного значення стану, запропонованого у посібнику: засобу здійснення інверсії думки.

- 1. But now I'd left my bed and opened the door an inch. I could hear Mr.Tunioshi's silence: hear, because it <u>was accompanied</u> by an audible change of breath [4:126].
- 2. The extent of their experience <u>is</u> pleasantly <u>balanced</u> (is kept in harmony) by the fertility of their imagination [22:169].
- 3. ...suddenly it (the passage) took a sharp turn, or else was bisected by

- another, which we followed, only in course of time to be led into a third [9:196].
- 4. The valley of ashes <u>is bounded</u> on one side by a small foul river... [28:27].
- 5. "My name's Hedlar, and my friend's called Torpenhow;..." [17:148].
- 6. ...he entered the drive, trying not to seem in a hurry, and <u>was</u> immediately <u>confronted</u> by a gang of workmen busy erecting a large green and white striped tent on the front lawn [6:247].
- 7. After sometime a large white Duck swam up to him. She had yellow legs, and webbed feet, and was considered (thought about) a great beauty on account of her waddle [33:80].
- 8. She regarded the sheet again. The text <u>had been duplicated</u>; presumably copies were being sent round [19:29].
- 9. Shortly after Curtis O'Keefe and Dodo <u>had been escorted</u> to their adjoining suites, Julius "Keycase" Milne obtained a single room [10:86].
- 10. Others from the picket-line came in, and stories about the strike were exchanged [18:125].
- 11. Tom had been a drinking man, Lucille extravagant, and the Malone Wholesale Drug Company was faced with bankruptcy [13:153].
- 12. The supper started with oysters. This <u>was followed</u> with a chicken... [23:53].
- 13. "Don't, don't," but his stifled warning was lost by the clanging of the town clock striking twelve [23:102].
- 1. "All my life I <u>have been concerned</u> with questions of justice" (been interested in; busy with) [23:40].
- 2. Mrs. Wilson <u>was</u> first <u>concerned</u> with the dog. A reluctant elevator boy went for a box full of straw and some milk,... [28:32].
- 3. One especially cold winter when Mrs. Lank <u>was confined</u> with twins, Malone had sent some coal to their house...[23:118].
- 4. "Every baby doctor in town was consulted toward the end," the Judge said [23:58].
- 5. Suddenly, a sharp, dry cough <u>was heard</u>, and they all looked round [33:71].
- 6. Dick raised his revolver and pointed towards the desert. His eye was held by the red splash in the distance, and the clamour about him seemed to die down to a very far-away whisper, like the whisper of the sea [17:44].
- 7. Truly these Kukuanas are a wonderful people. Death has no terrors for them when it <u>is incurred</u> in the course of duty [9:148].

- 1. But even during the brief intervals in which they are in love, men do other things which distract their minds; the trades by which they earn their living engage their attention; they <u>are absorbed</u> in sport; they interest themselves in art [22:163].
- 2. She <u>was awakened</u> from her pleasant daze by the voice of the two boys [19:22].
- 3. ...he entered the drive, trying not to seem in a hurry, and <u>was</u> immediately <u>confronted</u> by a gang of workmen busy erecting a large green and white striped tent on the front lawn [6:247].
- 4. "It's hard work getting the warp-beams into the farthest looms; and when the warps are damaged as they're lifted in, the weaver's fined" [18:235].
- 5. ...the Kukuanas were evidently unacquainted with the divine uses of to-bacco smoke. The herb <u>is grown</u> among them extensively, but, like the Zulus, they only use it for snuff, and quite failed to identify it in its new form [9:101].
- 6. The last mile I was guided by the lanterns in the trees... [19:102].
- 7. On arriving at the great kraal, where we <u>had</u> that morning <u>been interviewed</u> by the king, we found that it was closely packed with some twenty thousand men arranged round it in regiments [9:117].
- 8. The Sheriff, however, <u>was involved</u> in settling differences of his own. Hands on hips, swaggering, he bore down on the Judge, who was in the process of replacing the violets in his buttonhole [4:54].
- 9. Miss Verever <u>was jerked</u> upright by her surprise. Then she turned glacial. "I beg your pardon" [25:121].

<u>Вправа 2.</u> Визначте, для якого з граматичних омонімів структури $\mathbf{be} + \mathbf{ed}$ — пасивного стану чи іменного присудка — результативність є релевантним, тобто граматичним значенням.

- 1. "Six town boys were murdered this morning. I think we will have no hunt breakfast" [30:26].
- 2. Malone noticed this and was offended on Judge's behalf [23:22].
- 3. The ambulance stopped. Swiftly its doors were opened [10:399].
- 4. The tapestry-covered chairs <u>were pushed</u> back, the little tables out of the way, and through the doorway to the right Joseph and Annie were struggling to bring in a large, square dining-table [30:73].
- 1. At the restaurant Maudie had some new troubles. For once she <u>was being pursued</u> [18:551].

- 2. Was his acceptance of the compact a genuine one, or was it a false truce behind which a fresh ambush was being prepared? [18:175].
- 3. ...he hoped to find an opening for him in the new information bureau that was being organized by the Chamber of Commerce... [7:221].
- 4. On steam tables the day's dinner menu dishes were being portioned and served for delivery to dining rooms [10:309-310].
- 1. It seemed but yesterday he had gone away. They knew him so well, although he <u>had been magiced</u> into this shape of a tall young man [24:50].
- 2. One of the extra two keys <u>had been obtained</u> last evening in the simplest way possible by asking for it at the hotel front desk [10:151].
- 3. Phyl relaxed. Without not knowing why, she had a feeling that some danger <u>had been passed</u> and that now everything was all right [18:30].
- 1. "If you hadn't read his book your education <u>has been</u> shamefully <u>neglected</u>, and you must repair the omission at once" [22:219].
- 2. "I've been offered some editorial work on the Public Ledger in Philly" [7:182].
- 1. Without the slightest change of expression, Mr. Dempster announced, "Mr. McDermott, your conditions are met" [10:369].
- 2. "Just how are the terms better? And by whom are they offered?"
- 1. ...who, however, closed her thin lips tightly and shook her head with the air of a misunderstood woman who stood by her words but who wouldn't say another syllable, no matter how she was maligned [18:398].
- 2. That press at Pristoja <u>is</u> very inefficiently <u>managed</u>, to my thinking... [31:152].
- 3. As the person with influence over Hugh and Mollie she <u>was obeyed</u>; her requests <u>were attended</u> to [24:159].
- 4. She was very precise and all the proprieties <u>were observed</u> in her office [7:131].
- 5. There was an instant of complete silence, but when Tough Bill threw himself on Strickland the lust of battle seized them all, and in a moment there was a confused scummage. Tables were overturned, glasses crashed to the ground [22:178].
- 6. "No politics here, gentlemen. You <u>are paid</u> to use your brains, not your tongues!" [18:201].

- 1. "You do not understand. This is a clean and pleasant café. It <u>is</u> well <u>lighted</u>. The light is very good and also, now, there are shadows of the leaves" [15:154].
- 2. Henderson was a miner who had risen from the coal-face to managerial level without losing contact with the men; and he was generally liked and trusted [18:242].
- 3. Here he was known to most of the staff and usually passed directly into the manager's office [6:127].
- 4. Some surprise was felt at the announcement, but the committee raised no objections; she <u>had been known</u> in the party for several years as a person whose judgement might be trusted... [31:209].
- 5. Dick had seen little of Joan since the performance of Romeo and Juliet. She <u>was needed</u> at home when the cold weather had laid her aunt Fitton out with a bad chill [18:358].
- 6. ...and old maiden lady... who <u>was reputed</u> to be very rich and stingy [7:205].
- 1. "I don't know. The wires <u>are cut</u> or <u>captured</u>. There is no news" [30:27].
- 2. It (the gate) <u>was wrought</u> out of red bronze, and carved with sea-dragons and dragons that have wings [33:152].
- 3. His left hand <u>was damaged</u> by a stroke and he rested it cautiously on the counter edge. This hand was clean and slightly puffy from distance... [23:12].
- 4. It (the letter) was dated June 1920, with a printed address... [19:181].
- 5. I think I have never known a man whose judgement was surer. And he was better educated than most painters [22:79].
- 6. She'd been at the beauty parlor, for her hair <u>was fingerwaved</u>, her nails tinted, she did look grown-up and I complemented her [4:108].
- 7. High above the city, on a tall column, stood the statue of the Happy Prince. He <u>was gilded</u> all over with thin leaves of fine gold, for eyes he had two bright sapphires, and a large red ruby glowed on his sword-hilt [33:27].
- 8. Then he struck a match. On the door <u>was nailed</u> a card "For sale" and the name of a realestate agent [7:57].
- 9. The driver wore a cap and his face was thin and very tanned [11:153].

Цикл IV. Вправи, що сприяють "пожваленню" навчального процесу

<u>Вправа 1</u>. Заповніть пропуски формою дієслова **to hang**, яка підходить за змістом: hung чи hanged.

- 1. "Yet they are all right. But near the fire one man will die. He <u>was ...</u>, but they did not hang him well, and his people cut him down. But he will die" [2:26].
- 2. The mulga now and then was ... with pale-yellow tasseled blossom, and long flat seed-pots [24:183].
- 3. "No, let me put the toffee in my pocket; it will console me for all the lost joys of life. I don't do hope they'll give me a bit of toffee to suck the day I'm..." [31:256]
- 4. At the side was ... a rack with Sir Andrew's pipes [19:21].
- 5. The pillars, which were of cedar were with strings of yellow lynx-stones [33:163]. (lynx-stone кошаче око: мінерал)
- 6. It <u>was</u> very heavily with lace curtains and with salmon-colored brocaded portieres [7:161].
- 7. "Rather like holding a guinea-pigs, but you are a brave little dog, and you don't yelp when you're up. It is an omen" [17:160].

<u>Вправа 2.</u> Перекладіть на українську мову. Запам'ятайте два варіанти третьої форми дієслів **to clothe** та **to work**. Визначте семантичні та стилістичні особливості їх вживання (за допомогою словника, контексту):

- 1. "Hast thou chosen, and wilt repent of thy choice? Is thy desire not ful-filled? Look upon these men that walk in the light and are clad in silk and gold: for their sake was I laid in the black pit" [31:347].
- 2. "Its doors were of powdered lacquer, and bulls and peacocks were wrought on them in raised and polished gold" [33:153]. (powdered lacquer глазур)
- 3. "And at dawn we rose and knocked at the gate of the city. It <u>was wrought</u> out of red bronze, and carved with sea-dragons and dragons that have wings" [33:152].
- 4. "It were better for three to come with me, for I know where the Valley of Pleasure lies, and what things are wrought there" [33:171].
- 5. "But when he spoke of civil rights, he <u>was</u> so <u>wrought</u> up he pronounced it "thivil" which made a bad impression and naturally undercut his own confidence" [23:197].
- 6. "How is it, O strangers," asked the old man solemnly, "that this fat man (pointing to god, who was clad in nothing but a flannel shirt, and had

only half finished his shaving) whose body <u>is clothed</u> and whose legs are bare, who grows hair on one side of his sickly face and not on the other, and who wears one shining and transparent eye, has teeth that move of themselves, coming away from the jaws and returning of their will?" [9:90].

- 7. From the large head rose a magnificent plume of white ostrich feathers, his body was clad in a shirt of shining chain-armour, whilst round the waist and right knee were the usual garnishes of white ox-tails [9:106].
- 8. He <u>was</u> decently <u>clothed</u> in a sport shirt, open at the neck, sneakers, and duck trousers of a nebulous hue [28:96].
- 9. "That's why I keep harping on procedure. It is very carefully worked out" [30:55].

<u>Вправа 3.</u> Заповніть пропуски прикметниками, що необхідні за змістом. Список наведено у кінці вправи.

- 1. "I've never had anything to do with him," said Maudie. "He's too ... in my opinion" [18:423].
- 2. Her face was veiled with a veil of gauze, but her feet were ... [33:164].
- 3. On the surface you seem calm enough, but underneath you're strained and ... [6:133].
- 4. He had considered using counterfeit Louisiana plates, but this seemed to be a greater risk, besides which, Keycase was ... enough not to step too far outside his own speciality [10:90].
- 5. His temples <u>were</u> So that the veins pulsed visibly when he chewed or swallowed [23:2].
- 6. "Well, then, what are you looking at me like that for?" cried Leuce, at once registering a direct hit. "I mean, you look as if there was something terribly about it all. There really isn't, you know" [25:121].
- 7. We shook hands in silence, and not without the exhibition of as much emotion as Englishmen are ... to show [9:149].
- 8. "I'm pretty ... these days," ... "and I haven't anyone to turn to" [18:480].
 - (wretched, conceited, weird, shrunken, overwrought, shrewd, wont, naked)

<u>Вправа 4</u>. Прочитайте та перекладіть на українську мову наведені нижче мовленнєві відрізки, з'єднуючи за змістом текст правої та лівої колонки. Визначте та запам'ятайте зміст та особливості вживання елементів, що виділені у середню колонку.

A

- 1. "Father, the man against whom I have thought an unchristian thought is one whom I'm especially .." [31:48] 2. He had said that he would wait for her and that she was...[17:186] bound 3. There were just private words that Lincoln spoke, words that every student memorizes but I was not [23:196]
- 4. He told me he was [31:175]
- 5. He told me he was
- 6. Whether it'll come from heaven or earth I don't know but it's
- 7. Mr.Burton, you must not say "I cannot tell" here you are

- 1. to hear them quoted in my courtroom
- 2. to come back to him sooner or later
- 3. to come
 - 4. to love and honour
 - 5. to make his fortune somehow or try to
 - 6. to answer my questions
 - 7. to come and break you up a little. You want hammering

R

1. Greely let him labour on to the end, 1. of partly because he was favourably [6:118] 2. systematically he let 2. Finally, checking his pockets where his himself out of the collection of keys was [10:152] room disposed 3. She understood the shop better than the 3. towards Smith but station and looking about, promised heralso because he wantself a good time and putting it in order ed to hear and weigh when the house had been [18:116] all the evidence 4. -----4. Oh, hullo, Emery, that cage of yours has been [18:229]

\mathbf{C}

- 1. "Only set eyes on that girl once,"
 Bob said. "And I've been ..
 [24:188]
- 2. "All the same there was something queer about her. She was a bit " [24:288]
- 3. "And who was .." [18:41]
- 4. One leg was [11:70]
- 5. Oh, I wanted so to have this baby and not to make trouble, and now I'm all done and all [11:278]
- 6. "She <u>is</u> six months" [18:457]
- 7. There was Clive, a big clumsy sort of fellow and his wife Diotima who was eight months [18:332]

- a weepy sort of woman they were going off to her aunt's place in Lincoln to have the baby
- 2. a decent little woman
- 3. in the upper story
- 4. on her ever since, Jessica, her name was
- 5. and the other was held by tendons and part of the trousers
- 6. on you? Nobody in particular.
- 7. to pieces and it doesn't work

D

- But it was so cold and the wind blew the dust so hard in his face and his eyes were so
- "Camels bogged down by Five Rivers, I suppose," Saul went on. "They was
- 3. I'm
- 4. and the axe with which I chopped off Twala's head is [9:211]
- He walked in the street and looked at another house closely. Then closely at a barred window. All these houses were [2:45]

- 1. together, only the doors indicated separation
- 2. up above my writing table
- 3. there for two weeks
- on you," she said. "You make a lot of money and come back and marry me."
- together by dust and tiredness that he couldn't look at anything

stuck

gone

Частина II

МОВЛЕНЕВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СТРУКТУРИ BE + - ED

ВПРАВИ З ПРАКТИЧНОЇ ГРАМАТИКИ

Структура be + done

<u>Вправа 1.</u> Вставте необхідні за змістом підмети у подані нижче мовленнєві відрізки (список підметів наведено у кінці вправи). Визначте смисл **be + done** у кожному конкретному випадку (за допомогою контексту, словника).

- 1. "Sorry, sir," he says in his slow voice, "...'m done, you know, sir" [19:177].
- 2. As long as Chloe could remember, Sir Andrew had talked about replacing the old bath, but ... had been done [19:215].
- 3. She began to cry. "Oh! I wanted so to have this baby and not make trouble, and now ...'m done and gone to pieces and it doesn't work" [11:278].
- 4. If Page sees this before he signs ...'re done [5:246].
- 5. ... and he yawned and kept his eyes closed even after the was done ...[25:38].
- 6. I suppose it was that war in South America and he certainly didn't get proper care when the ... was done [31:168].

(I, nothing, mischief, yawn, we)

<u>Вправа 2</u>. Визначте за словником, а також за контекстом смисл структури **be + done** з елементами in, for, with, etc. у постпозиції. Придумайте аналогічні речення.

- 1. I'm no good now. I'm down and done for! [17:193]
- 2. I'm broke...done in, got nothing to give you [24:236].
- 3. She realized that the old life was gone and done with [22:44].
- 4. I can't do no more. I'm done for... it's the end [6:253].
- 5. When I saw the country lying in rubble in '43 I swore they were done for ...that they'd never recover [6:35].
- 6. Good did not move, and we concluded that our poor comrade was done for [9:157].
- 7. Well, all that was done with; he was wiser now [31:82].

<u>Вправа 3</u>. Перекладіть на українську мову підкреслені фразеологічні вирази, що містять структуру **be + done.** Придумайте речення з ними.

- 1. "And when all's said and done, you will be put aside quite rightly for a female girl" [17:121].
- 2. But she's only a child, when all's said and done, and I know she liked the work and wanted to stop there [25:229].
- 3. "Ah," said Mrs. Baxter with one of her rare reminiscences of early married days, "things aren't so bad, when all's said and done" [18:275].
- 4. His spring fever was unusually severe and he added the old fashioned course of sulpher and molasses for when all's said and done the remedies were the best [23:2].
- 5. "What's done been done. ..." [10:124].

<u>Вправа 4.</u> Заповніть пропуски прийменникам, що потрібні за змістом (by, to, with, about, for). Трансформуйте, де це можливо структуру **be + done** у активний стан. Придумайте аналогічні речення.

- 1. ...though most of the physical work <u>was done ...</u> other hotel employees, Aloysius performed personal services which Warrant Trent accepted [10:66].
- 2. I vibrate with every injustice that is done ... my race [23:83].
- 3. There were fine positions for defence along the low mountains that came up of the plateau but nothing <u>had been done</u> ... organizing them for defence [11:168].
- 4. I still think as a judge you judge one crime in two different ways according to whether it is done a Negro or a white man [23:40].
- 5. "But that <u>has been done</u> already ... an obscure artist of the name of Dürer," said he [17:140].
- 6. Though he agreed to make inquiries and find out what <u>was</u> actually <u>being</u> <u>done</u> ...the girl [18:446].
- 7. The work of the place was done ... blacks as it had always been [24:230].
- 8. It was one of the sweetest, kindest things that <u>was</u> ever <u>done</u> ... him [10:358].

Вправа 5. З'єднуючи за змістом елементи колонок, складіть якомога більше речень. Відпрацюйте на них видо-часові форми. Зверніть увагу на тип обставин, їх місце відносно структури, а також на те, як вони впливають на вибір тієї чи іншої видо-часової форми (Див. Табл. 1, 2, стор. 34).

the operation my work it we her hair it I they	be (not)	rather badly nearly well absolutely plainly easily once fairly soon almost	done	up for
---	----------	--	------	-----------

<u>Вправа 6.</u> Заповніть пропуски обставинами, які потрібні за змістом (див. впр. 5). Де можливо, застосуйте до структури **be + done** трансформацію номіналізації (her hair is plainly done \rightarrow plainly done hair), трансформацію в активний стан. Придумайте аналогічні речення.

- 1. Her hair, brown and abundant, <u>was done</u>, her face was very pale, and her features were good without being distinguished [22:81].
- 2. "Somehow we'd become turned (lost our way). It's ... done in New Orleans, with the streets winding as they do" [10:125].
- 3. "My work's ... done," she told Meenie one day. "There's just a little more I want to fix up, put in order and I can go" [24:52].
- 4. Mr. Dersingham came bursting in, large and active, but a figure of misery. "It's no use, Smeeth. We are ... done" [25:418].
- 5. "My dear," Martini said at last, "if there were any way on earth to undo a thing that <u>is ... done</u>, it would be worth while to brood over our old mistakes" [31:141].
- 6. But that night I was ... done up, and as is always the case with me when exhausted the old wound which the lion gave me began to pain me [9:162].
- 7. He chuckled again, "Unless they got their wits about them, they <u>are ...</u> <u>done for</u>" [19:145].

<u>Вправа 7.</u> Комбінуючи лексичний матеріал, наведений у колонках, складіть якомога більше речень. Вжийте деякі з них у ситуаціях, діалогах. Порівняйте свої речення з реченнями оригіналів, покладених у основу вправи (Див.: ключ до вправ).

A

In a few seconds	much		
In the course of the day	the job	be (not)	for
At last	the horrible deed	done	
Almost before the words were uttered	no work		
For the whole day there was	I		
Now	it		
Time			

В

It			by vote?
All			as it ought to be
Everything			with a great deal of bustle
It			by voting
Many evel things			in the wide world
Her hair	be (not)	done	up on the top of her head
That			at night
That sort of thing			in real style
This sort of work			in our circle
It			now
That			before

<u>Вправа 8</u>. Розширте текст мовленнєвих відрізків, наведених у вправі 1, 2 за рахунок обставин, що підходять за змістом (Див.: Вправу 5).

<u>Вправа 9</u>. Вставте у наведені нижче мовленнєві відрізки обставини, що потрібні за змістом (див. список після вправи). Визначте тип обставин, структуру і їх місце по відношенню до **be + done**.

- 1. "My son, I am an old <u>man, and</u> in the winter of my days, and I know that many evel things <u>are done...</u>" [33:104].
- 2. Her golden hair was done ... and a blue bow was in her hair [30:122].
- 3. The work <u>was done</u> ... so that every morning when Janey came in, she found something changed [7:299].
- 4. "Now I like you, Miss Matfield," he told her with a full stare of approval. "That was done ..., like a good sport" [25:204].
- 5. ...she was not sure she'd win it especially if it <u>was done ...</u> [18:411]. (in real style, at night, in the wide world, up on the top of her head, by voting)

Структура be + gone

<u>Вправа 1</u>. Придумайте речення, вживаючи структуру **be + gone** та слова у якості підметів цих речень.

The policeman, one leg, guests, his livingness, the mountains and the lake, most of her teeth, his eyes, the ambulance, the trim ring, all the light, almost all the nylons, the Duchess's note, attaché, case, his job, the crowd, the cattle, the bull, the troubled mood of the previous evening, the first reaction of anger and disgust, the people, the summer, the abject mood, the old life, the forest of oak trees on the mountain, the bird, the stars, all his irritation, the self-consciousness, the cat, the coffee-boy, the exhilaration, Signora Bolla's visitor, the night, the gull, Catherine, every vestige of embarrassment.

<u>Вправа 2</u>. Підберіть до научних мовленнєвих відрізків відповідні за змістом підмети (див. впр. 1). Перекладіть на українську мову, потім дайте "зворотний" переклад на англійську мову.

- 1. ...were gone; she kept her jaws jacked up with cotton wadding [4:32].
- 2. They had a good morning; ...were gone and half the knickers [18:405].
- 3. "Come in, carino; ...is gone. We shall lose our way in the dark if we stay longer" [31:23].
- 4. "On your car you got a busted headlight, and the ...'s gone" [10:124].
- 5. But before Martha could return with the water, slowly, gently, without struggle of fear, life was removed from J.T.Malone. was gone [23:241].
- 6. was gone and the other was held by tendons and part of the trousers [11:70].
- 7. The horrible gray dawn was creeping nearer and nearer; the clocks were striking five; the ... was gone and had found no rest. Oh, misery! Another day another day! [31:294].
- 8. I felt very tired and vague in the head. The ... was all gone [11:249].
- 9. The sky was clouding over to the east and one after another the ... he knew were gone [14:84].
- 10. In September the first cool night came, then the days were cool and the leaves on the trees in the park began to turn color and we knew the ... was gone [11:129].
- 11. It took only a few minutes, first of unbelief, then of frantic searching to discover that the ...was gone [10:378].

<u>Вправа 3</u>. Випишіть із текстів оригіналів речення, що містять структуру **be + gone** у сполученні з підметами, що наведені у вправі 1. Вжийте їх у ситуаціях (своїх власних, з тесту). Список джерел: 6:22, 6:140, 6:212, 11:194, 11:238, 11:249.

Вправа 4. Визначте, у яких з наведених нижче мовленнєвих відрізків структура **be + gone** є синонімом перфекту (для доказу використайте можливість трансформації її у форму перфекта). Визначте за допомогою контексту та тлумачного словника комунікативний смисл структури **be + gone** у кожному конкретному випадку.

- 1. "... and while I'm gone, I w-want you to go and find Martini and expplain everything to him" [31:249].
- 2. "Will it be over in an hour? Right; I'll bring some coffee in then? And she was gone [18:248].
- 3. She said: "All the world knows Dolly Tablo's gone, and you're gone too" [4:34].
- 4. "Bring any of the papers of the time that I <u>was gone</u>," the old man said [14:116].
- 5. "I had a very fine little show and I'm all right now. You see I'm not mad and I'm not gone off. It's only a little sometimes" [11:52].

<u>Вправа 5</u>. Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Вжийте деякі з них у ситуаціях. <u>Домашнє завдання</u>: Випишіть з тексту оригіналів речення зі структурою **be + gone** у відповідному лексичному оточенні. Список джерел наведено у кінці речення.

A

his wife "You lie! That" She Her intentions I The flatness Her courage She The light	be (not)	eight months ten generations six months definitely just a bit quite	gone	all to pieces out of her voice in the upper storey
--	----------	---	------	--

He went away and We The snow His curiosity The thin light soup Everything She I They The horses They The letter The hissing	be (not) gone	quite a little while yet now on the mountain-side below the station for a long time before she noticed it inside of me to Stressa home through the woods to Rome out of sight up the road west from the room
---	---------------	--

[11:129, 11:190, 11:213, 11:217, 11:278, 11:284].

<u>Вправа 6.</u> Розширте ситуацію за рахунок мовленнєвого відрізку зі структурою **be + ed**, що підходять за змістом (див. вправу 5), спирайтесь на виписані вами речення.

- 1. "All the same there was something queer about her." [24:228].
- 2. There was Clive, a big clumsy sort of fellow, and his wife Diotima, a weepy sort of woman they were going off to her aunt's place in Lincoln to have the baby... [18:332].
- 3. "Her mane was Gagool also. Perchance I was that woman". "You lie!" I said, "....." [9:278].
- 4. "Please don't cry. Don't mind me." [11:278].
- 6. and there was no more racing [11:129].
- 7. Forget me, beautiful child. I am no longer here.But my God always be with you and your child [4:179].
- 8. Nick did not watch. [15:32].
- 9. "It is very dangerous". The nurse went into the room and shut the door. I sat outside in the hall. [11:284].
- 10. They did not talk but we could not have heard them because of the noise from the river. [11:190].

- 11. "She is away". My heart went down. "You are sure? I mean the tall blonde English young lady." "I am sure." [11:213].
- 12. He went away and was gone [11:217].

Вправа 7. Вжийте у ситуаціях:

- 1. I feel as though everything was gone to hell inside of me [15:51].
- 2. This time he's gone too far. He'll take the consequences, whatever they are... [10: 384].
- 3. Our chance of getting their help (advice, etc.) is gone [31:92].

<u>Вправа 8</u>. Комбінуючи елементи колонок а) та б), складіть якомога більше речень (видо-часова форма ве майже в усіх випадках визначається контекстом). Вжийте речення у ситуаціях, придумайте з ними діалоги.

A

When Since As soon as he	the German battalion I they the sick feeling	be (not) gone	we crossed the road and went to the north you go away for a bit I sprang up and ran into the woods I pulled into the willow bushes and rested again we have nothing but frostbites, self-inflicted wounds and pneumonia I turned to the others and pointed to the mountains
--------------------------------	--	---------------	---

В

Arthur, my dear boy, be careful Be good What will I do I shall feel lonely I will go to Louisa for her passport It'll be lonely I'll keep in touch with you and all	when while	I you she he I you, etc	be (not) gone
---	---------------	-------------------------	---------------

<u>Вправа 9</u>. Заповніть пропуски прийменниками, що подходять за змістом. Визначте (за допомогою тлумачного словника, контексту) комунікативний смисл структури у кожному реченні.

- 1. And who was gone? Nobody in particular [18:41].
- 2. They had been fortunate as to weather and had made several very pleasant excursions; but the first charm was gone their enjoyment [31:28].
- 3. The son was gone the hill [15:280].
- 4. "Please don't". Her voice was cold but the rancor was gone it [28:133].
- 5. "Only set eyes on that girl once," Bob said "And I've been gone ever since. Jessica, her name was" [24:188].
- 6. "Come over here, please," Christine said. The flatness was gone her voice [11:144].
- 7. The villa was empty. Rinaldi was gone ... the hospital [11:173].
- 8. That's all I can remember. It is gone away me [30:182].
- 9. My hand is only cut a little, and the cramp is gone ... the other [14:80].

Структура be + left

<u>Вправа 1</u>. Визначте структурні відмінності безпосереднього оточення **be** + **left** у моделі А порівняно з моделлю В. Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень (видо-часова форма be - довільна чи визначається контекстом). Вжийте ваші речення у ситуаціях, порівняйте їх з реченнями (з ситуаціями) оригіналу (див. вправу 2). Визначте тип обставин. Домашнє завдання: Випишіть із тексту оригіналів речення зі структурою **be** + **left.** Список джерел наведено в кінці вправи.

A

They Charley The rest of his baggage The children Two bottles of the wine He The petals The half- wit boy Me Kit	be (not) left	to do smth to a bridge to take care of the garage in the motel room in Coonardoo's care in the cellar of the villa when the fighting began on the beach in the sunshine / in the sunlight in the bush to recover in the church pew at the ranch this time
Kit		to entertain the visitor

[11:175, 11:178, 24:42, 24:139].

[6:15, 6:46, 6:56, 9:112, 9:152, 9:156].

<u>Вправа 2</u>. Заповніть пропуски елементами, що відповідають за змістом (див. вправу 1), визначте їх синтаксичний та морфологічний статус.

- 1. They appeared to come in ones or twos and, after the first few, the doors to the Presidential Suite were left [10:341].
- 2. Instantly the regiments began to file off, and in ten minutes, save for ourselves, the king and a few attendants, the great Space was left ... [9:112].
- 3. Hipolito and the others like him would have fought from street to street, and house to house, as long as any one of them was left ... [15:308].
- 4. They discussed the problem of careers for married women, a problem that <u>had been left</u> absolutely <u>...</u> since the morning papers came out, ten hours before [25:59].
- 5. And though the Judge waited, Jester did not finish the sentence and the emotion was left in the strained room [23:34].
- 6. He was afraid that if he <u>was left ...</u> there in his own house he would have a stroke [23:207].

7. He went into the dining room, where his place <u>had been left</u> ... and feeling along the carpet with his foot, pressed the bell [6:15].

<u>Вправа 3.</u> Заповніть пропуски необхідною частиною присудка, визначте її морфологічний статус.

- 1. The door <u>had been left</u>, and he heard the Mitty family go, and then he heard George say something to Mrs. Smeeth and Edna [25:445].
- 2. Eleanor shepherded Arthur out, and Chloe was left ... [19:62].
- 3. The Judge's hand was left ... and fingers fluttered a little [23:34].
- 4. Lena divided her attention between the stage and Turgis, who was left ... [25:279].
- 5. "If things are left, how long will a decision take?" [10:100].
- 6. She (the death) covered the valley with her wings, and no man was left ... [33:100].
- 7. Turgis knew definitely that Lena was <u>being left ...</u> [25:254]. (in a queer state of mind and body, alone, open, extended, as they are, alive, behind)

<u>Вправа 4.</u> Вжийте у ситуаціях наступні мовленнєві відрізки, порівняйте свої ситуації з ситуаціями оригіналу.

- 1.there was nothing left [25:158; 25:301]
- 2.there are but few left [9:116]
- 3.there <u>wasn't</u> much <u>left</u> [11:267]
- 4.there is / was little time not much no middle way

<u>Вправа 5</u>. Визначте тип підрядних речень, у яких вжито структуру **be** + **left**.

- 1. Iris went out and returned with two tea cups, into which she poured what was left of the wine [18:149].
- 2. The Smeeths, what was left of them, were different. When they met, it meant business [25:210].
- 3. He took all his pain and what was left of his strength and his long gone pride and put it against the fish's agony and the fish came over on to his side and swam gently on his side ... [14:93].
- 4. A short bridge over a canal was blown up but we climbed across what was left on the span [11:192].
- 5. There had been a little town but it was all rubble. There was what was left

- of a railway station and a smashed bridge that could not be repaired and used [11:46].
- 6. Meanwhile, Dolly started pouring what was left of our orangeade down the Sheriff's neck, and abruptly, shouting an obscenity, he let go of me [4:54].
- 7. Yes, Mr. Smeeth was going home. It never occurred to him to go and hear what was left of the concert [25:441].
- 8. His hair, what little was left of it, was usually combed in sparse gray strands [10:21].

<u>Вправа 6.</u> З'єднуючи елементи правої та лівої бокових колонок, складіть якомога більше речень, вжийте їх у ситуаціях. Порівняйте їх з реченнями оригіналу (вправи 7 та 8).

A

He Page I Strickland and Ata Chloe As usual, she Malone I, unable to follow, After he died I	be (just) left be (not) left	with	his singularly appropriate education; an elevated sense of his capacity to master the difficult techniques of success; no illusions as to his situation slight motor impairment their babies the photo of Sir Andrew a vague sense of defeat the feeling that smth awful was going to happen my sameness the little ones on my hands
--	---------------------------------	------	--

В

The shed had been locked in 1939 and it new arrivals claimed my host's attention and I nothing	be (not) left	to	rats and spiders myself chance in these big organizations
--	---------------	----	---

[6:60, 6:212, 22:37, 22:209].

<u>Вправа 7.</u> Заповніть пропуски елементами, що відповідають за змістом (див. вправу 6), визначте їх синтаксичний статус.

- 1. Each time he was through, he was left [18:192].
- 2. Yet, while the result might be financially adequate, Page was left [6:112].
- 3. First Tane, the boy, had left the house, and then, a little time afterwards, the old woman and her grandchild. Strickland and Ata were left [22:209].
- 4. Nothing <u>is left</u> in these big organizations. It's all gone into very thoroughly in terms of cold-blooded finance [6:60].

Структура be + tired

<u>Вправа 1</u>. З'єднуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Вжийте їх у ситуаціях, діалогах.

I He She We you they my legs my jaws	be (not)	a little still too rather awfully really very really very too not even too damn apparently very suddenly also quite suddenly very very, very nearly always frightfully	tired	too any more at all or cross or overworked this morning but before I can sleep I must make arrangements now all the time tonight inside too, but from no cause or terrifically bored physically a poor beginning to the long drive north which faced him or very, very bored and often very sleepy I must have some sleep and I hurt like hell
---	----------	--	-------	--

<u>Вправа 2.</u> Заповніть пропуски обставинами, що відповідають за змістом (див. вправу 1).

- 1. Christine realized suddenly how tired she was [10:15].
- 2. I was tired to get up and open the window [11:155].
- 3. I'm sure you're ... tired you don't know what you are saying [25:244].
- 4. "I'm ... tired," Catherine said. "And I hurt like hell" [11:281].
- 5. Now Lanser stood up. "I told you I'mtired, sir. I must have some sleep." [30:40].
- 6. That gave me something to chew on: by Sunday my jaws were ... tired [4:148].
- 7. He inhailed deeply. He felt very tired. He was, tired [1:225].
- 8. Sherman lay on the pillow as if he were ... tired [23:144].
- 9. It took me quite a while to sleep as I <u>wasn't ... tired</u> but finally I did [26:117].
- 10. I'm ... tired, but before I can sleep I must make my arrangements [30:34].

<u>Вправа 3.</u> З'єднуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Вжийте їх у ситуаціях, діалогах.

A

she he Mary Hans etc.	be	TOO SO	tired	that	he had to sit down and rest he went off to sleep in his chair he was still in bed I thought I would lie in bed for a little while, and listen to the birds singing you don't know what you are saying
-----------------------------------	----	-----------	-------	------	---

В

she he (any English name)	be TOO tired	to bother to go to the theatre with miss Perkings to follow them to weep to examine the line to go any further to do any springing to object to get them to get up and open the window, etc to say them (the prayers) now
---------------------------------	--------------	---

<u>Вправа 4</u>. Заповніть пропуски відповідними за змістом мовленнєвими відрізками (див. вправу 3). Застосуйте до структури **be + tired** трансформацію номіналізації, або трансформацію в активний стан. Визначте випадки, де можливі обидві ці трансформації без шкоди для загального змісту висловлення.

- 1. Early the next morning the Miller came down to get the money for his sack of flour, but little Hans was so tired ... [33:62].
- 2.when he returned he <u>was so tired</u> and did not wake up till it was broad daylight [33:64].
- 3. The room was stuffy with the window closed but t was too tired.... [11:155].
- 4. "You're very masterful of a sudden!" she said with a smile that wasn't mockery. "But I'm much too bothered, tired and hurried" [18:368].
- 5. "Hullo, Rose," he said to the girl, "where did you spring from?" "I'm too tired I just came on my feet" [18:221].
- 6. But the old man sat there without moving. He was too tired ... [15:311].
- 7. He was too tired He lay on his back limply, as though all the strength had gone out of him, and presently I saw that he had fallen asleep [22:136].

<u>Вправа 5</u>. Змінюючи підкреслені елементи на інші, складіть якомога більше речень. Придумайте з деякими із них короткі діалоги.

- 1. <u>I was tired enough not to be curious</u> [4:133].
- 2. Tell me when you are tired [11:240].
- 3. We slept when we were tired [11:220].
- 4. When you are tired it will be easier for you to talk English [11:228].

<u>Вправа 6.</u> Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Вжийте їх у ситуаціях.

I you he she	be (not)	very very, very already	tired	of	rowing / the design doing much the same thing every day work / this sort of thing / starving talking to children / pleading the subject / this war / this walking going round looking for a job thinking about it it, and nothing is of any use of people / of that little room / Victoria waiting
-----------------------	----------	----------------------------------	-------	----	--

we they (any name)	be (not)	pretty rather awfully	tired	of	playing naughts and crosses with herself dragging his feet over the pavement in the early heat symbols and quimbols and jebberquackery in general talking to the Pelumptons looking at both of these young people waiting for me Hendelston (town) and everyone in it
-----------------------------	----------	-----------------------------	-------	----	---

NB: Дуже рідко — **from.** Are you tired **from** rowing? [11:225] Well, stop, baby. I'm tired **from** thinking so much [11:159]

Цей прийменник засвідчено у одного й того ж автора двічі, більше у фактичному матеріалі він не зустрівся.

<u>Вправа 7.</u> Заповніть пропуски елементами, що необхідні за змістом (див. вправу 6). Визначте їх граматичний статус (синтаксичний, морфологічний).

- 1. "But, Henry...I'm not thinking of myself, although you know I'm frightfully tired of ... and everything in it ..." [6:19].
- 2. He always seemed very fond of them. Even if he <u>was tired</u> of <u>...</u>. I wonder that he had the heart to leave them [22:50].
- 3. But we he-men <u>are tired</u> of and [18:162].
- 4. His head ached and he was tired of [7:345].
- 5. When she picked it up, as she had nothing to do and <u>was tired</u> of ..., she read it [7:260].
- 6. "I wouldn't let you cut yours (the hair)." "It would be fun. I'm tired of It's an awful nuisance in the bed at night" [11:261].
- 7. "Let's not think about it. I'm <u>tired</u> of" [11:222].
- 8. His tone made clear that he was already tired of [10:68].

Структура be + married

<u>Вправа 1.</u> Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Використайте їх у ситуаціях. Дайте відповідь, використовуючи матеріал вправи, на запитання "How long ... is / has been married? (When...? Where...?)".

We, I, etc. one of them Mirable and I Hugh and she	be (not)	still legally only already even never really just first	married	privately at the Scarborough registry offise in the middle of June the first day she had come to the hospital there four years fifty years several times yet a year seventeen years ten years already once then three years
---	----------	---	---------	---

<u>Вправа 2.</u> Заповніть пропуски обставинами, що необхідні за змістом (див. вправу 1). Перекладіть на українську мову.

- 1. You were the one that attracted me at the start. But you were married: happily, I took for granted [19:159].
- 2. What good would it do to marry now? We're married. I couldn't be any more married [11:115].
- 3. "I'm not a family man. In fact, I have been married, and I never intend to be" [33:54].
- 4. She goes her way, and I go mine. We were ... married And that was quite enough for me, a regular cat-and-dog life that was [25:216].
- 5. "There's no way to be married except by church or state. We <u>are married</u>" [11:116].
- 6. "I want him to come back. If he'll do that we'll let bygones be bygones. After all we've been married ..." [22:52].
- 7. He <u>had been married</u> and he did not know why his wives became very nervous before they left him [30:43].
- 8. It would have been the same if we <u>had been married</u> [11:276].

<u>Вправа 3.</u> Складіть речення за моделлю, що наведена нижче. Поставте питання до підкресленого елементу, зверніть увагу на місце прийменника у питальних реченнях.

She He etc.	be (not) married	to	an American Negro a man who the most popular man in Hedleston you my mother two women at the same time an American woman my best friend
-------------------	------------------	----	---

<u>Вправа 4.</u> Заповніть пропуски необхідними за змістом прийменниковими додатками (див. вправу 3).

- 1. But the lovers bored her. She <u>had been married</u> to <u>....</u>that had never bored her and these people bored her very much [15:284].
- 2. "I thought girls always wanted to be married." "They do. But, darling, I'm married, I'm married to Don't I make you a good wife?" [11:115].
- 3. "That he was in love with that woman, or thought he was." Jester's eyes were suddenly still with shock. "But he couldn't be! He was married to!" [23:199].
- 4. "...God forgive me the sin of it, she was married to my ..." [19:121].

Вправа 5. Закінчіть речення.

...can stand / cannot stand the person she / he is married to...

The woman / man I'm married to ...

Вправа 6. Доповніть підрядні речення головними.

after we <u>are / were married</u>; since she <u>was married</u>; when they <u>are / were married</u>; once we are married; before we are / were married.

Структура be + made

<u>Вправа 1.</u> Заповніть пропуски підметами, що відповідають за змістом (список наведено у кінці вправи). Визначте, якою частиною мови вони виражені.

- 1.and anwas being made to light the lanterns [30:112].
- 2. "Nevertheless the ...was made." "But not with that kind of implication. I will not have my words twisted!" [10:263].
- 3. "My is made," she said in a dull voice [11:115].

- 4. "My ... is made up," said Dick. "I never had any intention of taking a white-collar job" [18:258].
- 5. The ... was made. Now, what next at this moment? [10:156].
- 6. Meanwhile it was clear that activewere being made to subdue us [9:137].
- 7. are made, a time schedule drawn, men picked and ... [6:66].
- 8. "My's made up," said Mrs. Watkings aggressively, ... "and I won't be talked out of it" [18:26].
- 9. When she tried to testify to Annie's character, she was told that she hardly knew the girl; and thewas made that she had been helping Annie to go astray [18:444].
- 10. Big have been made. In some places, like this mill of Jill's, the owners have beaten us to it, but in many others the workers have substantially taken charge these last few weeks [18:554].
- 11. If he bought a Jaguar headlight now, it might easily be remembered. When ... were made and the purchase traced [10:239]. (preparations, mind, statement, attempt, choice, decision, plans, inquiries, gains, inference)

<u>Вправа 2.</u> Закінчіть речення, замінюючи взяті у дужки елементи на інші.

the inference		
a humorous suggestion	(is) made	that (she)
the statement		
accusation		

<u>Вправа 3.</u> Складіть якомога більше речень. Зверніть увагу на лексичну сполучуваність структури **is made** з правим (обставина) та лівим (підмет) оточенням. Визначте тип обставини, придумайте аналогічні речення.

The best Araby boats That dress It (the road) His decision to stay at St. Gregory These great changes The detention order Many arrests These active preparations	be (not) made	in Kuwait in this town of old time only a few minutes earlier in a day for a year in both Leghorn and Pisa
--	---------------	--

We These hooks		to subdue us to be destroyed
The short and simple preparations	be (not) made	to extract stones from horses' hoofs without delay that way (the wrong way)
Most men (women)		differently

<u>Вправа 4.</u> Заповніть пропуски за змістом обставинами (див. вправу 3). Перекладіть на українську мову. Складіть з деякими із речень короткі діалоги.

- 1. "I dare say that's logical," I smiled, "but most men are made, and they can't" [22:118].
- 2. Wasn't she furious, and didn't she wear she'd never again believe anything in trousers? But she's made [22:134].
- 3. "I don't mind being friends with you, but I can't forget you're a married man, really I can't. I'm made" [18:481].
- 4. Good had a knife at the end of which was one of those hooks that are made [9:11].
- 5. The detention order is made It may then lapse or be renewed for a year [18:445].
- 6. When the time of crisis comes there will be plenty for us to do; but we must be patient; these great changes are not made [31:38].
- 7. It (the road) was made, my lord,, none knows how or when, not even the wise woman Gagool who has lived for generations [9:94].
- 8. "I bet that dress wasn't made Looks like Paris to me" [7:197].

<u>Вправа 5.</u> Заповніть пропуски необхідними за змістом підметами (список наведено у кінці вправи). Визначте тип обставин та їх місце по відношенню до структури **be + made**.

- 1. Keycase worked with a knife and screwdriver to break the lock. The was stoutly made and resisted opening [10: 343].
- 2.'s just been made, though you don't deserve it [19:146].
- 3. was tremendously made up and he wondered if she took drugs [7:240].
- 4. "No more that any other," said Maudie, whose ... was heavily and inefficiently made up with a belief that lipstick could transmute her large gash of a mouth to a cupid's bow [18:407].

5. "I think you know me well enough to be aware that when my is definitely made up, I don't change it?" [18:158]. (mind, face, she, box, coffee)

<u>Вправа 6.</u> Визначте комунікативний смисл структури **be + made** з **up** та **out** у постпозиції. Перекладіть на українську мову.

- 1. She <u>was</u> tremendously <u>made up</u> and he wondered if she took drugs [7:240].
- 2. Her face was heavily and inefficiently made up with a belief that lipstick could transmute her large gash of a mouth to a cupid's bow [18:407].
- 3. "I think you know me well enough to be aware that when my mind is definitely made up, I don't change it?" [18:158].
- 4. It (the idea) just came; it happened like the song a child might sing that suddenly was made up [23:174].
- 5. The train was to leave at midnight. It was made up at Turin and reached Milan about half-past ten at night and lay in the station until time to leave [11:139].
- 6. Then Barrow went on to ask whether Mexicans were as immoral as it <u>was</u> made out [7:280].
- 7. "Sit down," said the Nilghai. "The lists <u>aren't</u> even <u>made out</u> in the War Office" [17:181].

<u>Вправа 7.</u> Складіть речення, дайте відповідь на питання, поставлене до підкресленого елементу. Визначте його граматичний статус.

The streets looked as if they			silver, they were so bright and glistening [33:36-37].
I thought the world The mayonnaise			pink cottonwool and sugared almonds [31:186].
The mouth-piece of the pipe	be (not) made	of	mineral oil and had, thank God, few calories [23:86].
The shack			the horn of an eland [9:56].
The blackjack			the tough bud-shields of the royal palm which are called guano
The war monument			[14:37].

Gemma would never learn to flirtlike other girls. She The heavy palanquin The floor The eyes of the prince The framework You And though my heart She There were hills all over round still, and the sea	be (not) made	of	worn black leather with a handker- chief wrapped around the heavy end [15:60]. bronze and glistened in the rain [15:159]. different stuff [31:40] gilded bamboo, and the poles were of vermilion lacquer studded with brass peacocks [33:159] great coloured stones, fitted together into a sort of geometrical pattern [33:158] rare sapphires, which were brought out of India a thousand years ago [33:33] an iron plate beaten out thin, over which it stretched milk-white ox- hide [9:97] cast iron. Have you never been in love with a woman in your life that you can't see I love you? [31:221] lead. I cannot choose but weep [33:30]
			1
			clay from which heroines are moulded [31:51].
			waters draining out of them [24:102]

	<u>Вправа 8.</u> Вжийте структуру be + made у потрібній видо-часовій фор-
иi.	Заповніть пропуски прийменниками, що необхідні за змістом.
١.	That list of hiding-places (be made) Rivares himself; you can see
	by the handwriting [31:270].
2.	" you only recognize a remark as political when it (be made)
	someone you disagree with" [19:31].
3.	still she felt hurt that no reference (be made) the event [18:330].
1.	Apparently no attempt (be made) American authorities to recover

her, and soon the matter diminished to an occasional gossip column mention [4:185].

	<u>Вправа 9</u> . Заповніть пропуски необхідними за змістом приймен-
НИ	ками (to, for, into, about, from, on).
1.	"You never like anything that <u>isn't made</u> just you," said Nick bluntly
	[17:26].
	Still she felt hurt that no reference was made the event [18:330].
3.	Henry's room <u>had been made</u> a saloon from a lunchroom
	[15:67].
4.	I know I'm a bit upset and a bit lost when my mind isn't made up
	[18:112].
5.	He was still trembling a little as he went round, turning off the lights and
	seeing that both outside doors were locked and bolted; but his mind $\underline{\text{was}}$
	made up the Mitty's question [25:245].
	<u>Вправа 10</u> . Заповніть пропуски елементами, які необхідні за змі-
СТО	ом (список наведено у кінці вправи). Визначте їх граматичний
	птус.
1.	All trouble began the day I $\underline{\text{was made}}$ and got in the bad books of the
	law [18:551].
2.	It was important that as many orders as possible should be obtained dur-
	ing this little period, for some reason that was made to the office
	staff [25:196].
3.	Dick was made of the New and Honourable Fraternity of war cor-
	respondents [17:39].
4.	He had rigged his harpoon long before and its coil of light rope was in a
	round basket and the end was made to the bitt in the bow [14:91].
5.	"If my lords are rested we will journey on to Zoo, where a hut is made
	for my lords tonight" [9:104].
6.	Hugh was being made of [24:75].
7.	I was vexed for I felt that I had been made of, and I nearly turned
	away without making inquiry [22:54].
	(a convenience, fast, plain, ready, free, fool, a cat's paw)
	Структура be + taken

<u>Вправа 1</u>. Визначте комунікативний смисл структури **be + taken** з елементом **up** у постпозиції (за допомогою контексту, тлумачного

82

словника). Підберіть до кожного значення синоніми. Придумайте речення зі структурою **be + taken up**.

- 1. I'm sure you must be in a hurry to get home: and my time <u>is</u> very much <u>taken up</u> just now with the affairs of that foolish young man, Bolla [31:71].
- 2. When Phyl's fortnight at the shop was over, she was so taken up with meeting series of family misfortunes that she had no time to think about finding another job [18:142].
- 3. "The rank-and-life M.P.'s weren't really much interested in foreign affairs. They were taken up with the issues of social reform at home" [13:382].
- 4. A great part of his mind was taken up with the instruments [23:99].
- 5. However, he was taken up with Lady Babcock, who smiled with a restrained gratitude at him [19:48].
- 6. However, his attention <u>was taken up</u> by the scene opening before them [18:206].
- 7. I meant nothing in particular by this remark, but it <u>was taken up</u> by company after company, till the whole armed multitude were singing in and I could no longer follow the words [9:118].
- 8. Again Ignosi gave a word of command, which was taken up and repeated by the captains... [9:145].

Вправа 2. Вжийте **be + taken aback** у відповідній видо-часовій формі (у деяких випадках форма **be** довільна). Визначте комунікативний смисл структури у кожному конкретному випадку (за допомогою тлумачного словника, контексту). Перекладіть на українську мову, замініть вираз **be + taken aback** на його синоніми.

- 1. I dare say he would have paid more, but frankly I (be so taken aback) that I lost my head; I accepted the offer before I was able to collect myself [22:183].
- 2. I (be taken aback) by her assumption that I knew all about her domestic misfortune [22:45].
- 3. Malone (be) both pleased and (taken aback) by this hearty reception [23:122].
- 4. Miss Verena (be taken aback). "Well, then, what are you looking at me like that for?" [25:121].
- 5. First of all I (be taken aback) by what seemed to me the clumsiness of his technique [22:156].
- 6. Dave (be taken aback). "I don't see how they could," he said [18:311].

- 7. "Will you go over to Paris and see Charlie?" "I?" I (be taken aback). I reflected that I had only seen him once [22:48].
- 8. I (be taken aback). I didn't like to refuse [22:83].
- 9. ... he (be) so (taken aback) by little Dwarf's appearance, that he almost forgot to mark two whole minutes with his long shadowy finger [33:121].

<u>Вправа 3.</u> Визначте комунікативний смисл структури **be + taken** у наведених нижче мовленнєвих відрізках. Перекладіть речення на українську мову. Підберіть синоніми до кожного зі значень (користуйтесь тлумачним словником).

- 1. Strickland <u>was taken</u> by surprised and he staggered but he was very strong, even after his illness, and in a moment, he did not exactly know how Stroeve found himself on the floor [22:115].
- 2. He <u>was taken</u> by a sudden longing to be there, less perhaps to see David, than to be with Cora... [6:232].
- 3. Another time when they were walking along the beach she <u>was taken</u> with nausea and he had to stand while she was sick behind a sanddune [7:173].
- 4. Every seat was taken, the aisles were full of priests and nuns [7:288].
- 5. "I have guessed what it is: Rivares is taken, of course?" he said, as he came into Gemma's room [31:267].
- 6. Arthur <u>was take</u>n to a huge medieval fortress at the harbour's mouth [31:58].
- 7. He <u>was taken</u> to the hospital and one complication after another ensued [7:159].
- 8. Where was he being taken by his father? [18:206].
- 9. "It could arouse curiosity when the car is taken to repair" [10:291].
- 10. Every thing <u>had been taken</u> out of the car [11:185].
- 11. There was nothing taken but what was absolutely necessary [9:66].
- 12. "Our brothers <u>have been</u> pushed out from fighting for their rights, and their place <u>taken</u> by troops" [18:419].
- 13. The Gadfly was once more taken back to his cell [31:286].
- 14. Next day the girls <u>were taken</u> away in trucks under armed guards [18:279].
- 15. Indeed it (a snap of Chloe) <u>had</u> probably <u>been taken</u> on that afternoon [25:138].
- 16. The X-ray was taken ... and the doctor who did it was excitable, efficient and cheerful [11:101].

17. After once the turn <u>had been taken</u>, Good's recovery was rapid and complete [9:167].

<u>Вправа 4.</u> Заповніть пропуски необхідними за змістом елементами (список наведено у кінці вправи). Визначте граматичний статус цих елементів.

- 1. And when they insisted on their rights they were taken [30:12].
- 2. He <u>had been taken</u> in the war, fighting for the Argentine Republic, and had escaped [31:101].
- 3. He actually got Spinola's search-party to give him a lift, and he rode the whole day in one of their wagons, telling them harrowing stories of how he had been taken by the rebels, and dragged off into their haunts in the mountains, and of the fearful tortures that he had suffered at their hands [31:103].
- 4. The head waiter said anxiously "If it's about the fried chicken, I assure you everything is taken care _____" [10:200].
- 5. "Well, you just happen to have missed a couple of emergencies," Peter said. "Both are taken _____ of now" [10:45].
- 6. Ward was sick and <u>was taken</u> of by a sympathetic cockney steward... [7:177].

(care, captive, prisoner of war, prisoner)

<u>Вправа 5.</u> Визначте комунікативний смисл структури **be + taken** у комбінації з елементами **off, in, on, down** у постпозиції. Підберіть до кожного значення структури синоніми, перевірте можливість її трансформації у активний стан.

- A. 1. He and the others of his gang were taken off haulage and put on clearing up the mess [18:268].
- 2. He'd been taken off the face again, and had been put to various datal jobs, nominally haulage ... [18:342].
- 3. And when the scarf <u>was taken off</u> his eyes, the Star-Child found himself in a dungeon, that was lit by a lantern of horn [33:131].
- 4. Another time, at Larissa, a Welsh soldier named Evans and his girl were arrested and taken off in a police truck with other Greek civilians [18: 279].
- B. 1. She suddenly felt that she didn't really know anything about people; she was always being taken in by what they told her [18: 134].
- 2. When anyone, man or group, failed to follow out Hemans policy, he intimated that he knew the reason, he wasn't taken in, he knew just who was

- doing the dirty work, and, mark his words, they'd be shown up within three months and the Hemans policy would be vindicated [18:245].
- 3. "It's a lie!" This time Arthur's voice had risen to a stifled cry. Enrico shrugged his shoulders and moved on again. "You know best, of course; but you wouldn't be the only young fool that's been taken in that way. There's a tremendous ado just now about a priest in Pisa that some of your friends have found out. They've printed a leaflet saying he's a spy" [31:71].
- C. 1. And she certainly isn't getting as much as she might. We promised her a rise, if possible, after the first six months, when she <u>was taken on</u> [25:212].
- 2. ...or one of the sulky big-bosomed village girls who had just left school and were taken on as scullery maids [19:219].
- D. 1. Everything you say is being taken down and used against you [18:369].
- 2. I saw him ... when the shutters were being taken down ... [17:118].

Вправа 6. Вжийте нижченаведені відрізки мовлення у реченнях.

- 1. measures were taken against / are taken against ...
- 2. ... was taken as a favour ...
- 3. ...the fool that's taken in by ...
- 4. ...a snap ... <u>is taken</u>
- 5. ... is taken by longing to ...
- 6. ... was taken by surprise...

Структура **be** + **interested**

Вправа 1. Комбінуючи елементи, складіть якомога більше речень.

He, I, you,etc On the contrary, you, I, he No, I	be (not)	not greatly more really not in the least most not really much quite	interested	in	the Impressionists getting that boat socialism literature or the arts doing this work
		quite never			doing this work

He, I, you,etc On the contrary, you, I, he No, I	be (not)	really only sincerely much pretty just very much too not so very no longer	interested	in	foreign affairs tennis them anyone but herself big business your publication
--	----------	--	------------	----	---

<u>Вправа 2.</u> Придумайте речення, використовуючи модель: They are not interested enough + infinitive.

Вправа 3. Заповніть пропуски необхідними за змістом обставинами (див. список у кінці вправи). 1. She is hanging around the track every day. I'm interested [4:138]. 2. He <u>wasn't</u> even <u>interested</u> to sneer when I wrote poetry [18:83]. 3. The menfolk had not been interested to listen [19:29]. 4. He leaned forward over the papers. He was interested [15:192]. 5. "I'm not interested myself." At once he regretted his words [18:156]. 6. "My father used to want to talk at breakfast, but my mother was interested. I am" [10:352]. 7. "Listen. How long you been going around with her, this sculpture babe?" I asked. I was interested [26:153]. 8. Mrs. Dersingham smiled heroically at her guests, who, with the exception of Mr. Golspie, looked at one another and at the door as if they were hearing about this dinner business for the first time and were interested and amused [25:104]. 9. "Yeah?" I said. "What's her name?" I was__ interested [26:53]. 10. And besides, Phyl told herself, she wasn't interested whether Kath was a cheat or not [18:325]. 11. The Somerville group is interested in your publication [6: 48]. 12. He was not ____ interested in the Impressionists. Their technique impressed him, but I fancy that he thought their attitude commonplace [22:164]. (greatly, really, sincerely, pretty, mildly, never, so very, no longer, enough, professionally).

<u>Вправа 4.</u> Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Там, де можливо, збагатіть мовленнєві відрізки обставинами (див. впр. 1). Поставте питання до підкресленого елементу, визначте його граматичний статус.

It is / was	I she they He	be (not) interested	in	the subject its past as well as its present an future conditions this talk and did not like the sound of it him Shakespeare that kind of stuff her. She attracted him, had attracted him, she felt now, for some time. his pictures the rights or wrongs of Ralph the young man his views what you want the case Mr. Golspie her babies
-------------	------------------------	------------------------	----	---

<u>Вправа 5.</u> Заповніть пропуски елементами, що необхідні за змістом. Список наведено у кінці вправи.

- 1. "You see, I was interested in because he was a painter" [22:181].
- 2. If you <u>are</u> then still <u>interested</u> in _____, you can apply to be represented [18:446].
- 3. None of those people had been close to Malone, and in life he <u>had</u> not <u>been interested</u> in _____ [23:154].
- 4. "I'm not <u>interested</u> in ____ " [10:34].
- 5. "I hear," he said, "that you <u>are interested</u> in _____, and write for the papers" [31:117].
- 6. I was told that all the world <u>was interested</u> in ____ [17:102].
- 7. ...but I told her quite a lot about him. She <u>was interested</u> in _____ [26:93].
- 8. "You have read this paper, I think?" "Yes. I <u>am</u> quite <u>interested</u> in _____" [31:59].

- "The rank-and-life M.P.'s <u>weren't</u> really much <u>interested</u> in _____. They were taken up with the issues of social reform at home" [18:382].
 He <u>was</u> quite <u>interested</u> in _____, and so was I [26:124].
 - (tennis, foreign affairs, the subject, that kind of stuff, my work, the radical press, what you want, them, the case, him)

<u>Вправа 6.</u> Використовуючи нижченаведену модель, придумайте речення

...be more interested in than in Наприклад:

- 1. Mr. Smeeth <u>was</u> obviously more <u>interested</u> in pudding than in movie chaps [25:65].
- 2. She was more interested in the little crowd than in the picture. That was something she could understand [17:75].
- 3. I'm sorry, but you <u>are much more interested</u> in that than you are in me [17:113].

<u>Вправа 7.</u> Придумайте ситуації з наступними відрізками мовлення, вжийте їх у ситуаціях із тексту.

- 1. I was more annoyed than interested [28:70].
- 2. I was more interested than distressed [22:42].

Структура be + born

<u>Вправа 1.</u> Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Вжийте їх у ситуаціях.

The child She, he, etc The father's father and I	be born	at last in Cardiff in a typical miner's row and reared in the First Baptist Church on the same day and raised there
She, he, etc	be born	the First Baptist Church on the same day

		in Wilmington, Delaware on the fourth of July
You mustn't think I Edison A sucker	be born	in China in Glasgow in Manchester every minute on this earth at home

<u>Вправа 2.</u> Заповніть пропуски необхідними за змістом обставинами. Список наведено у кінці вправи.

- "Of course it is," said Miss Morrison. "You're feeble, Caddie.
 I saw you swallowing the bait, as if you'd _____ been born. Vile!"
 [25:296].
- 2. But Clanes <u>have _____ been born</u> at home, how and who could know how it would turn out, besides [23:58].
- 3. The impatience and contempt that Emery had felt for such types <u>had</u> <u>been born</u> and had persisted unimpaired [18:285].
- 4. "A sucker is born on this earth" [23:141].
- 5. "Bless you, I didn't learn it. I <u>was born</u> ____. My father used to talk like that" [18: 179].
- 6. "I am as Lancashire as yourself," said Frank good-humouredly, "even if I was born____ " [18: 269].
- 7. He was born _____ where his father, a missionary, had been killed in an uprising [4:46].
- 8. "_____ he was born I saw a remarkable falling star" [23:18].
- 9. "You're too old to listen to Father Christmas. You <u>weren't born</u> _____, were you?" [18:510].
- 10. "I don't blame you for being cautious does you credit, and I know you're a good safe chap but you mustn't think I was born ____, you know" [25:360-361].
- 11. "Quack, quack, quack" she said. "What a curious shape you are! May I ask were you born , or it is the result of an accident?" [33:80].
- 12. "I'm going to play a piece of daddy's serenade: he wrote it for me ____ I was born" [33:74].

(the day, like that, yesterday, the night, in China, in Manchester, in Glasgow, in shop-steward days, always, just, every minute)

<u>Вправа 3.</u> Заповніть пропуски прийменниками, необхідними за змістом. Список прийменників наведено у кінці вправи.

1. Two children were born ____ them [22:50]. 2. "You have done a thing to me that a man who was born a woman should hesitate to do to his worst enemy" [31: 283]. 3. Perhaps I should not have been a fisherman, he thought. But that was the thing I was born [14:63]. 4. Now is no time to think of baseball, he thought. Now is the time to think of only one thing. That which I was born [14:55]. 5. I simply accept the world I'm born , accept the F.O. as the best possible means... [19:207]. 6. What made it even more depressing, Old Spencer had on this very sad, ratty old bathrobe that he was born or something [26:32]. 7. ...a woman who'd been frightened by having a beggar stick his hand right under her nose just before the child was born and the child was born six fingers [7:157]. 8. "No. We never get anything. We <u>are born</u> all we have and we never learn. We never get anything new" [11:159]. 9. "Then children were born ___ us, first a son and then a daughter. My wife and I have taught them all they know" [22:202]. 10. Why was I not born two good hands? Perhaps it was my fault in not training that one properly [14:87]. (to, with, in, into, for, of) Вправа 4. Вжийте наступні мовленнєві відрізки у ситуаціях: 1 та 3 речення — у власній ситуації; 2 та 4 речення — у ситуації з тексту. 1. You were born with a character stronger that these around you... [10: 101]. 2. "You have done a thing to me that a man who was born of a woman should hesitate to do to his worst enemy" [31: 283]. 3. "Now I'm telling you: people who work trickery on me finish up wishing they hadn't been born" [10:253]. 4. "You were born to be a fisherman as the fish was born to be a fish" [14:101-102]. Вправа 5. Заповніть пропуски елементами, що необхідні за змістом (список – у кінці вправи). Визначте їх граматичний статус. 1. "It's as useless to talk to you about things as to describe colours to a man who <u>was born</u> ___ " [22:153].

2. The moon runs away. But imagine if a man each day should have to try

to kill the sun? We were born , he thought [14:80].

- 3. Well, at any rate, I <u>was born</u> _____, though I have been nothing but a poor travelling trader and hunter all my life.
- 4. "You were probably born ____, old woman" [23:129].
- 5. We fought with the Magadae who <u>are born</u> ___ and grow younger and younger every year, and die when they are little children [33:151].
- 6. I understood his being a patriot. He was born [11:170].
- 7. "We get used to everything," said the woman in the corner. "That's why we're born ____ and not gents" [19:121]. (ladies, blind, lucky, a slave, a gentleman, old, one)

<u>Вправа 6</u>. Визначте комунікативний смисл структури **be borne** (за допомогою контексту, тлумачного словника). Ця форма відмічена у джерелах двічі.

- 1. How I got there I had at the moment no idea, but Sir Henry afterwards told me that I was borne up by the first, furious charge of the buffaloes almost to his feet, and then left, as they in turn were pressed back [9:154].
- 2. Our party consisted of our three selves and Foulata, who <u>was borne</u> along in a litter, inside which she could be heard muttering and cursing all day long [9:171].

Структура be + said

<u>Вправа 1.</u> Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень.

Could you understand			
He was staring out of the window and appeared not to have heard			
He could hear			perfectly
Janey was too busy to catch the sense of	what	be said	but for the most part letting the
Janey was too busy taking down the dictation to catch the sense of			voice flow easily over her
Marsha was aware of			
Marsha listened without responding aware of			

Peter heard nothing of			
He spoke so low that Peter heard nothing <u>of</u>			
He spoke in a voice so low that Peter heard nothing of			
They all ran to listen to			
They all ran to the receiver to listen to			but for the most part letting the
She tried to recall But as soon as she tried to recall Vinni did not hear There was comfort in	what	be said	quiet reassuring voice flow easily over her she found that
They talked very little but there was comfort in			nothing had left a clear mark
They talked very little and only of the most banal things but there was comfort in			
Mrs. Watt was too deaf to hear He hadn't quite caught			
They all laughed but he hadn't quite caught			

<u>Вправа 2</u>. Перекладіть на українську мову. Зверніть увагу на переклад фразеологічного звороту **"when all is said and done"**, придумайте з ним речення, ситуації.

- 1. The spring fever was unusually severe and he added to his tonic the old-fashioned course of sulpher and molasses for when all is said and done the old remedies were the best [23:23].
- 2. "... things aren't as bad, when all's said and done" [18:275].
- 3. "and when all's said and done, you will be put aside quite rightly for a female girl" [17:121].
- 4. "But she's only a child, when <u>all's said and done</u>, and I know she liked the work and wanted to stop there" [25:229].

Вправа 3. Вжийте у ситуаціях:

...whatever is said the result will / would be the same...

<u>Вправа 4.</u> Визначте тип обставин, що модифікують структуру **be + said**:

- 1. They loved one another, thought Phyl, and that excuses anything. She'd read that in most of the novelettes she bought, and it <u>was</u> always <u>said</u> on the films, so it must be true [18:331].
- 2. "What was said a minute ago" Peter spoke quietly "is unfortunately true" [10:336].
- 3. Everything had been said before, and they all knew it [25:30].
- 4. "I see." She ran a finger up and down the bag. Nothing <u>was said</u> for a minute [25:404].
- 5. And she used the phrase that <u>had not been said</u> for years and years [23:47].
- 6. However, they went a couple of times to the cinema and clasped hands, but nothing was said in that darkness where the figures coming and going on the screen seemed to have no meaning except to cheat them out of everyday thought [18:358].
- 7. The Duchess waited. When nothing further <u>was said</u> she asked pointedly, "what is it you want?" [10:101].
- 8. "For the first five minutes or so nothing <u>was said</u>, but after that Mr. Golspie, out of sheer impatience, began ask questions" [25:331].

Вправа 5. Заповніть пропуски необхідними за змістом обставинами, визначте їх тип. Список наведено у кінці вправи.

1. "What was said _____" — Peter spoke quietly — "is unfortunately true" [10:336].

2. He always thought of the sea as la mar which is what people call her in Spain when they love her. Sometimes who love her say bad things of her but they are always said _____ [14: 47-48].

3. Nothing had been said _____ [18:238]. (to infer that the truth wasn't to be told, a minute ago, as though she were a woman)

<u>Вправа 6.</u> Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень (форма **be** залежить від контексту).

Kilimanjaro is 19, 710 feet high Kilimanjaro is a snow-covered mountain 19, 710 feet high In a cantina beside a theatre there I know where they You The curious green turquoise The curious green turquoise which is found only in the tombs of kings	be (not said)	to be the highest mountain in Africa to be the highest mountain in Africa to be French girls to be French girls, but French girls were not there to be. Once I saw the peaks of the mountains that border them, but there were a hundred and thirty miles of desert between me and them to be smuggling fireworks into this district to possess magic properties
---	---------------	--

<u>Вправа 7.</u> Визначте синтаксичний тип присудка у цьому та наступному реченні:

- 1. Kilimanjaro is a snow-covered mountain 19, 710 feet high, and <u>is said</u> to be the highest mountain in Africa [15:272].
- 2. No word <u>had been said</u> to give me anything to think about, and any surmises I might make were inwarranted, I was intrigued [22:128].

<u>Вправа 8.</u> Вжийте дієслово **be** у потрібній видо-часовій формі, заповніть пропуски прийменниками, що відповідають змістові. Придумайте аналогічні речення (Список прийменників наведено у кінці вправи).

- 1. Nothing more (be) said ____ Mr. Golspie, but on her way home Miss Matfield could not help thinking about him [25:165].
- 2. No more (be) said the matter [24:88].
- 3. I meant to ask, Mr. McDermott, (be) anything more <u>said</u> _____ that business with Duke and Duchess? [10:298].
- 4. It will never be known what <u>(be)</u> actually <u>said</u> ___ Dick [17:162-163]. (to, about, of)

<u>Вправа 9.</u> Відпрацюйте модель **It** is / was said that ..., вжийте **be** у потрібній видо-часовій формі. Придумайте аналогічні речення, вжийте їх у ситуаціях (власних, з тексту).

the modern English do not like work
the modern English do not like work. It cannot be said that they do not look for it and ask for it
he was picked out of charity in a state of inconceivable savagery and degradation
he was picked out of charity by the expedition in a state of inconceivable savagery and degradation
he was picked out of charity by the expedition somewhere in the wilds of tropical South America in a state of inconceivable savagery and degradation
another body was lying
another body was lying, that of a young man of marvelous and foreign beauty
the woman and her son died upon the mountains Riley broke down the door with a hatchet
Riley broke down the door with a hatchet, which seems a tall order* for a boy of nine or ten, whatever he was
in town that I'm acting with these men
a commission is to be appointed to draw up a project

^{*} a tall order – a difficult task to perform

Структура be + surprised

<u>Вправа 1.</u> Вжийте **be** у потрібній видо-часовій формі.

- 1. Malone (be) not surprised but he did not comment [23:63].
- 2. Mr. Sugden (be) not surprised. Obviously he had heard this before [25:451].
- 3. The man (be) surprised. He said he'd never even seen Charles in the card-room [22:51].
- 4. ... but love is not fashionable any more, the poets have killed it. They wrote so much about it that nobody believed, and I (be) not surprised [33:71].

<u>Вправа 2.</u> Варіюючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Використовуючи трансформацію у активний стан, визначте граматичний статус інфінітива у постпозиції до структури.

Зверніть увагу на те, які дієслова в інфінітиві найчастіше слідують за структурою **be surprised**. Придумайте аналогічні речення, вжийте їх у ситуаціях.

I I Mac He removed his shoes and Mac He removed his soaking shoes and Mac Laboriously, he removed his soaking shoes and Mac He He gave the doctor a look of surprise. He He That night he That night when Mac let himself in he That night when Mac let himself in by the latch key he Phyllis Both friends I guess he Dorothy Dorothy, who had not seen him for some time, Peter She touched her face and She	be (not) surprised	to see how moved she was to hear that to find out that his socks were wet to see him to find the light on in the hall to find herself discussing it to find herself discussing so calmly what she had determined to put away to see each other to see Riley's car, and surprised to see me in / to find me in to find him thinner to find him much thinner to find Herbie Chandler waiting to find that it was still there to see George walk in with his father

Вживаючи даний лексичний матеріал, придумайте речення за моделлю:

I can't describe

how <u>surprised</u> I / you, etc. + be + infinitive

You can't imagine

<u>Вправа 3.</u> Вживаючи лексичний матеріал (впр. 3), перебудуйте речення за моделлю:

I was surprised to see how moved she was \rightarrow I was TOO surprised to see how moved she was. Поясніть різницю у комунікативному смислі структури у першому та другому мовленнєвих відрізках.

*** *** ***

Придумайте речення за моделлю, замінюючи підкреслені елементи: I <u>was</u> too surprised to know what to do but <u>I quit laughing</u> [23: 144].

<u>Вправа 4.</u> Варіюючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. (Видо-часова форма **be** визначається контекстом, довільна). Придумайте аналогічні речення.

The boss The judge I	be SO surprised	that	he fell out of his chair he about fell out of his chair for a moment I did not speak I near dropped dead I damn near dropped dead
----------------------------	--------------------	------	---

<u>Вправа 5.</u> Замінюючи підкреслені елементи, придумайте речення за такими моделями:

- 1. to <u>be MORE surprised</u> THAN smb. (He <u>was</u> more <u>surprised</u> than I was [25:440])
- 2. to <u>be</u> AS <u>surprised</u> AS smb. (I <u>was</u> nearly as <u>surprised</u> as Stroeve [22:151])

<u>Вправа 6.</u> Заповніть пропуски необхідними за змістом елементами, визначте їх граматичний статус, зверніть увагу на їх місце відносно структури <u>be surprised</u> (список наведено у кінці вправи).

- 1. Once a truck came around and up the mountain street, straining very hard. They were surprised _____ when it was a Greek truck [2:91].
- 2. All the same, he <u>was</u> pleased and <u>surprised</u>, ____ [18:205].
- 3. Turgis was surprised and indignant ____ [25:143].
- 4. Jester was not surprised ____ [23:144].
- 5. ___ I was surprised and confused [28:164].
- 6. _____ I <u>was surprised</u> and all [26:175].
- 7. I was up in the Leeds last week, but I couldn't get hold of Kit Swinton. Not that I was _____ surprised. I'd heard he was going rather to the bad [18:570].

(altogether, although he had never been slapped before, at first, because no tea was forthcoming, enough, when his father looked into).

** *** **

Вжийте у ситуації: Not that I, he, etc. was very surprised.

<u>Вправа 7.</u> Вжийте у ситуаціях наступні мовленнєві відрізки, зверніть увагу на емоції, що супроводжують почуття здивування.

- 1. I'm not very surprised or disappointed ...
- 2. I <u>was surprised</u> and indignant because...
- 3. He was pleased and surprised when ...
- 4. I'm pleased at the news, though not surprised...
- 5. I was surprised and confused ...
- 6. He was always surprised and hurt by ...
- 7. She looked as though/as if she <u>was</u> always faintly <u>surprised</u> and disgusted by life..
- 8. He was surprised and humiliated by...

Вправа 8. Придумайте речення за моделями:

1.

	disappointed	
	indignant	
be (not) surprised and	pleased	ot / by / whon
to look surprised and	confused	at / by / when because, etc.
to look as if surprised and	hurt	because, etc.
	disgusted	
	humiliated	

- 2. I near ___ <u>I was</u> so <u>surprised</u>;
- 3. They <u>were surprised</u> enough when ____.

<u>Вправа 9.</u> Заповніть пропуски прийменниками **at** та **by**. Дайте відповідь на запитання, чи є ці прийменники взаємозамінними та в яких саме випадках. Визначте граматичний статус елемента, що знаходиться у постпозиції до структури **be surprised** (використайте при аналізі метод трансформації). Придумайте аналогічні речення.

- 1. The innermost self of Turgis <u>was always being surprised</u> and hurt ____ the general ignorance of this simple fact [25:253].
- 2. "Please don't drink it," she said to Gerald. "I'm surprised ____ the cook" [19:47].

- 3. His wife was a somewhat colourless woman, very English in type, who always looked as if she was always faintly surprised and disgusted life [25:103].
- 4. In all his life he <u>had</u> never <u>been</u> so <u>surprised</u> the appearance of snow, and for some moment he found himself wondering who had made it and who was responsible for tumbling it into the city [25:369] (tumble cause to fall).
- 5. Not for the first time Royce <u>was surprised</u> ____ the old man's perception [10:67].
- 6. He <u>was</u> a little <u>surprised</u> their keeping the whole committee waiting to look at a strolling company of mountebanks* [31:150].
- 7. "Hans, I <u>am surprised</u> ____ you," said the Miller. "Friendship never forgets" [33:58].
- 8. Phyl was surprised ____ the contortion of her face [18:133].
- 9. Hugh <u>was surprised</u> Mollie's silence [24:152].
- 10. I was not surprised this [22:176].
 - * mountebank smb. who tries to persuade people by clever and humorous talk to buy worthless medicines, etc.

<u>Вправа 10.</u> Відпрацюйте наведену нижче модель, порівняйте цю модель з моделлю впр. 4 за типом підрядного речення (форма **be** визначається контекстом).

I Burke Burke He They Do you know why we left Chicago? What again! I	be (not) surprised be (not) surprised	— that	you bothered this had happened so early this had happened so early, much before they were getting anywhere they would indulge* you mention it they did not treat you to the story they did not treat you to the story of that little spree* you don't go and live there
--	--	-----------	---

- * indulge give way to and satisfy desires, etc.
- * spree to have a spree have a lively, merry time.

Вправа 11. Перебудуйте речення впр. 2 та 10 за моделлю:

I (be) surprised (that) you love / loved her \rightarrow I (be) surprised TO FIND OUT / TO SEE (that) you love / loved her.

Вправа 12. Вжийте у ситуаціях:

- 1. I think he was pretty surprised to hear from me...
- 2. I can't describe to you how surprised I was to find out (that)...
- 3. I <u>am</u> as pleased and <u>surprised</u> as you about ...

<u>Вправа 13.</u> Визначте синтаксичний статус елемента, що знаходиться у постпозиції до структури **be surprised**. Перекладіть на українську мову.

- 1. If she saw me out of the corner of her eyes she gave no hint of it indeed, I was almost surprised into murmuring an apology for having disturbed her by coming in [28:13].
- 2. He let his fingers catch the shaking straining sheet of one of the jibs*. He unturned it from the cleat*, and was suddenly surprised in the blackness when it flung around him as the jib came loose and flapped as the stay* sail had done [2:71].
 - jib small triangular sail;
 - cleat piece of wood, metal, etc. bolted on to smth., on which ropes may be fastened;
 - stay rope or wire supporting a mast, pole.

Структура be supposed

<u>Вправа 1.</u> Варіюючи елементи колонок, складіть якомога більше речень, придумайте аналогічні речення. Визначте синтаксичний статус інфінітива у постпозиції до структури, при аналізі використовуйте трансформацію у активний стан.

A

I I never saw this great-uncle, but I The moon The moon We were talking softly out on the balcony. The moon It was a long, long room, and you We had a car which / that	be (not) supposed	to look like him to rise to rise but there was a mist over the town and it did not come up to whisper to have cost three thousand dollars, second-hand, mind you to be for Sunday night supper when I am off to sit and chat
---	----------------------	--

The lobster We I I I'm a very light eater. I really am. That's why I'm so damn skinny. I The Austrians	be (not) supposed	to be on this diet to be on this diet where you eat a lot of starches and crap, to gain weight and all, but I did not ever do it to attack too, but he did not believe it
--	----------------------	---

*** *** ***

В

В		
		to be his niece
I She Old Hazle Weathefield is a girl detective. She "That Phyllis Smith babe?" "No. It I didn't care about not		to be his niece to be an orphan, but her old man keeps showing up to be, but the arrangements got all screwed up. I got Bud Thaw's girl's roommate now to be a comedy, with Carry Grant in it, and all the crap to be confidential, but seldom were
seeing the movie, anyway. It		to be confidential, but seldom were, and it had been impossible to keep the
The hotel's financial affairs She knew this plant She knew this plant She liked shows that It	be (not) supposed	news from spreading to be confidential, but seldom were, and it had been impossible to keep the news of recent difficulties from spreading like a contagion*
We never talked about our client's. It		to be poisonous
We never talked about our clients. You can be quite easy on that. It		to be poisonous and wondered what part held most of the venom
		to be sophisticated
He You should've seen him. He		to be bad form to ask us not to talk
Tou should ve seen mill. He		to be bad form to ask us not to talk though
		to be incognito or smth

^{*}contagion – disease that can be spread by contact

- Вправа 2. Вжийте у ситуаціях з тексту такі мовленнєві відрізки:
- 1. She does everything she's supposed to, but she's not hot anyway [26:88].
- 2. "Feel my forehead. Does it feel very feverish?" "No. It is <u>not.</u> <u>Is</u> it supposed to?" [26:179].

Вправа 3. Заповніть пропуски інфінітивними фразами, необхідними за змістом, та визначте їх синтаксичний статус (див. список у кінці вправи). Визначте безпосереднє оточення структури **be supposed.**1. "I mean," he said, "You <u>are supposed</u> ____ about things like that" [23:155].

2. I think if you don't really like a girl, you shouldn't horse around with her and

- all, and if you do like her, then you <u>are supposed</u> her face... [26:80].

 3. "What's the temperature?" "You're not supposed that" [11:94].
- 4. Theoretically, when a departing guest paid his bill, he was supposed his key [10:90].
- 5. She probably forgot she <u>was supposed</u> at me [26:210].
- 6. She didn't say anything when I said that she probably remembered she was supposed ____ at me [26:210].
- 7. You're just supposed _____ her to tea [28:82].
- 8. "My complexes aren't inferior enough: being a movie star and having a big fat ego <u>are supposed</u> hand-in-hand" [4:42].
- 9. He <u>was supposed</u> when I was at Whooton [26:150].
- 10. "Who is supposed?" [10:267]
- 11. But when people took an oath, a pledge, when they are married, and that was supposed _____ them together [18:138].
- 12. We always had the same meal on Saturday nights at Pencey. It <u>was supposed</u>, because they gave you steak [16:57]. (to be a big deal, to hold, to be the other, to be my Student Adviser, to go, to invite, to be sore, to know, to like, to leave).

NB: Модель **be supposed + перфектний інфінітив** зустрічається надзвичайно рідко. Вона відмічена усього один раз: ... who in his turn <u>was supposed</u>, by his parents in their turn, to <u>have been attending</u> an evening class in accountancy on this particular night [25: 335].

Структура be + told

<u>Вправа 1.</u> Заповніть пропуски підметами, що відповідають змістові (див. список у кінці вправи). Трансформуйте структуру в активний стан, визначте її граматичний статус.

1. Not only was he an intelligent colored boy who understood about insulin

- and the needles as soon as ____ was told and sworn to secrecy, he also had imagination [23:105].
- 2. "I did not know I was drunk till ____ was told, but I must go on with my work" [17:163].
- 3. "He was saying what _____'d been told to say," said Flasker [18:263].
- 4. When ____ were told they could ask questions he tried to bring this point out [18:194].
- 5. "Yes if ____ is told it's a long and wearisome way to go, and she may well be dead before I got there" [18:183].

(the truth, journalists, he, I)

<u>Вправа 2.</u> Поставте <u>be</u> у потрібній видо-часовій формі. Визначте тип обставин, що ϵ безпосереднім оточенням структури **be told**.

- 1. I (be) told in confidence though it's clear Jill suspects me of being capable of such behaviour [18:234].
- 2. "...just let them do it the way they (be) told and stop trying to use the brains they hadn't got" [18:224].
- 3. He knew he was unjust; but Coornardoo had done as she (be) told. It gave him some satisfaction to see her shrink away as though he had kicked her [24:84].
- 4. The manner in which the anecdotes (be) told seemed to him boastful and self-conscious [31:179].
- 5. Kit (be) told to do nothing in particular for a few weeks [18:198].
- 6. "I never understood that business," said Mr. Smeeth mournfully. "I (be) not properly told about it" [25:421].
- 7. "You know how people gossip," I answered. "I (be) vaguely told that something was wrong" [22:44].
- 8. These scraps of information (be) told him readily, casually, when he was a child [23:199].

<u>Вправа 3</u>. Варіюючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Придумайте аналогічні речення. Визначте синтаксичний статус інфінітива, що йде за структурою **be told** (у першій частині вправи).

A

They He	to be (not)	to hand in everything. Every bloody thing.
She	told	to file every thing he could get on local background

He was saying what he Kit Edna He	to be (not) told	to stand down after she attempted another denunciation of Royce to say to do nothing in particular to say nothing about this extra visit to the pictures to say nothing to him to day nothing about this extra visit to the pictures to him
		nothing doing

B

^{*} scrofula – tuberculous disease

"Shut up", she she be (not) told I	"and get out of my way" Bette's other name, or she'd forgotten it these things. these things. I read them in the Baseball Guide.
------------------------------------	--

<u>Вправа 4.</u> Заповніть пропуски прийменниками (by, about, of). Трансформуйте речення у активний стан, визначте, у яких випадках додаток стає підметом.

- 1. She'd been told _____ a recent visit the wives of the physicists had been allowed to make to the laboratory [19:149].
- 2. "How on earth did you find out?" "I was told ____ someone who saw you sitting with them. Why didn't you tell me?" [22:128].
- 3. If she was told ____ this extra money, she would want to spend it [25:213].
- 4.a dark Irish girl who <u>had been told</u> ____ someone that she must have Spanish blood [18:183].
- 5. "I never understood that business," said Mr. Smeeth mournfully. "I wasn't properly told ____ it" [25:421].
- 6. He had been told ____ these meetings with Cora: in the early days of David's freedom he had instructed the attendant to follow him, fearing that he might "do something stupid" a cheerful euphemism which he applied to suicide that dark cloud that had long hung over young Page's mind [6:179].

<u>Вправа 5</u>. Визначте за контекстом, за допомогою тлумачного словника комунікативний смисл структури **be told off**, придумайте аналогічні речення.

The six carabineers who <u>had been told off</u> for the execution were drawn up in line against the ivied wall [31:331].

<u>Вправа 6.</u> Придумайте першу репліку до висловлення: "not unless she / he, etc is told to"

Структура be given

<u>Вправа 1.</u> Визначте за допомогою тлумачного словника, за контекстом комунікативний зміст структури **be given** у наступних відрізках мовлення; визначте, у яких із них вона є аналітичною формою дієслова у пасивному стані, у яких — іменним складеним присудком. Під час аналізу використовуйте трансформацію у активний стан, трансформацію номіналізації.

- 1. "There cheers for Comrade Henderson!" And the cheers were given [18:337].
- 2. The American lady was a little deaf and she was afraid that perhaps signals of departure were given and she did not hear them [15:178].
- 3. "I'm sociably given, and I know that I'll either find another lot of people I can mix in with or drift back to my father's shadow" [18:230].
- 4. He had heard his wife talk about her cousin, Fred Mitty she was rather given to talking about her relations but he had never met him [25:210].
- 5. Half of the front page was given over to a striking futuristic picture of plutonium-separator ...[6:62].

<u>Вправа 2.</u> Заповніть пропуски підметами, що є відповідними за змістом (див. список у кінці вправи). Визначте "безпосереднє оточення" структури **be given**, її граматичний статус (під час аналізу користуйтесь методом трансформації).

- 1. "You can't be thin-skinned nowadays. In the rough and tumble of our business there's always some ____ given and received" [6:227].
- 2. Dramatic ___ and ___ were given two or three times a year [25:169].
- 3. The ____ was so gently given that Arthur hardly coloured under it [31:14].
- 4. And you are assembled here in solemn festival array, to eat of the sacrifice was given for you, and render thanks for this great mercy [31:353].
- 5. "Truly," answered his companion, "___ is given to some, and ___ is given to others. Injustice has parcelled out the world..." [33:180].
- 6. Thou givest away what thou hast, and ____ is given to you in return [33:171].

(much, little; abuse; entertainments, dances; rebuke, nought, that)

<u>Вправа 3.</u> Визначте комунікативний смисл структури **be given** у наступних мовленнєвих відрізках. Визначте, чи можлива заміна прий-

менника **to**, що стоїть у постпозиції до структури, на прийменник **for**; у яких саме випадках. За моделлю придумайте аналогічні речення.

- 1. "On the contrary, I was much interested," Montanelli was not given to stereotyped politeness, and his tone jarred uncomfortably upon Arthur [31:41].
- 2. It (the drawer) contained the few personal relics which she could not bring herself to destroy. She <u>was</u> not <u>given</u> to the hoarding* up of sentimental trifles; but the preservation of these keepsakes was a concession to that weaker side of her nature which she kept under so steady a hand [31:198].
- 3. "You know, Kit, I think you're rather given to building up large-scale edifices** of thought on purely personal basis" [18:363].
- 4. All the same, I feel sure that if sufficient thought <u>were given</u> to the matter, my ideas could be readapted, and a lot of time and trouble could be saved [18:206].
- 5. The only reason that <u>was</u> ever <u>given</u> for their being beaten up was that they belonged to ... [18:279].
- 6. It was given to few men to attempt a work and to achieve it [22:202].
- 7. "And you are assembled here in solemn festival array, to eat of the sacrifice that was given for you, and to render thanks for this great mercy" [31:353].
- 8. "You have asked for a sign; it <u>is given</u> to you. Grow dark, O Moon!" [9:133].
- 9. And if I may judge from the reviews, many of these books are well and carefully written; much thought has gone to their composition; to some even <u>has been given</u> the anxious labour of a life time [22:27].
- 10. Half of the front page <u>was given</u> over to a striking futuristic picture of plutonium separator ... [6:62].
 - hoard save and store
 - ** edifice something built up in the mind

<u>Вправа 4.</u> Визначте "безпосереднє оточення" структури, її граматичний статус. Під час аналізу використовуйте метод трансформації. Придумайте аналогічні речення.

- 1. It <u>was given</u> you by the Angel Gabriel personally as a testimony for his high esteem [18:89].
- 2. According to the gracious customs of the island, presents <u>were given</u> me by the persons with whom I had been thrown in contact... [22:217-218].
- 3. "And this work <u>was given</u> by the party to your rival?" "To Bolla and I envied him" [31:49].
- 4. ...for the soul is the noblest part of man, and <u>was given</u> to us by God that we should nobly use it [33:138].

<u>Вправа 5</u>. Варіюючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Трансформуйте отримані речення у активний стан (де це можливо). Придумайте аналогічні речення.

		a chance in life
		their character too soon
		their character too soon
		their character too soon; which leads to a lack of proportion
but I can think of poor girl that		their character too soon; which, like sudden riches, leads to a lack of proportion
They		their character too soon; which, like sudden riches, leads to a
They would never change because they		lack of proportion: the one had splurged* herself into a top-
I		heavy realist, the other a lopsided romantic
She	be (not) given	the medals because I was an
Не		American
The first night he		several letters that Mr. Smeeth could attend to
You see, they		a campchair in the front row on the
The porter recognized him and he		platform
Here the night porter		a sedative and dreamed about
recognized him and he		any money when they are in port
		any money when they are in port, and so you can hardly blame'em
		any money when they are in port, and so you can hardly blame'em for winning** a thing here and a thing there
		a room without question

- * splurge make a noisy display to attract attention;
- ** win get as the result of gambling.

Вправа 6. Використайте у реченнях:

- 1. ...be sociably-given
- 2. ...<u>be given to</u> + Noun, Gerund

Структура be worried

<u>Вправа 1.</u> Визначте граматичний статус структури у наступних мовленневих відрізках. Під час аналізу використовуйте метод трансформації.

- 1. He <u>was worried</u> and restless. On one of his trips to Philadelphia he went around to the Public Ledger to see he could get a job as a reporter [7:173].
- 2. Mr. Smeeth breathed again, but he <u>was</u> still puzzled and <u>worried</u> and the sergeant noticing this, began to explain [25:351].
- 3. She <u>was</u> not only puzzled about the Judge, but suddenly <u>worried</u> [23:127].
- 4. "Why don't you come to a decision?" That's what worries you." "Yet you said you were scared and worried, too, and surely you've come to a decision" [18:378].

<u>Вправа 2.</u> Варіюючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Зверніть увагу на місце обставин по відношенню до структури **be worried**, визначте їх тип. Придумайте аналогічні речення. Трансформуйте отримані речення, де це можливо, у активний стан.

I hope no one				He had spring fever –
Still she				common even natural thing
Still she		too much		
Henry		much		and I sure you were too and that she could
I	be	so	worried	bankrupt him if she
I hadn't seen him around, and I	(not)	rather		wanted to and that she could
Oh, I				bankrupt him if she wanted to, which was
Janey				much worse than a
He said that he				divorse

He said that she had a coarse nature and that he J.W. said she had a coarse nature and that he "I'll do my best, Mr.Smeeth. I We both You know how fond of you we are and we both Excuse me, Miss	be (not)	so very a bit ever so desperately very much	worried	and he explained most of the capital invested in his agency was his mother-in-law's and that she could bankrupt him if she wanted to, which was much worse than a divorse just now, that's all We think you've been doing too much
Williams; I				

В

Hebut he could not sleep and hebut he could not sleep and he had on his last clean collar and he But Peter's instinct told him that the fat man "You don't have to worry," Ogilvie said. But Peter's instinct told him that the fat man	be (not) worried	for fear the girls would notice now There was a quality of nervous despair in Daisy's letters for fear it would get wilted himself as he heaved his great body upward and lumbered out* because you haven't anything to do
you		

^{*} lumbered out — went out.

<u>Вправа 3.</u> Варіюючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Придумайте аналогічні речення. Визначте "безпосереднє оточення" структури, її граматичний статус.

he			not being able to smell the wine
There were dogs barking, but he	be (not) worried	about	not being able to smell the wine, though he knew this was the right place

1	i		
			him, Dad
			him, Dad. He is sinking money in real-estate
			him, Dad. He is sinking much money in real-estate
I			him, Dad. He is sinking too much money in real-estate
And then, I			him, Dad. He is sinking too much
Cesare, you			money in real-estate. I think,he is
Jester, I			losing his mind.
Не			this affair
even while he was	be (not)	about	my brother Joe
there he	worried	about	my brother Joe He is in the navy
He said to himself			you, Chloe, you seem so unhappy
he didn't care about hospital expenses,			that. I don't think he has much money.
but even while he was there he			it. Only I'd hate like hell if Ely came in and found some guy.
She			It. Only I'd hate like hell if Ely came in all of a sudden and found some guy.
			your education and your future
			a twenty-dollars-a-day bill
			Joe. How could he be coming home
			before his enlistment was up

В

"She is a dancer. Ballet and all. She used to practice two hours every day She" Jester	be (not) worried	that (—)	a random* suggestion could be blown up to such certainty (*random – done without reason, aim or purpose) a random suggestion on his part could be blown up to such certainty
--	---------------------	-------------	--

\mathbf{C}

Mrs. Baxter "No swearing up there," called Mrs. Baxter from below, who	be (not) worried	by	ill-omens* in the morning (omen — sign or warning of evil fortune) ill-omens in the morning. "It's tempting Providence!" the unfilled orders that had piled up
She			the unfilled orders that had piled up

D

			Mr. Wells can afford it
I	be (not) worried	whether	Mr. Wells can afford it, I'm not sure he realizes how much it would cost

<u>Вправа 4.</u> Використовуючи модель, придумайте якомога більше речень.

- 1. <u>be</u> too <u>worried</u> + infinitive
- 2. <u>be</u> desperately <u>worried</u> for fear he, etc
- 3. I'm a little worried whether...
- 4. If you are so worried about ... why don't you...
- 5. If you, he, etc <u>are worried</u> about her not sleeping, his drinking, etc ... why don't you, doesn't he, etc...
- 6. They <u>are</u> sort of <u>worried</u> about...
- 7. He is as worried about ... as a good many others

Вправа 5. Придумайте свої речення за моделлю:

- 1. be worried and restless (scared)...
- 2. be (not only) puzzled but worried...

(Див.: впр. 7, структура **be surprized**).

Структура be drunk

<u>Вправа 1.</u> Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Визначте граматичний статус структури, її "безпосередне оточення" (під час аналізу користуйтесь методом трансформації).

the man				
the man who				
I				
"Hullo", I sort of yelled it. I				I shouted "Three cheers for Comrade Henderson!"
"Hullo", I said when somebody answered the phone. I sort of yelled it. I				I shouted "Three cheers for Comrade Henderson!" And thee cheers were given
the old man				so they kept watch on him
the waiters knew that the old man		a little so too quite too rather	drunk	and that if he became too drunk he would leave without paying, so they kept watch
The three waiters inside the café knew that the old man	be (not)			on him and while he was a good client they knew if he became too drunk he would leave without paying, so they kept
I wasn't much in the mood to give old Jane a buzz, I				watch on him I guess
But when I got				but went to sleep
inside the phone				and threw them out
booth, I wasn't much in the mood any more to give old				and threw them out on their ear
Jane a buzz. I				and was bent on dancing with
I found I				her
they				
the guy said they				
but the guy said they				

Не		pretty	and pushed him put and he	
Everybody said he	be (not)	too	was walking down the street singing.	

^{*} bleary – dim, blurred;

<u>Вправа 2.</u> Заповніть пропуски елементами, що потрібні за змістом (див. список у кінці вправи), визначте граматичний статус структури **be drunk**, придумайте аналогічні речення.

- 1. I've been drunk ____ now, and I thought it might sober me up to sit in the library [28:49].
- 2. I <u>have been drunk</u> _____, and the second time was that afternoon [28:32].
- 3. "He is drunk now," he said. "He's drunk____" [15:151].
- 4. We even had an awful man called Caraway, who was drunk _____ [18:332].
- 5. It wasn't too far, and I wasn't tired or even drunk ___ [26:163].
- 6. "I'm going to have a drink," And he <u>was drunk</u> ___ [7:20]. (for six days, for about a week, every night, just twice in my life, all the time, any more).

Вправа 3. Вжийте у ситуаціях.

- 1. The man is blind drunk
- 2. He must've been drunker than I thought.

Структура be dressed

<u>Вправа 1.</u> Визначте відтінок у смислах, що передаються структурами **be dressed** та **be dressed up**. Вжийте у власних реченнях.

- 1. "You go to bed. I'll see you when I'm dressed" [15:227].
- 2. Everybody was all dressed up, because it was Sunday, and that made it worse [26:127].
- 3. Rinaldi was sitting on the bed with a copy of Hugo's English grammar. He <u>was dressed</u>, wore his black boots, and his hair shone [11:41].
- 4. "You could go anywhere looking like that, believe me," he assured her. "But I suppose you mean you'<u>re</u> not all <u>dressed up</u>. That doesn't matter" [25:313].
- 5. Even worse than the sickness was the sensation of shame. If only he had

^{*} bargain for – be ready for;

^{*} stern – rear end of a ship or boat.

- <u>been dressed</u>, he'd have sneaked out of his flat, happy never to see Valerie or Joyce or any of their wretched crowd again [18: 532].
- 6. "He's always all <u>dressed up</u>, spats* and everything. He comes round here about once a fortnight and we've never bought anything from him yet" [25:38].
- 7. He <u>was dressed up</u> in his best suit and she had on a chiffon dress [23:148].
- * spat a cloth cover worn over the upper part of a shoe and round the ankle.

<u>Вправа 2.</u> Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Придумайте аналогічні речення. Визначте граматичний статус, "безпосереднього оточення" структури **be dressed**, самої структури.

He had an intelligent face and In his early twenties, he had and intelligent face and Her dark hair Her skin was rather sallow***. Her dark hair	be (not)	superbly elaborately better always very well	dressed	and her hair was very shiny-black his short hair parted and carefully brushed dressed in a different way, with a sort of cool efficient taste and has lipstick on and
She				all that crap

- * medlar tree with fruits like a small brown apple;
- ** trim neat and tidy;
- *** sallow of an unhealthy yellow colour

R

В		
		for it
		for it and she was afraid she'd disgrace him
She'd never been in a big		simply and neatly
hotel before and felt she		simply and neatly and she was very excited
Janey'd never been in a big hotel and felt she		to go home
And Jeney was very much		to go out
awed because she'd never been in a big hotel before		as you always see them dressed in pictures of them in prison camps
and felt she	be	as you always see them dressed in pictures
She	(not)	of them in prison camps. Those short pants and socks rolled over boots and the peaked
Не	dressed	ski cap
"We are two different		to play golf
kinds," the waiter said. He		to play golf and I remember thinking she
you		looked like a good illustration
This was Kersey's usual speech if she saw that you		to play golf and I remember thinking she looked like a good illustration, her chin
They		raised a little jauntily*, her hair the colour
1,		of an autumn leaf, her face the same brown tint as the fingerless glove on her knee
		like twins

They met the Germans. They		like twins. Both wore overcoats too tight for them
She		fashionably
They	be (not)	fashionably, and they said they couldn't see why you should be dowdy*
Their faces were different but they	dressed	fashionably, and they said they couldn't
Some of them		for the life of them see why you should be dowdy just because you had written a novel

^{*} jaunty – feeling or showing self-satisfaction and self-confidence;

<u>Вправа 3.</u> Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Придумайте аналогічні ситуації. Визначте граматичний статус структури, її "безпосереднього оточення" (під час аналізу використовуйте трансформацію у активний стан, трансформацію номіналізації).

I saw a middle- aged Frenchman who I saw a middle- aged Frenchman					a pink Mother Hubbard, and she wore all day long a large straw hat a neat suit of ducks wide poor cotton shirts that Cretans wore
with a big black beard, streaked with grey. He I saw a middle-aged Frenchman with a big black beard, streaked with grey, a sunburned face and large shining eyes. He They	be (not)	usually both all neatly gorgeously untidy still	dressed	in	wide poor cotton shirts that Cretans wore. They had undefined pants wide poor cotton shirts that Cretans wore. They had undefined pants, undefined in colour and texture his great gray overcoat his official morning coat his official morning coat, with his chain of office about his neck pea-jackets and dark turtle-neck
Lieutenant Tonder					sweaters
Two tall, blond young men en- tered. They					black trousers, a blue shirt open at the neck and a dark coat shiny from wear

^{*} dowdy – shabby or unfashionable.

Вправа 4. Використовуючи структуру be dressed in, а також наведену у впр. 3 лексику, опишіть зовнішність своїх однокурсників, друзів і т.д., не називаючи їх імен. За описом одежі, зовнішнього вигляду вгадайте, кого описано. Користуйтесь також тлумачними словниками, каталогами одягу на англійській мові. Список деяких видів одягу, що нещодавно увійшли у моду: business suit (жін.), three-piece designer suit (чол.), gym bag with pumps, jogging shoes, wing-tip shoes, ultrathin briefcase, etc.

Структура be finished

<u>Вправа 1</u>. Визначте граматичний статус структури у кожному конкретному випадку: форма пасивного стану, іменний складений присудок, форма синонімічна перфекту, подвійне граматичне трактування. Під час аналізу користуйтесь методом трансформації. За контекстом, за допомогою тлумачного словника визначте комунікативний смисл структури, придумайте аналогічні речення.

- 1. Anyhow, when he <u>was finished</u> (playing the piano), and everybody was clapping their hands off, old Ernie turned around on his stool and gave this very phony, humble bow [26:100].
- 2. Valencia came out and sang... When she <u>was finished</u>, she beat it out of the room so fast I didn't even get a chance to invite her to join me for a drink,.. [26:156].
- 3. He must've picked up that goddam picture and looked at it at least five thousand times since I got it. He always put it back in the wrong place, too, when he was finished [26:44].
- 4. Two of these (guns) were by a well-known London firm, most excellent makers, but I do not know by whom mine, which <u>is</u> not so highly <u>finished</u>, was made [9:49].
- 5. His odyssey of passion, friendship, love, and revenge was now finished [23:234].
- 6. In the meantime we were all at the mess, the meal <u>was finished</u>, and the argument went on [11:39].
- 7. "Look, look!" cried the Tree, "the rose <u>is finished</u> now," but the nightingale made no answer, for she was lying dead in the long grass, with the thorn in her heart [33:45].
- 8. "But now now it's finished. I'm as indifferent to him as if he were a stranger" [22:73].
- 9. Then he wiped the dry razor on his hand, folded it and put it in a small canvas roll-up. He felt the head once, then said it was finished [2:89].
- 10. "I don't believe that sort of thing ever answers. He'd have got sick to death of her in three months. But if he hasn't gone because he is in love, then it's finished" [2:72].
- 11. When they <u>were</u> all <u>finished</u> and started going out the boxes again, you could tell they could hardly wait to get a cigarette or something [26:146].
- 12. "This time he's gone too far. He'll take the consequences, whatever they are, and he's <u>finished</u> here" [10: 384].

<u>Вправа 2.</u> Заповніть пропуски елементами, потрібними за змістом (див. список у кінці вправи). Визначте їх граматичний статус.

- 1. ____ the article was finished and Hadey plump, timidly smiling, running as usual about business came in with the photographs that were to go with it [6:199].
- 2. My heart jumped into my mouth; I thought that the affair was _____ finished [9:159].
- 3. I would have liked to drive over the new road but it <u>was</u> not <u>finished</u> [11:471].
- 4. The Melancholia was finished, and was all or nearly all that he had hoped she would be [17: 165].
- 5. "This time he's gone too far. He'll take the consequences, whatever they are, and he <u>is finished</u> "[10:384].
- 6. But a special intimacy had flowered after the Judge's illness when it seemed for a long time that the old congressman was finished _____ [23:14].

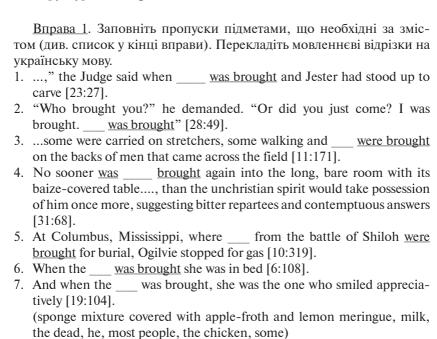
(politically, here, by four o'clock, already, nearly, yet)

<u>Вправа 3.</u> Варіюючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Визначте комунікативний смисл структури (за контекстом, за допомогою тлумачного словника).

Miss Gage and after they They kissed good-buy, but	be (not) finished	with	me and went out me and went out and the barber lathered* my face and shaved the machines, we would walk back together to the Cave Cova the machines, sometimes we would walk back together to the Cave Cova, which was next door to the Scala the quarrel
He He always wanted everybody to go back to his own room and shut up when he	be (not) finished		cutting his damn toenails combing his goddam gorgeous hair. He was putting away all his crumby toilet articles. being the big shot

^{*} lather — make foam on one's chin before shaving

Структура be brought



<u>Вправа 2.</u> Визначте за контекстом (тлумачним словником) комунікативний смисл структури **be brought up** у кожному конкретному випадку. Визначте її граматичний статус, складіть аналогічні речення.

- 1. So the Star-Child was brought up with the children of the woodcutter, and sat at the same board with them, and was their playmate [33:183].
- 2. Ettore was twenty-three. He <u>had been brought up</u> by an uncle in San-Francisco... [11:122].
- 3. The result was that my brother, who <u>had</u> not <u>been brought up</u> to any profession, was left without a penny [9:35].
- 4. I was brought up in America but educated at Oxford ... [28:67].
- 5. At this gathering all the regiments, with the exception of certain detachments left behind for garrison purposes, are brought up and paraded before the king; and the great annual witch-hunt, of which more by-and-by, is held [9:101].
- 6. He escaped one tree but was brought up sideways against another... [7:248].

- 7. Maddeningly there was a hitch of some sort, and they had to wait half an hour till new supplies of coke were brought up [18:510].
- 8. The dead and injured <u>were brought upward</u> by the ladder one by one [10:391].
- 9. One of the injured, Dodo, was brought up last [10:391].
- 10. To his surprise Jane called and was brought up by Margaret [18:469].
- 11. Hardly was the deed done before another poor wretch was brought up, like an ox to the slaughter [9:121].

<u>Вправа 3.</u> Заповніть пропуски елементами, необхідними за змістом, визначте їх морфологічний статус.

- 1. She asked me what I had been doing with myself this summer, and with this help I managed to make some conversation till tea <u>was brought</u> [22:43].
- 2. Great was the rejoicing when the beast <u>was brought</u> _____, killed, and his flesh divided among the families from far and near [24:100].
- 3. ...shock because the ultimatum had shaken him to the roots of his being; relief because at last the issue <u>had been brought</u> into the open [18:159].
- 4. They are made of rare sapphires, which were brought _____ of India a thousand years ago [33:33].
- 5. Peter McDermott had returned to the lobby when Dodo was brought
 _____. She was white and still [10:392].
- 6. The lights were only turned on when some one <u>was brought</u> ___ at night or when something was being done [11:80-81].
- 7. The body was found the next day by some goatherds, floating in a great pool of water, and was brought ____ by them to the cottage [33:66].
- 8. "We were brought _____ together; our mothers were friends..." [31:48].

<u>Вправа 4.</u> Варіюючи елементи колонок, складіть якомога більше речень.

the way they				
and way they		they'll all make you a good wife		
Over there, the way they	be (not)	in this house		
my son Johnny	brought up	iii tiiis iiotise		
		to see all this as part of us		
"But I love it, Miss Missy liked it,	-	in a place in the Vie Down		
and my son Johnny		in a place in the Via Borra		

we It's simply that here we he His cell was unpleasantly damp and dark; but he and to damn the world of dead conventions in which I I want to enjoy things, he thought, and to damn the world of dead conventions in which I I "There isn't an explanation for everything." "Oh, isn't there?" I	be (not) brought up	in a place in the Via Borra, and neither close air, rats nor foul smells were novelties to him in America but educated at Oxford to think there was"
--	---------------------------	--

<u>Вправа 5.</u> Заповніть пропуски прийменниками (to, by, for, with, against, about), необхідними за змістом.

- And now I come to perhaps the strangest adventure that happened to us in all that strange business, and one which shows how wonderfully things are brought ____ [9:206].
- 2. He sat down in the chair that <u>had been brought</u> Rinaldi and looked out of the window embarrassedly [11:81].
- 3. Alice was in low spirits, less from her conviction that she <u>was being</u> <u>brought</u> <u>destitution</u>, than from the sorrowful suspicion that social ostracism had finally overtaken her [6:136].
- 4. So he <u>was brought</u> Madame Binat's and filled his nostrils with the well-remembered smell of the East ... [17:230].
- 5. So the Star-Child was brought up ____ the children of the woodcutter and sat at the same board with them, and was their playmate [33:183].
- 6. The result was that my brother, who <u>had</u> not <u>been brought up</u> any profession, was left without a penny [9:35].
- 7. To his surprise Jane called and was brought up ___ Margaret [18:469].
- 8. He escaped one tree but was brought up sideways ____ another [7:248].
- 9. Ettore was twenty-three. He <u>had been brought up</u> an uncle in San-Francisco [11:122].

<u>Вправа 6.</u> Визначте граматичний статус підкреслених елементів у відрізках мовлення, що наведені нижче.

- 1. The dead and injured were brought upward <u>by the ladder</u> one by one [10:391].
- 2. "I was brought up <u>by a woman named Roosevelt</u>," he continued [28:49].
- 3. The result was that my brother, who had not been brought up to any profession, was left without a penny [9:35].
- 4. All the sea of human life and motion seemed to surge around and below him, and to die away into stillness about his feet. A censer was brought to him; and he raised his hand with the action of an automaton, and put the incense into the vessel, looking neither to the right nor to the left [31:343].

Структура be killed

<u>Вправа 1.</u> Варіюючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Визначте граматичний статус структури, її "безпосереднього оточення". (Під час аналізу використовуйте метод трансформації).

Many		
the fish		Southern de Brook Alberton
When the Dynamite explodes in the water the fish		indeed, but the women were left
the stick belonged to a boy who		last year
her husband		sometimes
and in the struggle for the		before dinner
her husband	be (not)	in a rumpus
British ambulance drivers	killed	in a rumpus in a saloon on Locust Street
Three big wolves		in the war
He was always seeking for Mrs. Piretti whose husband		in a plane crash
He was born in China, where his father, a missionary		in the knife-throwing act, right in the heart
Most young men		

Most young men seem rather feeble these days. I suppose most of the other sort One of her two children She How (he)? The mother is in the hospital. Kid As Ted And as Ted walked over the balcony of a hotel in Karrara and	be (not) killed	outright the blacks believed justice had been done a month or so later, the blacks believed justice had been done and that was the end of it
he		OI II
I thought perhaps he couldn't stand it and then of course he		

Вправа 2. Вжийте у своїх реченнях, ситуаціях:

in the knife-throwing act

right in the heart

outright

in a plane crash

be killed

in the war in a rumpus in an uprising in the struggle for...

<u>Вправа 3.</u> Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Визначте граматичний статус елементу, що знаходиться у постпозиції до структури.

Her father the three of them			a German bomb in 1942 a flying bomb
She went to London to nurse her sister who was ill after a baby, and the three of them He "He	be (not) killed	by	a fall of stone a fall of stone," said Baxter, "Wedged between a truck and a prop, last August" the machine guns

Six men			the machine guns. Annie
"Six men			heard three were wounded or
"Do you mean to imply	be (not) killed	by	captured"
that the guest			someone else?

Структура be put

<u>Вправа 1.</u> Визначте за допомогою контексту, тлумачного словника комунікативний смисл структури у кожному окремому випадку, визначте її граматичний статус. Придумайте аналогічні речення.

- 1. ...and started toward the bathroom which <u>had been put</u> in for him after the 'little sizure' [23:88].
- 2. They were questioning a full colonel of a line regiment. Three more officers had just been put in with us [11:202].
- 3. The old coffin is burned and the new one put in [10:295].
- 4. A small bathroom <u>had been put</u> in since Dick went overseas, and she no longer had to wash in the kitchen [18:244].
- 5. On the rack were the plates that she used for dinner on the night of her quarrel with Strickland and they had been carefully washed. The knives and forks were put away in a drawer [22:141].
- 6. Papers were swept into drawers, were stamped in rows, blotters were shut, turned over, <u>put</u> away, ledgers and petty cash boxes were locked up [25:132].
- 7. "Anyhow, that's my programme, Caddie," said Miss Matfield, after the dress had been put away again [25:308].
- 8. Dick paused and the longing that <u>had been</u> so resolutely <u>put</u> away came back into his eyes [17:86].
- 9. Catherine never learned he had proposed to Dilly; still intuiting a situation not quite to her liking, she sharply chaperoned the Judge's visits and, while swigging at the sherry that <u>had been put</u> for him, did most of the talking as well [4:107].
- 10. Some of the flying lumps came thudding and clattering down the side gallery where Dick was at work, and his lamp <u>was put</u> out of action [18:268].
- 11. Unconsciously, perhaps, we treasure the power we have over people by their regard for our opinion of them, and we hate those upon whom we have no such influence. I suppose it is the bitterest wound to human pride. But I would not let him see that I was put out [22:154].

- 12. Although Maffati was easily put out and alarmingly ready to take offence, Henry didn't know what had come over her [6:33].
- 13. The major was at the telephone sitting on a box. One of the medical captains said the attack <u>had been put</u> forward an hour [11:68].
- 14. Then suddenly old Mr. Greenlove... died of a heart attack. The drugstore was put up for sale [23:149].
- 15. He'd been put together with care, his brown head and bullfighter's figure had an exactness, a perfection, ... [4:147-148].
- 16. "We've drove over to Wagley, and the children were sledging in the main street. But ashes were put down, so they sledged the moor road" [18:468].
- 17. He'd been taken off the face again, and <u>had been put</u> on to various datal jobs, nominally haulage [18:342].
- 18. I took the pains to be nice to her, had tea with her, casually brought up the subject of the lease, showed her how she was being put upon by the low rental and, after considerable effort, brought her to the point where she is prepared to sell the hall ... to us [6:121].

<u>Вправа 2.</u> Заповніть пропуски прийменниками (on, in, into, by, to, before), необхідними за змістом.

- 1. His inkwells had not been filled up, and no fresh blotting-paper <u>had been put</u> his desk [25:335].
- 2. The petals <u>were</u> left in the sunlight enough to dry them and then <u>put</u> jars ... [19:111].
- 3. He was a little annoyed, as a notice of "important business" <u>had been</u> put the invitation [31:166].
- 4. ... the hospital food bored him although he ate every bite that was put ____ his tray [23:174].
- 5. "...but those questions were put ____ officials who are investigating your case and whose duty is to use your answers as evidence" [31;278].
- 6. Dick entered the room soon afterwards, and the question <u>was put</u> him [17:89].
- 7. Often, as a boy, passing the summer at Sleedon, and after a day spent fishing from the pier end, just such a supper had been put ____ him [6:93].

<u>Вправа 3.</u> Вжийте наведені нижче фразеологічні сполучення у власних ситуаціях. Запам'ятайте їх.

- 1. to be put to work
- 2. to be put in one's place [25:163]
- 3. to be put into practice [25:152]

- 4. to be put out of action
- 5. to be put in irons
- 6. to be put on the right track
- 7. to be easily put out [6:33]
- 8. to be put in hand
- 9. to be put in charge

Структура be sent

<u>Вправа 1</u>. Визначте комунікативний смисл структури у кожному конкретному випадку, придумайте аналогічні речення. Визначте граматичний статус структури, її "безпосереднього оточення".

- 1. Afterwards, Rose <u>was sent</u> off to a place on the Gulf Coast, on invitation, and she may still be living there, at least I've never heard that she died [4:46].
- 2. Heavy floods had occurred overnight in Lincolnshire and a reporter was sent out on this assignment with the chief photographer [6:34].
- 3. "And yet" he sprang to his feet and snatched at the manuscript "you scarred, deboshed, battered old gladiator! You're sent out when a war begins, to minister to the blind, brutal, British public's bestial thirst for blood" [17:69].
- 4. After they had gone he sat down at the table, still trembling with unaccustomed indignation, and took up a pile of reports which <u>had been sent</u> in to him by the parish priests of his diocese [31:283].
- 5. But that was natural. It came from knowing that if he <u>was</u> caught and <u>sent</u> down again, this time it would be from ten to fifteen years [10:88].
- 6. But one day he <u>was sent</u> down to Ocean City, Maryland, to report ... [7:162].
- 7. Then three soldiers went insane and cried all night and day until they were sent away home [30:104].
- 8. "Then you were sent back to the coal-clerk, and he had to take the blame ..." [18:51].

<u>Вправа 2.</u> Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Вжийте їх у ситуаціях, діалогах.

He ran round looking for the	be (not)	to call up the office
electrician and somebody	sent	to see you

The stagemanager ran round looking for the electrician and somebody		
It's a young lady who		
It's a young lady from your office who		to call up the office
Rose		_
Afterwards, Rose		off to a place on the Gulf
Then you		Coast
he		off to a place on the Gulf Coast, on invitation
But one day he		back to the coal-clerk
The box of files		back to the coal-clerk, and he
She had to see that the box of files		had to take the blame
She had to stay with Morton to see that the box of files		down to Ocean City, Maryland
Не	be (not)	down to Ocean City, Maryland to report
He was found in the early morning and	sent	to the office at 100 Fifth
And in case I		to City Hospital where he
all four of the gang		began to live again
cops caught us in the middle and all four of the gang		to Heaven by God I'd learn to be as musical as Blind Tom or Caruso
they		
they picked their dresses out for her		to jail, sentenced to two years
and they		to America
They had her measurements, and a vendeuse who knew her and her tastes, picked the dresses out for her and they		which made me sad
But the address		
But the address, if it ever existed, never		

Вправа 3. Заповніть пропуски прийменниками, відповідно до змісту (by, to, with). Визначте граматичний статус елементу, що знаходиться у постпозиції до структури. 1. ...there arrived a girl Jill, from Yorkshire, who was looking for David and <u>had been sent</u> to the mews someone in the pub round the corner [18:553-554]. 2. And he said to her, "Nay, but I have been cruel to my mother, and as a punishment <u>has</u> this evil <u>been sent</u> me" [33:188]. 3. Then he happened on a job to translate the advertisements of patent medicines which were sent broadcast the medical profession in England [22:89]. 4. After they had gone he sat down at the table... and took up a pile of reports which had been sent in ____ him ___ the parish priests of his diocese [31:283]. 5. He had a sister, who had been sent to America ____ him at the dame time to live with the uncle [11:122]. Структура be broken Вправа 1. Заповніть пропуски підметами, що підходять за змістом (список у кінці вправи). Визначте граматичний статус структури (використайте метод трансформації під час аналізу). 1. But even so, _____ were broken, flung off the rails, a length of rails was torn up and twisted, and coal was scattered in all directions [18:268]. 2. Now if this was how it ended, and he knew it was, he must not turn like some snake biting itself because its was broken [15:282]. 3. There was a long silence on the other end of the wire, followed by an exclamation... then quick squawk as the was broken [28:166]. 4. As the car hit bottom Dodo was last to fall. An was broken and her skull cracked hard against the guide rail [10:386]. 5. "How crippled is she? Are both her broken?" [18:511]. 6. "Here, I'll look for them (the eyeglasses). You sit down. But, mind you, if 're broken, don't blame me" [25:448]. 7. "What'll you do, Winni?" he asked, confident that the boy would ask to remain with him. " 'm broke... done in, got nothing to give you, but a feed now and then, and a horse, or clothes" [24:236]. 8. "But why will he not dance again?" asked the Infanta, laughing. "Because his <u>is broken</u>," answered the Chanberlain [33:132].

9. Stock <u>were</u> mustered ... rounded up, branded, <u>broken</u> and gelded [24:165]. 10. "Volunteers, Madam," I said, going out on the verandah. The was broken [22:217]. 11. "I wouldn't hesitate. Why, she'll want me more than ever than. When 's alone and humiliated and broken it would be dreadful if she had nowhere to go" [22:117]. 12. The houses faced a dirt road that was blue and white of igneous rock. The other of the road was broken and uneven and fell into quiet sea [2:44]. (edge, she, I, spell, heart, they, back, connection, half a dozen trucks, legs, arm, horses) Вправа 2. Визначте комунікативний смисл структури **be broken** у кожному окремому випадку. Встановіть граматичний статус структури (під час аналізу використайте метод трансформації). 1. People who cannot cry easily weep unrestrainedly when the fountains of the great deep are broken up [17:193]. 2. I had expected it to be flatter, more like a plateau. I had not realized it was so broken up [11:168]. 3. This tree is the elephant's favourite food, and there were not wanting sings that the great brutes had been about, for not only was their spoor frequent, but in many places the trees were broken down and even uprooted. The elephant is a destructive feeder [9:54]. 4. Presently our meditations were broken in by our polite friend Infadoos [9:104]. Вправа 3. Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Складіть з ними діалоги, ситуації. Α her neck he might shake her till her neck nearly or put his hands nearly He might take her by the be round her throat

broken

threatening to

strangle

easily

already

fairly

practically

(not)

shoulders and shake her till her

neck

his heart

he replied in a tone of a man whose heart "I dare say," Mr Golspie replied in a tone of a man whose heart I "Listen. You got any dough, Phoebe? I my hand I even tried to break all the windows on the station wagon we had that summer but my hand my courage	be (not)	nearly nearly easily practically already fairly	broken	and I couldn't do it then, like a smashed tea-cup
--	-------------	--	--------	--

В

The tenor of his thoughts		
he tried to think but the tenor of his thoughts		
His head drooped on his chest and he tried to think, but the tenor of his thoughts		
the pumping gear		
Eight bullocks had been found dead round a waterhole where the pumping gear		because he was sleepy
everything in me	be (not)	on that
everything in me that was breakable	broken	occasion –
it (the silence)		except my neck
Then there was silence again — dead silence. Presently, however, it		
something in my chest		
I felt something in my chest		
In the night I span something and felt something in my chest		

<u>Вправа 4.</u> Заповніть пропуски прийменниками, відповідно до змісту (with, by, into). Визначте граматичний статус структури, її "безпосереднього оточення". Придумайте аналогічні речення.

- 1. The silence <u>was broken</u> a sharp rat-tat-tat. "Oh, damn!" cried Lena "Who's that?" and went out to see [25:267].
- 2. But the impasse of the conversation was broken the advent of a wiry-haired man with thin eager nose [18:190].
- 3. It was a heavy silence in the elegant, spacious room. It <u>was broken</u> abruptly the jangle of the telephone [10:288].
- 4. The uranium nucleas was not modified by adding or removing an odd neutron or proton, it <u>was broken</u> parts of roughly equal mass, one an isotope of barium [19:208].
- 5. Again the silence fell upon the place, and it <u>was broken</u> the king lifting his hand [9:119].
- 6. Her feet <u>were broken</u> festering sores, after the long rough journey ... [24:238].
- 7. The silence <u>was</u> only <u>broken</u> at intervals of a few minutes ____ a long piercing howl that came from a hut in our immediate rear [9:1].

<u>Вправа 5.</u> Використовуючи нижченаведені моделі, придумайте речення та вжийте їх у ситуаціях.

- 1. to be too broken to do smth;
- 2. (I, he, she, etc) am / is not brave any more. I'm (is) all broken. His / her heart is (was) broken;
- 3. The road (is) broken up and uneven;
- 4. his thoughts were broken because he was very sleepy;
- 5. she is alone, humiliated and broken;
- 6. I'<u>m</u> practically <u>broke</u>, done in ...;
- 7. Her feet were broken with festering sores after the long journey;
- 8. ... in a tone of a man whose heart <u>is</u> not easily <u>broken</u>.

<u>Вправа 6</u>. Використовуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Використайте їх у ситуаціях.

the silence our meditations his thoughts the conversation	be (not)	abruptly at intervals presently	broken	a long piercing howl the man lifting his hand our friend the jangle of the telephone / alarm
--	-------------	---------------------------------------	--------	--

the spell	be (not)	at intervals of a few mi- nutes	broken by	a sharp rat-tat-tat	
-----------	-------------	---------------------------------------	--------------	---------------------	--

B

my his	leg both legs arm hand neck smth. in one's chest	is badly / nearly broken
	smth. in one's chest back	

Структура be satisfied

<u>Вправа 1.</u> Заповніть пропуски підметами відповідно до змісту (список наведено у кінці вправи). Придумайте аналогічні речення.

- 1. In two hours' time, that is, about four o'clock, I woke up. As soon as the first heavy ____ of bodily fatigue <u>had been satisfied</u> the torturing thirst from which I was suffering asserted itself [9:72].
- 2. Jester had often heard about his mother so that his ____ about her <u>had been satisfied [23:199]</u>.
- 3. <u>'ve</u> never <u>been</u> easily <u>satisfied</u>, eh? <u>'ve</u> never <u>been satisfied</u> at all [19:118].

(I, you, curiosity, demand)

<u>Вправа 2.</u> Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Визначте граматичний статус структури, її "безпосереднього оточення". Під час аналізу використовуйте трансформацію номінації, трансформацію в активний стан.

"Now I				with my breeches
Torpenhow		quite		with my breeches". He
He could only judge and	be	perfectly	~ 1	turned round gravely to exhibit himself after the
I	(not)	fairly never	satisfied	manner of a clown
Не				at all
They are not critical; they				with what he has done

I	be	easily	4:-6:-4	with my position	
Mollie	(not)	well	satisfied	with Bill Gale	

B

Mrs Bessie		for the time being
But Mrs Bessie had won the day; she		until she possesses your
When a women loves you she		soul
Now (you)	ho (mot)	? – Yes, thanks.
he	be (not) satisfied	with his hands
While his father washed his hands very thoroughly, he talked. When he		with his hands he went in and went to work
While his father washed his hands, he talked. When he		his hands he went in and went to work

\mathbf{C}

I			my position. The work I'm doing is not of very much value, perhaps, but
Не	be (not)	with	we all do what we can
Mollie			he had done
we			the results of the conflict
It has answered so far well and we	satisfied		it for want of anything better
We We			him
			him, and that if he doesn't buck up
Tell him we			pretty soon, he'll have to clear out

D

She			they were native
She			as far as anybody knew, they were native
You	be (not) satisfied	that (-)	I must go?
Coonardoo	Satisfied		he was not going to die
you			your informant is correct in his facts?

Вправа 3. Вжийте у ситуаціях:

- 1. to be satisfied with ... for want of anything better;
- 2. to be too satisfied with ... to do smth (e.g. Mollie <u>was</u> too <u>satisfied</u> with her effort to have room for wondering how Hugh felt about it [24:117].)
- 3. Are you satisfied that ...?

Структура be scared

<u>Вправа 1.</u> Перекладіть нижченаведені відрізки мовлення на українську мову, придумайте аналогічні речення. Підкресліть присудок та визначте його тип у кожному окремому реченні.

- 1. She was scared stiff of fire [24:228].
- 2. Yesterday he's scared sick and today he's a ruddy fire eater [15:264].
- 3. You are dead scared of having to go back ... to the bench [18:544].
- 4. They're dead scared they'll lose their jobs [18:536].
- 5. He looked at me for a minute as if he <u>were scared</u> out of his wits [31:169].

<u>Вправа 2</u>. Модіфікуйте структуру за аналогією до структури у вправі 1.

- 1. They stared straight into each other's eyes. Now Leonard was sure that she <u>was scared</u> yes, <u>scared</u> ____ [6:171].
- 2. Everybody was scared, but the ones that didn't get into trouble because they were scared were the ones that controlled it. Not being scared was a matter of controlling the scare inside you [2:19].
- 3. ...and a hound might have smelt it because he kept circling round you and howling something terrible and you were scared [7:188].
- 4. They were wet to the skin and all <u>were scared</u> [11:171].
- 5. Nobody knew what was happening, but they <u>were</u> all _____ <u>scared</u> and they all wanted action [18:501].
- 6. But it was a fool thing to do, even if you were scared [2:19].

<u>Вправа 3.</u> Комбінуючи елементи колонок, складіть якомога більше речень, вжийте їх у ситуаціях.

The accused	be (not)	very so	scared	because it could go on forever
-------------	----------	------------	--------	--------------------------------

I All of a sudden somebody knocked on the door. I	be (not)	deathly pretty	scared	If Mrs. Robinson finds out she'll be furious I am very yellow about these things
---	----------	-------------------	--------	--

B

Dolly		to death; she hid in her room, and long after our guests had arrived I had to be sent to fetch her
I	be (not) scared	to death. Are you sure he won't get hurt?
They		just as hell

Вправа 4. Використовуючи моделі, придумайте власні ситуації.

- 1. **to be** dead / deathly / very / so / pretty **scared** of (N, Gerung)
- 2. **to be scared** sick / stiff / out of one's wits / to death / to hell / just as hel

<u>Вправа 5.</u> Варіюючи елементи колонок, складіть якомога більше речень. Модіфікуйте структуру за аналогією до вправи 4. Визначте граматичний статус структури у цих реченнях.

You			
I			having to go back
All the time I			to the bench
Perhaps it's because we live in Germany and it's his home and not mine, and all the time I	be		making some really terrible mistake
The big interests	(not)	of	a revolution in
she	scared		France
but because she was with Alec and Joe she			drunks
he tried to hug me, but I			him and wriggled out of his arms
As I was getting out of the car he tried to hug me, but I			

В

he he they			he'd fractured my scull
	be that (-)		he'd fractured my scull when I hit the floor
			he'd fractured my scull or something when I hit the floor
Father	scared	(-)	they'll lose their jobs
			he'll be laid off that job of his

Вправа 6. Вжийте у ситуаціях:

- 1. to be too scared to let on...;
- 2. ... even if you were scared;
- 3. How scared I was!
- 4. God, was I scared!
- 5. to be deathly scared; to be pretty scared;
- 6. to be scared to death.

КОНТРОЛЬНІ ВПРАВИ

	Вправа 1. Заповніть пропуски елементами, які необхідні за зміс-
TO	м (письмово). (Див: список у кінці вправи).
1.	Mr. Smeeth breathed again, but he <u>was</u> still puzzled and and the sergeant noticing this, began to explain [25:351].
2.	for the soul is the noblest part of man, and was to us by God that we should nobly use it [33:138].
3.	It is to few men to attempt a work and to achieve it [22:202].
4.	
5.	Our party consisted of our three selves and Foulata, who was along in a litter, inside which she could be heard muttering and cursing all day long [9:171].
6.	Now I'm telling you: people who work trickery on me finish up wishing they <u>hadn't been</u> [10:253].
7.	Another time when they were walking along the beach she was with nausea and he had to stand while she was sick behind a sanddune [7:173].
	When you are it will be easier for you to talk English [11:228]. "My dear," Martini said at last, "if there were any way on earth to undo a thing that is once, it would be worth while to brood over our old mistakes" [31:141].
10	Well, all that was with: he was wiser now [31:82].
10.	(done, tired, taken, said, given, borne, born, worried)
"	<u>Вправа 2.</u> Заповніть пропуски необхідними за змістом елементами ed" (письмово). Придумайте аналогічне речення.
	1. "I think you know well enough to be aware my mind is definitely up, I don't change it?" [18:158].
	2. "No more that any other," said Maudie, whose was heavily and inefficiently up with a belief that lipstick could transmute her large gash of a mouth into a cupid's bow [18:407].
	3. It (the idea) just came: it happened like a song a child might sing that suddenly was up [23:174].
	4. I'm sure you must be in a hurry to get home; and my time is very

		much up just now with the affairs of that foolish young man [31:71].					
5.		He <u>is</u> always all up, spats and everything [25:38].					
II.	1.	However, his attention was up by the scene opening before them [18:206].					
	2.	However, he <u>was</u> up with Lady Babcock, who smiled with a restrained gratitude at him [19:48].					
	3.	Again Ignosi gave a word of command, which was up and repeated by the captains [9:145].					
	4.	Ettore was twenty-three. He had been up by an uncle in San-					
	5.	Francisco [11:122]. I had expected it to be flatter, more like a plateau. I had not realized it was so up [11:168].					
		рава 3. Заповніть пропуски елементами відповідно до змісту					
1.	Ιh	o, for, aback, in, etc). ad expected it to be flatter, like a plateau. I had not realized it was so oken [11:168].					
2.	"O ste	reotyped politeness, and his tone jarred uncomfortably upon Arthur 1:41].					
3.	Sh	is always being taken by what they told her [18:134].					
4.	I d I lo	are say he would have paid more, but frankly I was so taken that ost my head; I accepted the offer before I was able to collect myself					
5.	-	2:183]. n no good now. I' <u>m</u> down and <u>done</u> [17:193].					
,		<u>грава 4.</u> Заповніть пропуски елементами відповідно до змісту					
		ок у кінці вправи). Визначте синтаксичний статус пропущеного					
		HTY.					
I.	2.	"If things are left how long will a decision take?" [10:100]. Turgis knew definitely that Lena was being left [25:254]. She (the death) covered the valley with her wings, and no man was					
	4.	$\begin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$					
	5.	books of the law [18:551]. Hung was being made of [24:75].					

II. 1. I was vexed for I felt that I had been made of, and I nearly turned away making inquiry [22:154]. 2. "It's as useless to talk to you about these things as to describe colours to a man who was born "[22:153]. 3. Well, at any rate, I was born , though I have been nothing but a poor travelling trader and hunter all my life [23:129]. 4. We fought with the Magadae who are born and grow younger every year, and die when they are little children [33:151]. 5. I understood his being a patriot. I was born [11:170]. III. 1. And when they insisted on their rights they were taken [30:12]. 2. He had been taken in the war, fighting for the Argentine Republic, and had escaped [31:101]. 3. They stared straight into each other's eyes. Now Leonard was sure that she was scared — yes, scared [6:171]. 4. He looked at me for a minute as if he were scared [31:169]. 5. "We get used to everything. That's why we're born and not gents" [19:121]. (ladies, stiff, captive, one, prisoners of war, out of his wits, blind, a gentleman, old, fool, as they are, behind, alive, captive, convenience,

<u>Вправа 5.</u> Заповніть підкреслені відрізки синонімами, що підходять за змістом (список у кінці вправи).

a cat's paw)

- I. 1. She suddenly felt that she didn't really anything about people; she was always being deceived by what they told her [18:134].
 - 2. I <u>was</u> suddenly <u>surprised and upset</u> by her assumption that I knew all about her domestic misfortune [22:45].
 - 3. However his attention <u>was occupied</u> by the scene opening before them [18:206].
 - 4. It (the drawer) contained the few personal relics which she could not bring herself to destroy. She was not used / addicted to the hoarding up of sentimental trifles; but the preservation of these keepsakes was a concession to that weaker side of her nature which she kept under so steady a hand [31:198].
 - 5. "I think you know me well enough to be aware that when I definitely come to a decision, I don't change it?" [18:158].

- II. 1. He had heard his wife talk about her cousin, Fred Mitty, she <u>had</u> a <u>habit of talking about her relations</u> but he had never met him [25:210].
 - 2. I was reared in America but educated at Oxford [28:67].
 - 3. I suppose it is the bitterest wound to human pride. But I would not let him see that I was confused [22:154].
 - 4. And who was in love with you? Nobody in particular [18:41].
 - 5. "Only set eyes on that girl once," Bob said "and I've been in love with her ever since. Jessica, her name was" [24:188]. (to be put out, to be gone on smb, to be brought up, to be given to, to be made up, to be taken up, to be taken in, to be taken aback)

<u>Вправа 6.</u> Заповніть підкреслені відрізки мовлення відповідними синонімами (список у кінці вправи).

- 1. I'm no good now. I'm down and ruined [17:193].
- 2. She realized that the old life was gone and put an end to [22:44].
- 3. When I saw the country lying in rubble in '43 I swore they were destroyed ... that they'd never recover [6:35].
- 4. Good did not move, and we concluded that our poor comrade was killed [9:157].
- 5. And <u>after all</u>, you will be put aside quite rightly-for a female girl [17:121].
- 6. He chuckled again, "Unless they got their wits about them, they <u>are destroyed</u>" [19:145].
- 7. Her golden hair was rolled up and a blue bow was in her hair [30:122].
- 8. She said: "All the world knows Dolly Talbo's insane and you're insane (queer) too" [4:34].
- 9. "I had a very fine little show and I'm all right now. You see I'm not mad and I'm not excited. It's only a little sometimes" [11:52].
- 10. This time he's done more than is right. He'll take the consequences, whatever they are [10:384].
 - (to be gone too far, to be gone off, to be gone, to be done up, to be done for, when all's said and done, to be done with)

<u>Вправа 7.</u> Замініть підкреслені елементи відповідними синонімами (список у кінці вправи).

- A. 1. She was tremendously rouged and powdered and he wondered if she took drugs [7:240].
 - 2. When Phyl's fortnight at the shop was over, she was so busy (occu-

- <u>pied</u>) with meeting a series of family misfortunes that she had no time to think about finding another job [18:142].
- 3. A great part of his mind <u>was busy (occupied)</u> with the instruments [23:99].
- 4. He was so confused by little Dwarf's appearance that he almost forgot to mark two whole minutes with his long shadowy finger [33:121].
- 5. "Will you go over to Paris to see Charles?" "I?" I <u>was confused</u>. I reflected that I had only seen him once [22:48].
- B. 1. Strickland was attacked unexpectedly and he staggered but he was very strong, even after his illness, and in a moment, he did not exactly know how Stroeve found himself on the floor [22:115].
 - 2. Everything you say is being written down and used against you [18:369].
 - 3. When anyone, man or group, failed to follow out Hemans policy, he intimated that he knew the reason, he <u>didn't let himself be deceived</u>, he knew just who was doing the dirty work, and mark his words, they'd be shown up within three months and the Hemans policy would be vindicated [18:245].
 - 4. The three carabineers who <u>had been sentenced</u> to the execution were drawn up in line against the ivied wall [31:331].
 - 5. "I'm companionable, and I know that I'll either find another lot of people I can mix in with or drift back to my father's shadow" [18:230].
 - (sociably-given, to be told off for, to be taken in, to be taken down, to be taken by surprise, to be taken aback, to be taken up, to be made up)

<u>Вправа 8.</u> Замініть підкреслені відрізки мовлення відповідними синонімами (список у кінці вправи).

- A. 1. Two of these (guns) were by a well-known London firm, most excellent makers, but I do not know by whom mine, which <u>is</u> not so highly <u>perfect</u>, was made [9:49].
 - 2. "Look, look!" cried the Tree, "the rose is dead now", but the Nightingale made no answer, for she was lying dead in the long grass, with the thorn in her heart [33:45].
 - 3. Her feet <u>were injured / wounded, disabled/</u> with festering sores, after the long, rough journey [24:45].
 - 4. He <u>was afraid</u> of being seen round in radical company too much for fear of losing his job [7:110].

- 5. I had expected it to be flatter, more like a plateau: I had not realized it was so uneven / hilly/[11:168].
- B. 1. The houses faced a dirt road that was blue and white of igneous rock. The other edge of the road <u>was hilly</u> and uneven and fell into quiet sea [2:44].
 - 2. "When she <u>is alone</u> and humiliated and <u>in despair</u> it would be dreadful if she had nowhere to go" [22:117].
 - 3. But that was natural. It came from knowing that if he <u>was</u> caught and <u>imprisoned</u> again, this time it would be from ten to fifteen years [10:88].
 - 4. But a special intimacy had flowered after the Judge's illness when it seemed for a long time that the old congressman <u>came to an end</u> politically [23:14].
 - 5. I have been intoxicated just twice in my life, and the second time was that afternoon [28:32].

 (to be drunk, to be broken, to be sent down, to be finished, to be broken up, to be scared to)

<u>Вправа 9</u>. Підберіть до наведених нижче відрізків мовлення англійські еквіваленти, що містять структуру **be + ed**. Придумайте з ними речення.

- 1. бути зненацька (несподівано) заскоченим
- 2. бути ошуканим (обдуреним)
- 3. бути нафарбованим без міри (про лице)
- 4. я пропав (все скінчено)
- 5. бути захопленим розмовою з...
- 6. бути ошатно вбраним
- 7. рішення прийнято
- 8. місцевість була нерівною (перетятою)
- 9. бути приголомшеним (враженим)
- 10. тиша несподівано була перервана різким телефонним дзвінком
- 11. ступні її ніг були уражені гнійниками

Вправа 10. Вжийте у ситуаціях.

- 1. there was nothing left to do but ...
- 2. How scared I was!
- 3. to be too scared to let on
- 4. to be too tired to weep...

- 5. to be taken as a favour ...
- 6. the fool that is taken in by ...
- 7. ... a snap ... <u>is taken</u> ...
- 8. the statement (a humorous suggestion, the inference) is made that smb / smth...
- 9. to be given to + -ing / N
- 10. to be sort of worried about
- 11. to be taken by (longing, surprise, etc.)
- 12. to be socially-given
- 13. to be a little worried whether...
- 14. to be blind drunk...
- 15. to be so tired that...
- 16. there was nothing left of ... but ...
- 17. if you are so worried about ... why don't you ...
- 18. to be left with the feeling that...
- 19. to be practically broken, done in ...
- 20. to be desperately worried for fear ...
- 21. to be put out of action
- 22. smb's feet (hands, etc) are broken with festering sores ...
- 23. to be too satisfied to do smth...
- 24. God, was I scared!
- 25. to be alone, humiliated, and broken
- 26. to be put in smb's place
- 27. to be easily put out
- 28. to be satisfied with ... for want of anything better
- 29. to be put in charge
- 30. to be put in practice

<u>Вправа 11.</u> З'єднуючи поперемінно відрізки мовлення, що містяться у колонках, складіть, як мінімум, 9 речень. Вправа виконується усно.

my mind my time Ettore (he) his attention	heavily definitely very much	made up taken up	with a belief that lipstick could transmute her mouth into a cupid's bow I don't change it with the affairs of that foolish young man spats and everything
---	------------------------------	---------------------	--

the command Maudie's face like a song that he	be (not)	always suddenly		and repeated by the captains by the scene opening before them by an uncle in San Francisco
---	----------	--------------------	--	--

<u>Вправа 12.</u> Складіть речення: 6-7 речень на кожного студента (усно, письмово). Вправа для групового контролю.

				him and wriggled out of his hands
				what he had done bronze and glistened in the rain
				making some really terrible mistake
				foreign affairs
				his black business suit
my brother				flying bomb
Miss Gage				the subject
the war		brought finished	up	thinking about it
monument		interested	in of by with at to about	that kind of staff
the three of	be	dressed made satisfied scared tired killed		what you want
them six men	(not)			drunks
				revolution in France
I, he, she, etc her father				clay from which heroines are moulded
the silence				waiting for her
				a German bomb
				safari clothes
				the jangle of the telephone
				the deepest mourning
				black shifts and flesh-coloured stockings

				doing the work anyone but herself the Impressionists jogging shoes	
the shed my best friend my mother our thoughts our meditations my mother our thoughts our meditations Miss Gage my brother	be (not)	broken left married worried broken surprised left married worried	up in of by with at to about	the appearance of snow an American Negro pea-jacket and dark turtle-neck sweaters green jumpers and brown skirts rats and spiders our friend Mollie's silence doing the same thing every day my best friend short muslin frocks the jangle of the alarm-clock his views big business Dad. I think he's losing his mind my brother Joe. he is in the navy you. You seem unhappy a neat suit of ducks your education and your future the quarrel any profession and was left without a penny	

<u>Вправа 13.</u> Складіть речення: 6-7 речень на кожного студента (усно, письмово). Вправа для групового контролю.

Her hair His wife I, he, she, etc Hugh and she Her neck my courage my hand Hugh and she Her neck my courage my hand	be (not)	plainly six months a bit a little awfully really very still too apparently very nearly always already deathly never nearly just legally too much rather perfectly desperately quite pretty fairly poorly much better carelessly neatly fully elaborately superbly gorgeously	done gone tired worried drunk dressed broken satisfied scared married
---	----------	--	---

<u>Вправа 14.</u> Придумайте речення: 6-7 речень для кожного студента. Придумайте з ними ситуації. Вправа для усного групового контролю.

Many evil things			in the wide world
She,he I, etc		gone	"in the upper story"
Sile, ile 1, etc		done	physically
Mirable and I	be (not)	tired	any more
Great changes		married	at all
Great Changes		made	like hell
Many arrests			seventeen years before

Preparations Most men My father's father and I A sucker The boy The kid	be (not)	born worried drunk killed satisfied scared	already in a day in Pisa without delay that way differently on the same way every minute every minute on this earth for fear the girls would notice it in the war outright in a plane crash in a knife-throwing act for the time being out of her wits as hell to death to hell
---	----------	---	---

Вправа 15. Придумайте речення: 6-7 речень для кожного студента. Придумайте з ними ситуації. Вправа для усного групового контролю. **A**

And though my heart His hair, what little You The floor	be (not)	made left scared tired	of	doing much the same thing every day him and wriggled out of his hands cast iron, have you never been in love with a woman in your life? the tough bud-shields of the royal palm which are called guano them, were different
--	-------------	---------------------------------	----	---

В

<u>Вправа 16.</u> Придумайте речення. Придумайте з ними ситуації. Вправа для усного групового контролю.

The boss I, he, she	be so / too	surprised tired	that (—)	he about fell out of his chair he had to sit down and rest bother to go to the theatre with Miss Perkings you didn't know what you are saying
---------------------	-------------	--------------------	----------	---

				to follow them
				to weep
				he was still in bed
	scared		to examine the line	
Mamx		worried		to go any further
		scared	that (—)	to object
Hans, etc / too drunk		to get up and open the window		
		I thought I would lie in bed for a while		
		he went off to sleep in his chair		
			for a moment I did not answer	
				I damn near dropped dead

<u>Вправа 17.</u> Придумайте речення: 6-7 речень для кожного студента. Придумайте з ними ситуації. Вправа для усного групового контролю. Додаткове завдання: визначте граматичний статус інфінітиву у одному зі складених вами речень.

A

A staffer on New Orleans States- Item Kit She, he The plant	be (not) TOO	told supposed surprised made	to find out I loved her to see how moved she was to file every thing he could get on local background to hear that to do nothing in particular to go out to be poisonous to sit and chat to have cost three thousand dollars to find me in to find herself discussing the matter to say nothing about this extra visit to the pictures to him
--	-----------------	---------------------------------------	---

A car	be (not) TOO	said dressed	to call up the office
The moon			to find the light in the hall
The lobster			to be for Sunday night supper, when
I			I'm off

В

Phyllis Peter Kilimanjaro The curious green turquoise* The stage manager Kit She, etc	be (not) TOO	told supposed surprised made said dressed sent	to be the highest mountain in Africa to hand in everything to be on this diet when you eat a lot of starches and crap to find out he was a Mexican to be smuggling firearms into this district to be destroyed to rise but there was a mist over the town and it didn't come up to possess magic properties to find him thinner to find Herbie Chandler waiting to see George walk in with his father to find that his socks were wet
---	-----------------	--	---

^{*} greenish-blue precious stone

<u>Вправа 18.</u> Складіть якомога більше речень. Додаткове завдання: Визначте тип підрядного речення у одному зі складених вами речень. Вправа для усного групового контролю.

It				they'll lose their jobs
Burke	be	said surprised told	that (—)	he'll be laid off that job of his
I, he, etc	(not)			the moderns English. (it cannot be said that they do not look for it)

You A humorous suggestion the statement the interference	be (not)	worried satisfied scared made	that (—)	she was helping Annie to go astray they didn't treat you to the storey of that little spree all the world was interested in my work I had sugar in the blood and that means diabetes the patient was too ill to see anyone that day you mention it you don't go and live there this had happened so early a commission is to be appointed to draw up a project a random suggestion on his part could be blown up to such certainty your informant is correct in his facts? he was going to die he'd fractured my scull or something when I hit the floor.
--	----------	--	----------	---

КЛЮЧ ДО ВПРАВ

<u>Частина І.</u> Вправи з теоретичної граматики.

Цикл I:

Впр.1. 1-4; 2-1; 3-5; 4-6; 5:3; 6:2

Впр.2. out; out; up; up; together.

Впр.3. mean; possess; want; weigh; fit; have; owe.

Цикл II:

Bπp.1. hanged; hung; hanged; 4,5,6,7 – hung.

<u>Впр. 3.</u> conceited; naked; overwrought; shrewd; shrunken; weird; wont; wretched.

Впр.4. a) 1-4; 2-2; 3-1; 4:3; 5-5; 6-7; 7-6

- b) 1-3; 2-2; 3-4; 4-1.
- c) 1-4; 2-3; 3-6; 4-5; 5-7; 6-2; 7-1.
- d) 1-5; 2-3; 3-4; 4-2; 5-1.

<u>Частина II</u>. Вправи з практичної граматики.

be + done

Bπp.1. I, nothing, I, we, yawn, mischief.

Впр.4. by, to, about, by, by, with, by, for.

<u>Bπp.6</u>. plainly, easily, nearly, absolutely, once, fairly, soon.

Bπp.7. a) 1. "Bid a soldier step forty paces and place the shaft of a spear in the ground so that the flat blade looks towards us". In a few seconds it was done [9:110]. 2. Meanwhile, we set to work to strengthen the position in all ways possible. ... and in the course of the day, which seemed far too short, much was done [9:138]. 3. At last the job was done and, pacified by the promise of a larger tip, the man drove off again at reduced speed [6:250]. 4. "Kill!" re-echoed he, with a hollow chuckle. Almost before the words were uttered the horrible deed was done. One man had driven his spear into the victim's heart, and to make assurance doubly sure, the other had dashed out his brains with a great club [9:121]. 5. For a whole day there was no work done. Everybody stood around looking at the tall black intricate machine that stood there like an organ in a church [7:16]. 6. "But I feel – well, it isn't done, that's all". – "Time it was done then," said Mr Golspie aggressively [25:114].

b) 1. "You see mother told them she'd always be watching over the place, looking after it... and if anybody took advantage of her being away, to

pinch sugar or tea, and didn't behave well to me, they'd better look out for themselves. She said her spirit would jump into a white cockie, and always she'd be flying around to see all was being done as it ought to be — until another white woman came" [24:105]. 2. Everything is done with a great deal of bustle, the unloading of the baggage, the examination of the customs; and everyone seems to smile at you. It is very hot. The colour dazzles you [22:168]. 3. How laughed and exclaimed! It had been done before, but not many horses contrived to scale the high raids of Witaliba pound [24:69-70].

<u>Впр.9.</u> in the wide world, up on the top of her head, at night, in real style, by voting.

be + gone

<u>Bπp.2.</u> Most of her teeth, almost all the nylons, all the light, trim ring, his livingness, one leg, the night, exhilaration, stars, summer, attachi, case.

<u>Bπp.6.</u> She <u>was</u> a bit <u>gone</u> in the upper story, who <u>was</u> eight months <u>gone</u>, that <u>was</u> ten generations <u>gone</u>, I'<u>m</u> just <u>gone</u> all to pieces, the hissing <u>was</u> <u>gone</u> from the room, the horses <u>were gone</u> to Rome, I <u>am gone</u> home, his curiosity <u>had been gone</u> for a long time, everything <u>was gone</u> inside of me, they <u>were gone</u> out of sight up the road, she <u>is gone</u> to Stressa, quite a little while.

 $\underline{B\pi p.9}$. on, out, of, behind, from, on, out, of, with, from, from.

be + left

<u>Впр.2</u>. open, empty, alive, untouched, qualified, alone, set.

<u>Впр.3</u>. open, alone, extended, in a queer state of mind and body, as they are, alive, behind.

<u>Впр.7</u>. With an elated sense of his capacity to master the difficult techniques of success, with no illusions as to his situation, with their babies, to chance.

<u>Bπp.8</u>. on, for, for, by, by, in, in.

be + tired

<u>Впр.2.</u> very; too, so; awfully; very; quite, very; very; suddenly; even; really; very.

 $\underline{B\pi p.4}$. that he was still in bed; that he went off to sleep in his chair; to get up and open it; to object; to do any springing; to go any further; to weep.

<u>Впр.7</u>. Hedleston, me, symblos and quimbols and jebberquackery in general, dragging his feet over the pavements in the early heat, playing naughts and crosses with herself, it, thinking about it, the subject.

be + married

<u>Впр.2</u>. already; really; never, only, three years, privately, for seventeen years, several times; fifty times.

<u>Впр. 5</u>. a man, you, my mother, best friend.

<u>Впр.6</u>. called, had seen, shall go back, 'll have to stay.

be + made

<u>Впр.1</u>. attempt, statement, choice, mind, decision, preparations, plans, mind, inference, gains, inquiries.

<u>Впр.4</u>. differently, that way, that way, to extract stones from horses' hoofs, for a year, in a day, of old time, in this town.

<u>Впр.5</u>. box, coffee, she, face, mind.

<u>Bπp.8.</u> was made, by; is made, by; was made, to; was made, by.

<u>Впр.9</u>. for, to, from... into, about, on.

<u>Впр.10</u>. a cat's paw, plain, free, fast, ready, convenience, fool.

be + taken

<u>Впр.2</u>. was taken aback — у всіх 9 реченнях.

<u>Впр.4.</u> prisoners of war, prisoner, captive, care, care, care.

be + interested

<u>Впр.3</u>. prefessionally; enough; enough; no longer; so very; never; really; mildly; pretty; really; sincerely; greatly.

<u>Впр.5</u>. him, the case, them, what you want, the radical press, my work, that kind of stuff, the subject, foreign papers, tennis.

be + born

<u>Впр.2</u>. just; always; in shop-steward days; every minute; in Glasgow; in Manchester; in China; the night; yesterday; yesterday; like that; the day.

Впр.3. to; of; for; for; into; in; with; with; to; with.

<u>Bπp.5</u>. blind;lucky; a gentleman; a slave; old; one; ladies.

be + said

<u>Впр.5.</u> a minute ago; as though she were a woman; to infer that the truth wasn't to be told.

Впр.8. was, about; was, of; was, about; was, to.

be + surprised

<u>Впр.1</u>. was not; was; am not.

<u>Впр.6.</u> enough; when his father looked into the house and nodded to Rose; because no tea was forthcoming; although he had never been slapped before; at first; so; altogether; very.

<u>Впр.9.</u> by; at; by; by; at; at; at; at.

be + supposed

<u>Впр.3</u>. to know; to like; to know; to leave; to be sore; to be sore; to invite; to go; to be my Student Adviser; to be the other; to hold; to be a big deal.

be + told

<u>Впр.1.</u> he; I; he; the journalists; the truth.

<u>Bπp.2</u>. was; were; was; were; had been; wasn't; was; had been.

Впр.4. about; by; about; by; about; of.

be + given

 $\underline{B\pi p.2}$. abuse; entertainments ... dances; rebuke; that; much. little; nought.

he + drunk

<u>Впр.2</u>. for about a week; just twice in my life; every night; all the time; any more; for six days.

he + finished

<u>Впр.2</u>. by four o'clock; already; yet; nearly; here; politically.

be + brought

<u>Впр.1</u>. the chicken; most people; some; he; the dead; milk; sponge mixture covered with apple-froth and lemon meringue.

Впр.3. in; in; out; out; out; back; up.

Впр.5. about; for; to; to; with; to; by; against; by.

be + put

<u>Впр.2</u>. on; into; into; on; by; to; before.

be + sent

 $\underline{Bпр.3}$. by; to; to; to; by; with.

be + broken

 $\underline{B\pi p.1}$. half a dozen trucks; back; connection; arm; hips; they; I; heart; horses; spell; she.

<u>Впр.4</u>. by; by; into; by; with; by.

be + satisfied

Впр.1. demand; curiousity; you; I.

КОНТРОЛЬНІ ВПРАВИ

<u>Впр.1</u>. worried; given; given; said; borne; born; taken; tired; done; done.

<u>Впр.2.</u> made; made; taken; dressed / taken; taken; taken; brought; broken.

<u>Впр.3</u>. up; to; in; aback; for.

<u>Впр.4.</u> as they are; behind; alive; a cat's paw; a convenience / fool; blind; a gentleman; old; one / prisoners of war; captive; stiff; out of his wits; ladies.

<u>Впр.5.</u> was being taken in; was taken aback; was taken up; was given to; my mind is definitely made up / was given to; was brought up; was put out; was gone on; have been gone on.

<u>Bπp.6</u>. am done for; was done for; when all's said and done; are done for; was done up; is gone; are gone; am gone off; has gone too far.

 $\underline{B\pi p.7}$. was made up; was taken up; was taken up; was taken aback / was taken by; is being taken down; wasn't taken in; had been told off for; am sociably-given.

<u>Впр.8</u>. is not finished; is finished; were broken; was scared to; was broken up / was broken; is broken; was sent down; was finished; have been drunk.

- <u>Впр.9</u>. 1. to be taken by surprise
 - 2. to be taken in
 - 3. to be tremendously (heavily) made up
 - 4. I'm done for (I'm broken)
 - 5. to be taken up with...
 - 6. to be all dressed up
 - 7. my (his. etc.) mind is made up
 - 8. the district was broken up
 - 9. to be taken aback
 - 10. the silence was broken abruptly by the jangle of the telephone
 - 11. her feet were broken with festering sores.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ, З ЯКИХ ВІДБИРАВСЯ МАТЕРІАЛ ДЛЯ ВПРАВ

- 1. **Aldridge J.** The Hunter. M.: Foreign Languages Publishing House, 1958.
- 2. **Aldridge J.** The Sea Eagle. Kiev: Dnipro Publishers, n.y.
- 3. **Bronte Charlotte.** Jane Eyre. M.: Foreign Languages Publishing House, 1952.
- 4. **Capote T.** The Grass Harp. Breakfast at Tiffani's. M.: Progress Publishers, 1974.
- 5. **Cronin A.J.** The Citadel. M.: Foreign Languages Publishing House, 1957.
- 6. **Cronin A.J.** The Northern Light. Kiev: Dnipro Publishers, 1975.
- 7. **Dos Passos J.** The 22nd Parallel. In: Dos Passos. USA. Houghton Mifflin Company. Boston, n.y.
- 8. **Green G.** The Quiet American. M.: Foreign Languages Publishing House, 1963.
- 9. **Haggard H.R.** King Solomon's Mines. M.: Progress Publishers, n.y.
- 10. **Hailey A.** Hotel. Toronto, New York, London: A National General Company. Banton Books, 1972.
- 11. **Hemingway E.** A Farewell to Arms. M.: Progress Publishers, 1969.
- 12. **Hemingway E.** A Farewell to Arms. M.: Progress Publishers, 1976.
- 13. **Hemingway E.** Fiesta. The Sun also Rises. М.: Международные отношения, 1981.
- 14. **Hemingway E.** The Old Man and the Sea. M.: Progress Publishers, 1967.
- 15. **Hemingway E.** Selected Stories. M.: Progress Publishers, 1971.
- 16. **Jerome K. Jerome.** Three Men in a Boat. M.: Higher School, 1976.
- 17. **Kipling R.** The Light that Failed. Progress Publishers, 1975.
- 18. Lindsay J. Betrayed Spring. M.: 1955.
- 19. **Lindsay J.** Masks and Faces. Lnd.: Frederick Muller Limited, n.y.
- 20. **London J.** Martin Eden. Kiev: Dnipro Publishers, 1980.
- 21. **London J.** Martin Eden. M.: Foreign Languages Publishing House, 1953.

- 22. **Maugham S.** The Moon and the Sixpence. M.: Progress Publishers, n.y.
- 23. McCullers G. Clock without Hands. Boston, 1961.
- 24. **Prichard K.S.** Coonardoo. M.: Progress Publishers, n.y.
- 25. **Priestly J.B.** Angel Pavement. M.: Progress Publishers, 1974.
- 26. Salinger J.D. The Catcher in the Rye. M.: Progress Publishers, 1968.
- 27. **Salinger J.D.** The Catcher in the Rye. M.: Progress Publishers, 1979.
- 28. F. Scott Fitzerald. The Great Gatsby. Kiev: Dnipro Publishers, 1973.
- 29. **Steinbeck J.** The Grapes of Wrath. M.: Progress Publishers, 1978.
- 30. **Steinbeck J.** The Moon is Down. New York: The King Press, MCCULII.
- 31. **Voinich E. L.** The Gadfly. Kiev: Dnipro Publishers, 1974.
- 32. **Wells H.G.** The Time Machine. The Invisible Man. Short Stories. M.: Progress Publishers, 1981.
- 33. **Wilde O.** Fairy Tales. M.: Progress Publishers, 1970.

 $^{^1}$ F.Sc. Fitzerald — позиція 28 є помилковою. Однак у зв'язку зі складністю корегування її у вправах, залишаємо її без змін.

3MICT

ПЕРЕДМОВА2-4
Частина I МОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ СТРУКТУРИ BE-, -ED
Розділ I Еволюційно-історичні передумови омонімічного характеру англійської структури be+, -ed
Розділ II. Проблема розмежування граматичних омонімів у структурі be-, -ed
Підрозділ 1. До теорії питання
Підрозділ 2. До практики питання
Розділ III Граматична сутність категорії стану. Причини блокування станових трансформацій. Категорія результативності
Теоретичні завдання
Список рекомендованої літератури
Список використаних теоретичних джерел
Вправи
Частина II МОВЛЕНЕВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ СТРУКТУРИ ВЕ-, -ED 59-162
Вправи з практичної граматики60-140структура be + done60-63структура be + gone63-68структура be + left68-72структура be + tired72-75

структура be + married
структура be + made77-82
структура be + taken
структура be + interested
структура be + born
структура be + said
структура be + surprised
структура be + supposed
структура be + told
структура be + given
структура be + worried
структура be + drunk114-116
структура be + dressed
структура be + finished
структура be +brought
структура be + killed
структура be + put128-130
структура be + sent
структура be + broken
структура be + satisfied
структура be + scared
Контрольні вправи141-155
Ключ до вправ
Список джерел, з яких відбирався матеріал для вправ 161-162

Жаборюк І. А., Жаборюк О. А.

Ж 12 Мовний та мовленнєвий аспекти англійської структури be +- ed: Посібник з граматики сучасної англійської мови. — Одеса: Астропринт, 2007. — 168 с.

Укр. та англ. мовами.

ISBN 978-966-318-776-1.

Теоретична частина посібника висвітлює цілу низку проблем англійської структури be- + -ed, пов'язаних з її омонімічним характером. Проблеми осмислені по-новому і є результатом багатолітньої праці над дослідженням цієї структури. Теоретична частина завершується циклом вправ та орієнтовним списком курсових і дипломних робот.

Практична частина представлена системами вправ, у основі яких лежить великий за обсягом практичний матеріал (≈ 8000 випадків вживань цієї структури). Вправи побудовані за принципом низхідної частотності лексичного наповненя структури be- + -ed та за принципом їх дистрибутивних характеристик. У кінці посібника до вправ I та II частини подаються ключі.

Посібник розрахований, передусім, на спеціалістів з теорії англістики: аспірантів, викладачів та студентів спеціальних вузів та факультетів, а також усіх тих, хто цікавиться теорією та практикою сучасної англійської мови.

ББК 81.432.1-2я73 УДК 811.111'36(075.8)

Навчальне видання

ЖАБОРЮК Ірина Анатоліївна ЖАБОРЮК Олена Анатоліївна

МОВНИЙ ТА МОВЛЕННЄВИЙ АСПЕКТИ АНГЛІЙСЬКОЇ СТРУКТУРИ ВЕ + — ED

Українською та англійською мовами

Зав. редакцією *Т. М. Забанова* Голов. редактор *Ж. Б. Мельниченко* Дизайнер обкладинки *В. І. Костецький* Технічні редактори *Р. М. Кучинська, М. М. Бушин* Коректор *І. О. Кокота*

Здано у виробництво 14.03.2007. Підписано до друку 20.11.2007. Формат 60х84/16. Папір офсетний. Гарнітура «Newton». Друк офсетний. Ум. друк. арк. 9,77. Тираж 150 прим. Вид. № 123. Зам. № 449.

Видавництво і друкарня «Астропринт» 65091, м. Одеса, вул. Розумовська, 21. *Тел.: (0482) 37-07-95, 37-24-26, 33-07-17, 37-14-25.* www.astroprint.odessa.ua; www.fotoalbom-odessa.com Свідоцтво ДК № 1373 від 28.05.2003 р.

для нотаток